

แนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

สำหรับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Guidelines for the Development of Extra-curricular Activities

in Building Creative Leadership For Students of the Faculty

of Home Economics Technology

Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

ชนัตชญานันท์ รัตน์บุญทอง

CHANATCHAYANAN RATBUNTHONG

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2566

แนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
สำหรับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Guidelines for the Development of Extra-curricular Activities
in Building Creative Leadership For Students of the Faculty
of Home Economics Technology

Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

ชนัตชญานันท์ รัตน์บุญทอง

CHANATCHAYANAN RATBUNTHONG

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อวิทยานิพนธ์ แนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำ
เชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ชื่อ นามสกุล ชนิดชยานันท์ รัตน์บุญทอง
ชื่อปริญญา คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (คหกรรมศาสตร์)
สาขาวิชา คหกรรมศาสตร์
คณะ เทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาภัทร์ กี่อารีโย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทักษิณา เครือหงส์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนาภพ โสทรโยม)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาภัทร์ กี่อารีโย)

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อนุมัติให้รับ
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

.....คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนาภพ โสทรโยม)

วันที่ 8 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2567

ชื่อวิทยานิพนธ์	แนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ชื่อ นามสกุล	ชนัตชญาณ์นันท์ รัตน์บุญทอง
ชื่อปริญญา	คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (คหกรรมศาสตร์)
สาขาวิชา และคณะ	คหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา	2566

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร 2) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และ 4) แนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย นักศึกษาระดับปริญญาตรี 4 ปี ภาคปกติ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 300 คน จาก 5 สาขาวิชา โดยสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ และผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบในส่วนงานด้านกิจการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 5 คน โดยเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าไคสแควร์

ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 19 – 20 ปี ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ สถานะในการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นนักศึกษาทั่วไป กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เข้าร่วมมากที่สุด คือกิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ 2) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

มีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 4) แนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คือ เน้นการจัดกิจกรรมประเภทกีฬาและนันทนาการ ควรจัดกิจกรรมพัฒนาความเป็นผู้นำโดยใช้เทคนิคการทำงานร่วมกัน ได้แสดงทัศนคติเห็นมุมมองของนักศึกษา อบรมเสริมสร้างการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ คิดนอกกรอบ ความอดทน การแก้ไขปัญหาในรูปแบบต่าง ๆ สร้างความมั่นใจในตนเองให้กับนักศึกษา

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา, กิจกรรมเสริมหลักสูตร, ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Thesis Title Guidelines for the Development of Extra-curricular Activities
in Building Creative Leadership For Students of the Faculty
of Home Economics Technology
Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

Author Chanatchayanan Ratbunthong

Degree Master of Home Economics (Home Economics)

Major Program Home Economics Faculty of Home Economics Technology

Academic year 2023

ABSTRACT

The objectives of this research aimed to study 1) the personal factors of students in the Faculty of Technology Home Economics, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon 2) the creative leadership of students in the Faculty of Home Economics Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon 3) the relationship between personal factors and creative leadership of students in the Faculty of Home Economics Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon and 4) development Guidelines for extra-curricular activities enrichment in building creative leadership for students of the Faculty of Home Economics Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon. A stratified sampling method was used. The sample group consisted of 300 of 4-year undergraduate students in 5 majors from the regular program, the Faculty of Home Economics Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon, academic year 2023. The research used stratified random sampling. and administrators or those responsible for student affairs at Rajamangala University of Technology Phra Nakhon, a total of 5 people, by selecting a purposive sample. The research instrument was a questionnaire. Statistics used in data analysis include frequency, percentage, mean, standard deviation. and chi-square value.

The result found that 1) the personal factor which included the 1st year female students, aged 19 – 20 years, majoring in Food and Nutrition. Status for participating in activities was general students and the most participated in extra-curricular activities were sports and recreations 2) Overall, the creative leadership of students in the Faculty of Home Economics Technology was at the highest level 3) the personal factors and creative leadership of students in the Faculty of Home Economics Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon had the same statistical relationship significantly at 0.05 level 4) Guidelines for developing extra-curricular activities in creating creative leadership for students, the Faculty of Home Economics Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon was to focus on organizing sports and recreations activities. Besides, leadership development activities should be organized using collaboration techniques to express attitude and perspective of the students. Training to enhance the development of creativity, thinking outside the box, patience, and solving problems in various forms, building self-confidence in students.

Keywords: Guidelines for the Development, Extra-curricular Activities, Creative Leadership, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี อันเนื่องมาจากความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาภัทร กี่อาริโอ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทักษิณา เครือหงส์ ประธานกรรมการสอบ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนภพ โสตรโยม กรรมการสอบที่คอยให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางในการทำงานวิจัยนี้ และช่วยเหลือด้วยดีมาโดยตลอด จนวิจัยฉบับนี้สามารถทำเสร็จสมบูรณ์ภายในเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่อง และให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือการวิจัยให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบคุณผู้บริหาร คณาจารย์ และนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่อำนวยความสะดวก และช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลซึ่งมีความสำคัญยิ่งสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในหลักสูตรคหกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา คหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ประสิทธิ์ ประสาทวิชาความรู้ และให้ความเมตตาเสมอมา รวมถึงบุคลากรของสาขาวิชา คหกรรมศาสตร์ที่ช่วยเหลือเป็นอย่างดีตลอดระยะเวลาของการศึกษาของผู้วิจัย

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่กราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และบุคคลอันเป็นที่รักทุกท่าน ที่มอบกำลังใจ มอบโอกาส ให้คำแนะนำ คอยกระตุ้นทั้งด้านการเรียนและการทำวิจัยให้มีความคืบหน้า จนทำให้ผู้วิจัยเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่านานนี้

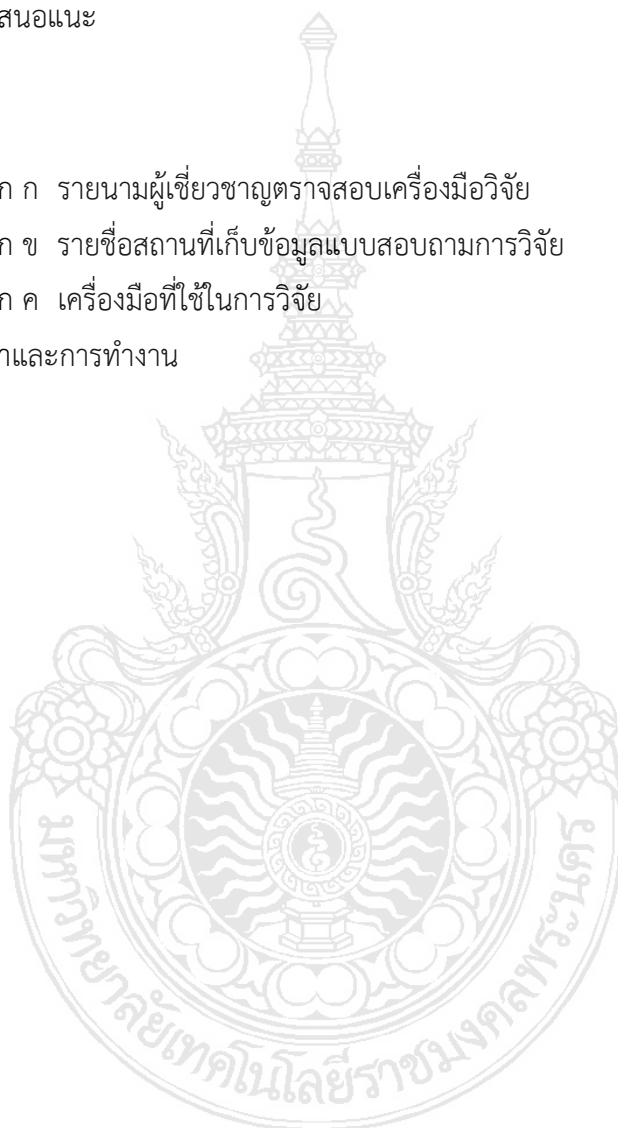
ชนัตชญานันท์ รัตน์บุญทอง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
Abstract	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
สารบัญตาราง	(8)
สารบัญภาพ	(10)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	3
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	3
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
1.5 สมมติฐานการวิจัย	4
1.6 กรอบแนวความคิด	5
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	8
2.2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	37
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	44
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	44
3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	45
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	46
3.4 วิธีการเก็บข้อมูล	46
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย	47
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล	49
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
4.2 การอภิปรายผล	74

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	79
5.1 สรุปผล	81
5.2 ข้อเสนอแนะ	84
เอกสารอ้างอิง	85
ภาคผนวก	91
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	92
ภาคผนวก ข รายชื่อสถานที่เก็บข้อมูลแบบสอบถามการวิจัย	99
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	101
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	112

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสาขาวิชา	45
3.2	คะแนนเฉลี่ยและการแปลความหมาย	48
4.1	จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	49
4.2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พระนคร ในภาพรวม	51
4.3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พระนคร ด้านวิสัยทัศน์	52
4.4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พระนคร ด้านจินตนาการ	53
4.5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พระนคร ด้านความยืดหยุ่น	54
4.6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พระนคร ด้านการแก้ปัญหา	55
4.7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พระนคร ด้านความไว้วางใจ	56
4.8	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พระนคร ในภาพรวม	57
4.9	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรการสร้างภาวะ ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามเพศ	58

- 4.10 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
พระนคร จำแนกตามอายุ 60
- 4.11 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
พระนคร จำแนกตามชั้นปี 62
- 4.12 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
พระนคร จำแนกตามสาขาวิชา 64
- 4.13 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
พระนคร จำแนกตามสถานะ 67
- 4.14 ความถี่และร้อยละของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริม
หลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยี
คหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร 69
- 4.15 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ 70
- 4.16 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิง
สร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลพระนครจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับความจำเป็น
ที่นักศึกษาควรมี 71
- 4.17 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำ
เชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลพระนครจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับกิจกรรมที่ควร
จัดให้นักศึกษาเพิ่มเติม 72

สารบัญญภาพ

ภาพที่

หน้า

1.1 กรอบแนวความคิด

5

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“ผู้นำ” เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญอย่างมากในองค์กร โดยเฉพาะการสร้างความเข้าใจและสามารถใช้อำนาจในการที่จะกระตุ้นบุคคลอื่นให้ประสบผลสำเร็จ ผู้นำไม่ใช่ผู้ที่ได้ลงมือปฏิบัติงานโดยตรงแต่ผู้นำเป็นผู้ที่คอยสนับสนุน ช่วยเหลือและให้แนะนำเทคนิคต่างๆให้กับผู้ตามหรือผู้ปฏิบัติงาน ผู้นำจึงต้องเป็นผู้ที่มีทักษะหลากหลาย เช่น ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านความคิดและการตัดสินใจ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร ผู้นำจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาบทบาทของภาวะผู้นำหรือที่เรียกว่า “ความเป็นผู้นำ” ให้สอดคล้องกับความสำเร็จก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทางด้านเทคโนโลยี และการเผชิญหน้ากับปัญหาท้าทายในศตวรรษที่ 21 ทักษะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะช่วยให้เกิดประสิทธิผลในการทำงานซึ่งเป็นโลกของเทคโนโลยีและนวัตกรรม ดังนั้นผู้นำจึงเป็นตัวแปรสำคัญที่จะคอยกำหนดทิศทางขององค์กร ผู้นำจึงต้องมีการพัฒนาทักษะอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อการต่อยอดให้เป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการขับเคลื่อนและพัฒนาองค์กรและประเทศให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไม่ได้เป็นเพียงมุมมองของทางผู้บริหารเท่านั้น แต่ในมุมมองของการศึกษาและพัฒนา นักศึกษาก็มีความสำคัญอย่างมากเช่นกัน ไม่ใช่แค่เพียงแค่วิชาการและวิชาชีพเท่านั้นที่นักศึกษาพึงมีติดตัว หลังจากการเรียนจบเป็นบัณฑิตก้าวสู่สังคม แต่การมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ก็เป็นสิ่งหนึ่งที่นักศึกษาควรจะมีด้วย เพราะการที่นักศึกษาจะมีทักษะในการเป็นผู้นำที่จะเป็นผู้นำทีมงานหรือผู้ปฏิบัติงานในการดำเนินงานไปสู่เป้าหมายที่กำหนด เป็นแบบอย่างที่ดี มีความรู้ความสามารถในการรับผิดชอบ สามารถวิเคราะห์ความต้องการของแต่ละบุคคลเพื่อจูงใจให้ปฏิบัติงานได้ตามวัตถุประสงค์ มีความยืดหยุ่นในการคิดและตัดสินใจ มีวิสัยทัศน์ คิดนอกกรอบ และสร้างสรรค์ ทำให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์เป็นที่ต้องการของสังคมในศตวรรษที่ 21

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ยึดมั่นในการสร้างบัณฑิตนักปฏิบัติที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งมีวิสัยทัศน์ (Vision) " ราชมงคลพระนคร " มหาวิทยาลัยแห่งเทคโนโลยีนวัตกรรม และการบูรณาการ (" RMUTP " University of Technology, Innovation and Integration) โดยเฉพาะคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ ที่เน้นหลักสูตรในการผลิตบัณฑิตวิชาชีพเฉพาะทางภายใต้วิสัยทัศน์ (Vision) ยืน 1 ด้านคหกรรมศาสตร์ เชี่ยวชาญนวัตกรรม

สร้างสรรค์ และเป็นที่ยิ่งของสังคมฐานวิถีชีวิตใหม่ มีพันธกิจ (MISSION) ผลิตและพัฒนากำลังคนให้พร้อมเป็น “นวัตกรรมบูรณาการ” ที่มีความรอบรู้ มีความสามารถในการปรับตัว และรับมือกับความท้าทายอย่างรวดเร็ว สร้างฐานข้อมูลคุณภาพ เพื่อสร้างสรรค์งานวิจัยและต่อยอดนวัตกรรมใหม่ๆ ที่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและชุมชน บริการวิชาการต่ออุตสาหกรรมเป้าหมาย เพื่อยกระดับการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม บริหารจัดการอย่างมีธรรมาภิบาล พร้อมสร้างวัฒนธรรมองค์กรต้นแบบ โดยนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จะเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพตามอัตลักษณ์ของคณะ (Identity) ดังนี้ บัณฑิตนักปฏิบัติมืออาชีพ สืบสานศิลปวัฒนธรรม เชี่ยวชาญเทคโนโลยี มีคุณธรรม ปรับตัวทันสังคมโลก

กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนานักศึกษา เพราะสามารถช่วยให้นักศึกษาได้พัฒนาตนเองในหลากหลายด้าน ทั้งการพัฒนาความเป็นผู้นำ รู้จักการเคารพผู้อื่น การมีความสุขที่ดี เสริมสร้างทักษะในการใช้ชีวิตให้มีความสุข ทักษะในการควบคุมอารมณ์ การสร้างค่านิยมที่เหมาะสม สร้างความสัมพันธ์ภาพให้กับคนวัยเดียวกันหรือคนต่างวัยกันได้ ดังที่ เบลท์ และคลอสไมเออร์ (Blount and Klausmeiers 1984 : 534, อ้างถึงใน สุนทรีย์ วัฒนาศิลป์ 2535 : 2) ได้ให้ความเห็นว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นมีความสำคัญและจำเป็นต่อนักเรียน นักศึกษา อย่างยิ่งที่จะช่วยให้นักเรียน นักศึกษา ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงตรงตามความสนใจ ได้ฝึกการทำงานเป็นหมู่คณะเป็นการพัฒนาด้านจิตใจและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เลือกเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ มุ่งเน้นให้เกิดทัศนคติที่ดีเห็นคุณค่าหรือประโยชน์ที่ได้รับความสนุกเพลิดเพลินในการเข้าร่วมกิจกรรม

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ศึกษา “แนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” เพื่อนำผลของผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนในการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้แก่นักศึกษา การเสริมสร้างทักษะของนักศึกษาให้มีความพร้อมในการเป็นบัณฑิตคหกรรมศาสตร์ที่สมบูรณ์ และก้าวสู่การทำงานและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ พัฒนาประเทศชาติสู่ ความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

2.1.1 เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2.1.2 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2.1.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2.1.4 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษารั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประชากร ที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี 4 ปี ภาคปกติ จำนวน 5 สาขาวิชา ได้แก่ 1) สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ประยุกต์ 2) สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นและการจัดการสินค้า 3) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ 4) สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร 5) สาขาวิชาเทคโนโลยีอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประจำปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,050 คน

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาตัวแปรดังนี้

ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประกอบด้วย

1. เพศ
2. อายุ
3. ชั้นปีที่ศึกษา
4. สาขาวิชาที่ศึกษา
5. สถานะในการเข้าร่วมกิจกรรม
6. ประเภทกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เข้าร่วม

ตัวแปรตาม คือ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทั้ง 5 ด้านประกอบด้วย

1. ด้านวิสัยทัศน์ (Vision)
2. ด้านจินตนาการ (Imagination)
3. ด้านความยืดหยุ่น (Flexibility)
4. ด้านการแก้ปัญหา (problem solving)
5. ด้านความไว้วางใจ (Trust)

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.4.1 ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ สถานภาพ ลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลเป็นลักษณะที่สำคัญ ที่สามารถช่วยในการกำหนดตลาดเป้าหมายในขณะที่ลักษณะด้านจิตวิทยา ช่วยอธิบายความคิดและความรู้สึกของกลุ่มเป้าหมายนั้นๆ ได้อย่างดี

1.4.2 นักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร หมายถึง นักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประจำปีการศึกษา 2566 จำนวน 5 สาขาวิชา ได้แก่

1. สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ประยุกต์
2. สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นและการจัดการสินค้า
3. สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ
4. สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร
5. สาขาวิชาเทคโนโลยีอาหาร

1.4.3 กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้น เพื่อสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

1.4.4 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถที่พิเศษในการจูงใจและนำบุคคลอื่น ประสานงานที่ดีให้กับบุคคลอื่นได้ อย่างมีวิสัยทัศน์ จินตนาการ ความยืดหยุ่น มีทักษะในการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการใหม่ๆ ที่ท้าทายและสร้างสรรค์ พร้อมทั้งมีความไว้วางใจทางทีมงาน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

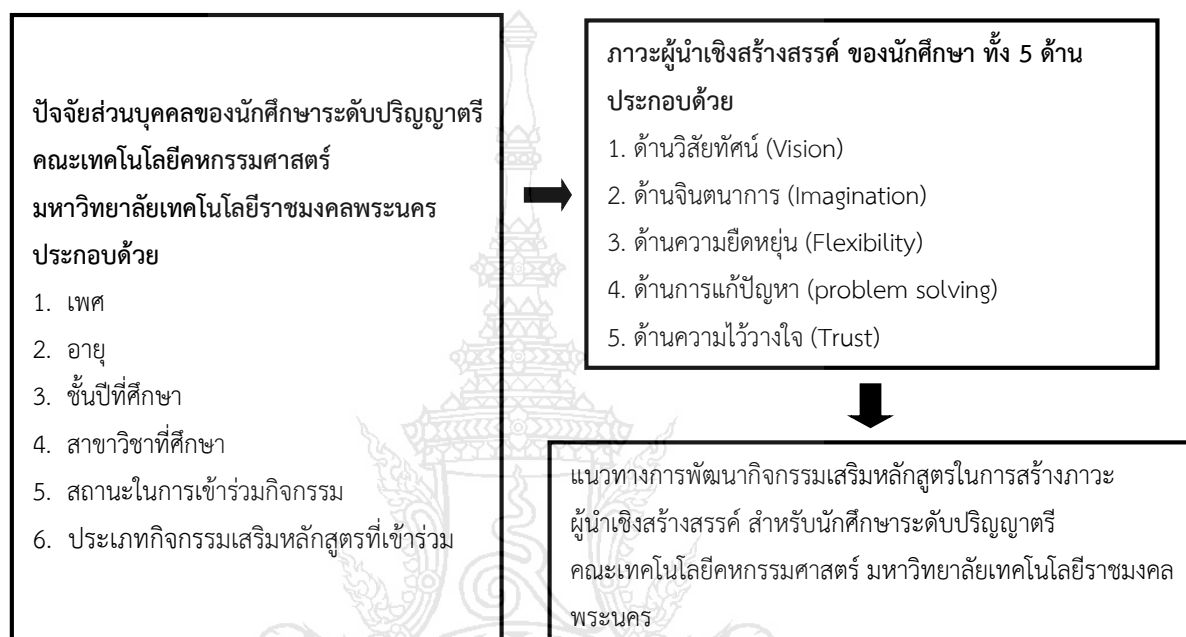
1.5 สมมุติฐานการวิจัย

1.5.1 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในภาพรวม มีคะแนนเฉลี่ย ไม่น้อยกว่า 3.25

1.5.2 ปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาและภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีความสัมพันธ์กัน

1.6 กรอบแนวความคิด

แนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวความคิด

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 นักศึกษามีแนวทางเสริมสร้างทักษะด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ผ่านรูปแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตร

1.7.2 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีแนวทางในการพัฒนาและจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้กับนักศึกษามากขึ้น

1.7.3 สถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ สามารถนำแนวทางในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรสำหรับพัฒนานักศึกษาให้มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมได้ตามบริบทของแต่ละมหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 ภาวะผู้นำ

2.1.2 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

2.1.3 ทฤษฎีของกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.1.4 คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 ความหมายของภาวะผู้นำ

“ภาวะผู้นำ” (Leadership) เป็นสิ่งที่แสดงออกมาจากบุคคลที่เป็นผู้นำอย่างเป็นทางการจะเข้าใจความหมายของ “ผู้นำ” มักจะไม่ใช่เป็นปัญหามากนักทั้งนี้เพราะจะรู้ว่าใครเป็นผู้นำนั้นก็มักจะพิจารณาจากตำแหน่ง (Position) ของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลดังกล่าวสำหรับ “ภาวะผู้นำ” นั้นได้มีผู้ให้นิยามความหมายไว้ดังนี้

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2544) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมส่วนตัวของบุคคลที่จะชักนำกิจกรรมของกลุ่มให้บรรลุตามเป้าหมายร่วมกัน หรือเป็นความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลระหว่างผู้นำ และผู้ตาม ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกันหรือเป็นความสามารถที่จะสร้างความเชื่อมั่น และให้การสนับสนุนบุคคลเพื่อให้บรรลุเป้าหมายองค์กร

เสนท์ จั๊ยโต (2552) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการใช้อำนาจอิทธิพลของผู้นำในการชักจูงหรือชี้นำบุคคลอื่นให้ปฏิบัติงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ กระบวนการที่ผู้นำมีอำนาจบารมีเหนือผู้อื่นโดยที่บุคคลอื่นให้การยอมรับ โดยร่วมมือปฏิบัติงานกับผู้นำให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

อาคม วัตโรสง (2547) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำแสดงออกในรูปของกระบวนการ ความสามารถหรือกิจกรรม ซึ่งก่อให้เกิดอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลอื่น โดยที่บุคคลอื่นจะคล้อยตามหรือปฏิบัติตามผู้นำ เพื่อให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง

Glueck (1980) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง เป็นการใช้พฤติกรรมระหว่างบุคคล และกำหนดให้บุคคลอื่นร่วมมือและปฏิบัติงานให้สำเร็จตามจุดมุ่งหมาย เป็นกระบวนการในการชักนำบุคคลทั้งหลายในองค์การหรือหน่วยงาน ให้มีความตั้งใจในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ โดยอาศัยกระบวนการติดต่อสื่อสาร หรือความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา

Gibson, et al. (1997) กล่าวว่า ถ้ามองภาวะผู้นำในเชิงปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของสมาชิกในกลุ่ม โดยมีผู้นำเป็นตัวแทนในการเปลี่ยนแปลง เป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อบุคคลอื่น ๆ ในกลุ่ม ภาวะผู้นำจึงเกี่ยวข้องกับการใช้อิทธิพลและปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นตัวแทนของการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมและการปฏิบัติงานของสมาชิกคนอื่นในกลุ่ม ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงนั้นต้องมุ่งไปสู่การบรรลุเป้าหมายของกลุ่มด้วย

Herseyand (1988) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการในการชักจูงให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายตามสภาวะการณ์ที่เป็นอยู่ และการที่ผู้นำมีอำนาจเหนือบุคคลอื่น จะช่วยให้ผู้นำสามารถปฏิบัติงานที่ไม่สามารถปฏิบัติได้เพียงคนเดียวให้เป็นผลสำเร็จ

กล่าวโดยสรุป ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการในการใช้พฤติกรรม ความสามารถของบุคคลในการใช้อิทธิพล กระตุ้น ชักจูงให้บุคคล เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่มีผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานของสมาชิกในกลุ่ม ร่วมมือและปฏิบัติงานภายในองค์การ ให้บรรลุตามเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

2.1.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

เมื่อเกิดการตระหนักว่า ภาวะผู้นำเป็นเรื่องสำคัญต่อการบริหารองค์การและการแข่งขันทางธุรกิจมาก นักวิชาการในหลายยุคหลายสมัยจึงทุ่มเทศึกษาเรื่องภาวะผู้นำกันเป็นจำนวนมาก จนก่อให้เกิดเป็นแนวคิดและทฤษฎีที่คิดและมองในมุมที่แตกต่างกันมากมาย ซึ่งสามารถจัดกลุ่มแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ เป็น 3 กลุ่ม คือ

1. ผู้นำเชิงคุณลักษณะ (Trait approach)
2. แนวคิดผู้นำเชิงพฤติกรรม (Behavioral approach)
3. แนวคิดผู้นำเชิงสถานการณ์ (Situational approach)

แนวคิดผู้นำเชิงคุณลักษณะ (Trait approach)

วิภาดา คุปตานนท์ (2544) กล่าวว่า แนวคิดนี้ได้มุ่งอธิบายบุคลิกลักษณะของผู้นำ โดยเชื่อว่าผู้นำจะมีคุณสมบัติที่แตกต่างจากบุคคลทั่วไปนักวิชาการกลุ่มแนวคิดนี้จึงมุ่งศึกษาคุณสมบัติที่แตกต่างดังกล่าว จากการศึกษาผู้นำที่มีความโดดเด่นหลาย ๆ คน สามารถแบ่งคุณสมบัติที่ค้นพบได้เป็น 3 กลุ่ม คือ 1) ลักษณะทางกายภาพ เช่น ความสูง รูปร่างภายนอก อายุ เป็นต้น 2) ลักษณะทางความสามารถ เช่น ความเฉลียวฉลาด ความรู้ ความสามารถในการพูดในที่สาธารณะ เป็นต้น 3) ลักษณะบุคลิกภาพ เช่น การควบคุมอารมณ์และการแสดงออกทางอารมณ์ บุคลิกภาพแบบเปิดเผย-เก็บตัว เป็นต้น แต่ก็มีงานวิจัยมากมายที่ขัดแย้งกันและกัน จนไม่สามารถพบข้อสรุปที่ชัดเจน อีกทั้งยังมีการศึกษาที่พบว่าคุณสมบัติของผู้นำไม่สามารถใช้ได้กับทุกสถานการณ์อีกด้วย

แนวคิดผู้นำเชิงพฤติกรรม (Behavioral approach)

แนวคิดนี้ศึกษาถึงพฤติกรรมที่ผู้นำ แสดงออกเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติและประสิทธิผลตามที่ต้องการโดยผู้นำแต่ละคนจะมีพฤติกรรม ที่แตกต่างกันออกไป มหาวิทยาลัยและสถาบันต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกาได้ให้ความสนใจและทำการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้นำ โดยทำการศึกษาดังกล่าวถึงพฤติกรรมของผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งผลสรุปที่สำคัญ ๆ มีดังต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตยและผู้นำแบบเผด็จการ (Democratic leadership-autocratic leadership) Tannenbaum และ Schmidt อธิบายว่า ผู้นำแบบประชาธิปไตยนิยมกระจายอำนาจ มอบหมายงานให้สมาชิก และเปิดโอกาสให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในทางตรงกันข้าม ผู้นำแบบเผด็จการมักนิยมใช้ดุลยพินิจและการตัดสินใจด้วยตัวเอง และมักไม่เปิดโอกาสให้สมาชิก เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

2. การศึกษาของ University of Michigan ได้แจกแจงพฤติกรรมของผู้นำที่แตกต่างกันใน 3 ลักษณะอย่างเห็นได้ชัด คือ 1) พฤติกรรมผู้นำที่มุ่งคน (People-oriented behaviors) ที่ให้ความสำคัญต่อสมาชิกหรือพนักงาน เข้าใจความแตกต่างและยอมรับความสำคัญของพนักงาน มีการเปิดโอกาสให้พนักงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อีกทั้งยังสนใจ และเข้าใจความต้องการของพนักงาน 2) พฤติกรรมของผู้นำที่มุ่งงาน (Task-oriented behaviors) ที่ผู้นำเน้นความสำเร็จของการทำงาน เน้นการสร้างงานและผลผลิตที่มีมาตรฐานสูง เน้นการใช้กฎ ระเบียบ ข้อปฏิบัติ เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย

3. การศึกษาของ Ohio State University ได้สรุปว่า พฤติกรรมของผู้นำสามารถแบ่งได้เป็น 2 ด้าน คือ 1) พฤติกรรมที่มุ่งสร้างโครงสร้าง (Initiation structure) ที่ผู้นำให้ความสำคัญกับกฎเกณฑ์ การบังคับบัญชา เน้นบทบาทหน้าที่ตามตำแหน่ง และเน้นผลงานที่เกิดจากการทำงานตามโครงสร้าง 2) พฤติกรรมที่มุ่งความสัมพันธ์ (Consideration) ผู้นำจะให้ความสำคัญกับการมีความสัมพันธ์ที่ดีกับสมาชิก และมีส่วนร่วมในการทำงานของสมาชิก

4. Managerial Grid เป็นตัวอย่างหนึ่งของการศึกษาพฤติกรรมของผู้ผู้นำที่ผนวกแนวคิดทางพฤติกรรมต่าง ๆ เข้าด้วยกัน โดย Blake และ Mouton ได้สร้างตาราง 2 มิติ โดยให้แกนนอนแทนผู้นำที่มุ่งผลงาน (Production-oriented leader) และแกนตั้งแทนผู้นำที่มุ่งคน (People-oriented leadership) ซึ่งผู้นำที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ได้แก่ผู้นำที่มุ่งทั้งงานและคน (มัลลิกา ต้นสอน, 2544)

แนวคิดผู้นำเชิงสถานการณ์ (Situational Approach)

ดีลิก ถือกกล้า (2547) กล่าวว่า เป็นการศึกษานี้เน้นการปรับสภาพการนำหรือการปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ลักษณะของการนำก็จะเปลี่ยนแปลงไป แนวคิดนี้จะหารูปแบบการนำที่เหมาะสมและเกิดผลดีในสถานการณ์ต่าง ๆ

1. การศึกษาของ Fiedler ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพจะขึ้นอยู่กับความเหมาะสมระหว่างพฤติกรรมของผู้นำ สมาชิก และสถานการณ์ในการปฏิบัติงาน กล่าวคือ สิ่งแวดล้อมจะมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของผู้นำ (มัลลิกา ต้นสอน, 2544)

2. ทฤษฎีมุ่งสู่เป้าหมาย (Path-goal Theory) ทฤษฎีนี้พยายามอธิบายผลกระทบของพฤติกรรมผู้นำที่มีต่อการจูงใจ ความพึงพอใจ และการปฏิบัติงานของสมาชิก (สร้อยตระกูล (ตวยานนท์) อรรถมานะ, 2543) มีการเน้นที่เป้าหมาย โดยดูพฤติกรรมของผู้นำที่แสดงออก เพื่อให้สมาชิกประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของบุคคลและองค์การ ผู้นำที่มีประสิทธิผลจะช่วยให้สมาชิกบรรลุเป้าหมายส่วนบุคคลและองค์การ ผู้นำสามารถเพิ่มแรงจูงใจ ความพึงพอใจแก่ผู้ตามได้โดยการให้รางวัล

3. การศึกษาของ Hersey-Blanchard ได้นำแนวคิดของมหาวิทยาลัยโอไฮโอมาประยุกต์คือ พฤติกรรมที่มุ่งสร้างโครงสร้าง (Initiation structure) และพฤติกรรมที่มุ่งความสัมพันธ์ (Consideration) และอธิบายว่า ภาวะผู้นำแบบต่าง ๆ ประกอบกับความพร้อมของสมาชิกทำให้เกิดรูปแบบของการทำงานของผู้นำ 4 รูปแบบ คือ การบอกกล่าว (Telling) การนำเสนอความคิด (Selling) การมีส่วนร่วม (Participation) และการมอบหมายงาน (Delegation) กล่าวโดยสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากต่อการบริหารองค์การ ซึ่งมีนักวิชาการที่ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำอย่างมากมาย นำไปสู่การเกิดเป็นแนวคิดและทฤษฎีที่หลากหลายมุมมองที่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถจัดกลุ่มแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ 1) ผู้นำเชิงคุณลักษณะ (Trait approach) แนวคิดนี้มุ่งอธิบายบุคลิกลักษณะของผู้นำ โดยมีความเชื่อว่าผู้นำจะมีคุณสมบัติที่แตกต่างจากบุคคลทั่วไป 2) แนวคิดผู้นำเชิงพฤติกรรม (Behavioral approach) แนวคิดนี้มุ่งศึกษาพฤติกรรมที่ผู้นำแสดงออกเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติและได้ประสิทธิผลตามต้องการ และ 3) แนวคิดผู้นำเชิงสถานการณ์ (Situational approach) แนวคิดนี้มุ่งศึกษาที่เน้นการปรับสภาพของผู้นำหรือการปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

2.1.3 ความหมายของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

ในยุคศตวรรษที่ 21 จนถึงในยุคปัจจุบัน โลกมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว มีการนำเทคโนโลยีและกระแสแห่งโลกาภิวัตน์เข้ามามีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการจัดองค์การสมัยใหม่ด้วยสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้การแก้ไขปัญหาแบบเก่า ๆ อาจใช้ไม่ได้ผลและการศึกษาภาวะผู้นำมีการพัฒนามาโดยตลอด นักการศึกษาจึงพยายามที่จะพัฒนาภาวะผู้นำที่มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์นับว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะพัฒนาด้วยวิธีการวิจัยในเชิงแนวคิด รูปแบบ และกระบวนการนันทนาการได้ให้ความหมายและคำนิยามของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้เหมือนและแตกต่างกันตามขอบเขตเนื้อหาทัศนคติ มุมมอง และสถานการณ์ ดังนี้

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2554) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะศึกษาค้นคว้าด้วยวิธีการวิจัย ทั้งในเชิงแนวคิด รูปแบบ และกระบวนการ เพื่อฝ่าวงล้อมและขยายขอบเขตของการมองปัญหาทะลุวงไปจากแนวทางแบบเดิม ๆ จึงสามารถแก้ปัญหาสร้างสิ่งที่ดีและยั่งยืนในอนาคต

Stoll and Temperley (2009, pp. 2-3) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การมีปฏิริยาตอบสนองเชิงจินตนาการโดยการคิด ไตร่ตรองอย่างละเอียดถี่ถ้วน ในสถานการณ์ต่าง ๆ และประเด็นต่าง ๆ ที่ท้าทายและกดดัน

กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์ และคณะ (2555) ได้จำแนกนิยามของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในลักษณะการสร้าง หรือการนำเป็นความสามารถในการนำบุคคลอื่น ๆ ผ่านกระบวนการ (Process) หรือวิธีการ (Method) ร่วมกันไปสู่อนาคตใหม่ๆ ที่ริเริ่มสร้างสรรค์อย่างที่คนอื่นคาดไม่ถึง และมีปฏิริยาตอบสนองเชิงจินตนาการโดยคิดไตร่ตรองอย่างละเอียดถี่ถ้วนในสถานการณ์และประเด็นต่าง ๆ ที่ท้าทาย และสิ่งที่สำคัญบุคคลที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะต้องสร้างสภาพแวดล้อม (Environment) สำหรับผู้อื่นให้มีความสร้างสรรค์

กลุ่มที่ 2 ได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในเรื่องของการประสานงานเป็นความสามารถในการติดต่อประสานงานกับบุคคลต่าง ๆ ที่มีความคิดเห็นต่างกัน หรือสอดคล้องกัน เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ด้วยการกระตุ้น (Encourages) ส่งเสริม และสนับสนุน กระบวนการใหม่ๆ ให้เกิดความสมดุล (Balancing) ระหว่างความเร่งรีบ (Emergent) และการเปลี่ยนแปลงแบบช้า ๆ ค่อยเป็นค่อย ๆ ไป ทั้งที่อาจจะเกิดขึ้น และยังไม่เกิดขึ้นก็ได้ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

จากคำนิยามที่กล่าวมาทั้ง 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่เกี่ยวกับการนำและการประสานงาน สามารถบูรณาการคำนิยามของทั้งสองกลุ่ม สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง

ความสามารถที่พิเศษในการจูงใจและการนำบุคคลอื่น ๆ อย่างมีวิสัยทัศน์ จินตนาการ และความยืดหยุ่นด้วยวิธีการหรือแนวทางใหม่ ๆ ที่ท้าทายและสร้างสรรค์

แนวความคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

จากคำนิยามที่กล่าวมาข้างต้นเป็นการสังเคราะห์คำนิยามของนักวิชาการ เพื่อให้เข้าใจกรอบแนวคิดและรายละเอียดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวคิดของนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศดังนี้

กรองทิพย์ นาควิเชตร (2552) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่าเป็นความสามารถของผู้นำในการกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งใจ ด้วยความคิดหลายมิติ คิดบวกและการปฏิบัติในวงกว้างและเชิงลึกที่หลากหลายมิติ

ธีระ รุญเจริญ และวาสนา ศรีไพโรจน์ (2554) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า เป็นลักษณะหรือพฤติกรรมในการนำผู้อื่นประสานงานผู้อื่นด้วยการสร้างแรงบันดาลใจ สร้างแรงจูงใจ สร้างบรรยากาศโดยการคิดนอกกรอบด้วยวิธีการใหม่ ๆ เพื่อนำไปสู่การสร้างสรรคสิ่งใหม่ๆ

Arellano and Martin (2002) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่าเป็นความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ อย่างมีเอกลักษณ์ เพื่อช่วยให้สามารถเข้าใจสถานการณ์ที่ซับซ้อนพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงและก่อให้เกิดการตอบสนองร่วมกันในเชิงริเริ่มสร้างสรรค์ด้วยวิธีการใหม่ ๆ

Basadur (2008) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า เป็นการนำบุคคลอื่น (Leading people) ผ่านกระบวนการ (Process) หรือ 16 วิธีการ (Method) ร่วมกัน เป็นการค้นหาปัญหาอย่างละเอียดถี่ถ้วน และการดำเนินการแก้ปัญหาด้วยแนวทางใหม่ ๆ (New solutions) เป็นกระบวนการที่จำเป็นที่จะต้องใช้ภาษาในการสื่อสารร่วมกันระหว่างบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ

Danner (2008) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า จำเป็นต้องมี ความยืดหยุ่น (Flexibility) และความไว้วางใจ (Trust) ในวิธีการและกระบวนการในภาพรวม นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการทำงานร่วมกันเป็นการสนับสนุนให้เกิดความสร้างสรรค์จากบุคคลหนึ่งไปอีกบุคคลหนึ่ง

กล่าวโดยสรุปแนวความคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นการนำและประสานงาน การสื่อสารกับบุคคลอื่น เพื่อค้นหาและแก้ไขปัญหาโดยการใช้วิธีหรือกระบวนการใหม่ ๆ ที่มีความท้าทายและกดดัน ผู้นำมีบทบาทในการสนับสนุนและสร้างบรรยากาศให้ก่อให้เกิดการเรียนรู้การคิดนอกกรอบหรือริเริ่มในการทำสิ่งใหม่ ๆ

หลักการของภาวะผู้นำแบบสร้างสรรค์ (Formative Leadership Principles)

1. การเรียนรู้แบบทีม (Team learning) การคิดอย่างหวังผล (Productive thinking) และการร่วมมือร่วมใจกันแก้ปัญหา (Collaborative problem solving) ควรนำมาใช้แทนกลไกการควบคุม (Control mechanisms) การตัดสินใจจากเบื้องบน (Top-down decision making) ตลอดจนการบังคับสั่งการให้ทำแบบเดียวกัน (Enforcement of conformity)

2. ควรหม่อมองคนในทีมว่าเป็นผู้นำ และหัวหน้าเป็นผู้นำของผู้นำ โดยผู้นำทั้งหลายเหล่านี้ต้องมีทักษะการตั้งคำถามที่เหมาะสม (คำถามที่ได้คำตอบที่ลุ่มลึก) มากกว่าการแสดงตนว่าเป็นผู้รอบรู้คำตอบของทุกคำถาม

3. ความสัมพันธ์ของการปฏิบัติงานควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของการไว้วางใจ (Trust) ต่อกันผู้นำจะต้องไม่มีทัศนคติว่า คนในทีมชอบหลีกเลี่ยงความเสี่ยงความรับผิดชอบ (ทำนองทฤษฎี X ของ McGregor) แต่มีหน้าที่ช่วยให้คนเหล่านี้มีความกล้าต่อการปฏิบัติสิ่งใหม่ๆ

4. ผู้นำควรปรับเปลี่ยนทัศนคติจาก "ให้ทุกคนทำตามคำสั่งและยึดหลักทำแบบเดียวกัน" ไปเป็นกระตุ้น ให้กำลังใจ และสนับสนุนความคิดริเริ่มและค้นคว้านวัตกรรมใหม่ ๆ ของทีม

5. ผู้นำควรให้ความสนใจและให้ความสำคัญของคน (People) และต่อกระบวนการ (Process) มากกว่างานเอกสารและงานธุรการประจำ แต่ควรบริหารเวลาไปกับกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value-added activities) ขึ้น

6. ผู้นำควรเน้นถึงความสำคัญของลูกค้า (Customer-focused) และยึดหลักการให้บริการ ทฤษฎีนี้ถือว่า ทีมคือ ลูกค้าโดยตรงของหัวหน้าทีม ดังนั้น หน้าที่สำคัญที่สุดของหัวหน้าทีมก็คือการให้บริการแก่ลูกค้าของตน

7. ผู้นำควรสร้างเครือข่ายให้เกิดการสื่อสารแบบสองทาง มากกว่าการกำหนดช่องทางไหลของสารสนเทศเพียงทิศทางเดียว

8. การเป็นผู้นำแบบสร้างสรรค์ จำเป็นต้องอาศัยความเอาใจใส่ใกล้ชิด (Proximity) การปรากฏตัวอยู่กับงาน (Visibility) และอยู่ใกล้ชิดกับลูกค้าของตน ผู้นำควรใช้หลักนี้เทศภายในแบบแวนเวียน (Managing by Wandering Around : MBWA) ไปยังหน่วยต่างๆ ทั้งทั้งองค์กร เพื่อไปรับฟังและเรียนรู้ ไปสอบถาม ไปสร้างสัมพันธภาพ และไปเสาะหาแนวทางที่เป็นไปได้ในด้านต่างๆ

9. ผู้นำแบบสร้างสรรค์จะกระจายอำนาจการตัดสินใจ (Empowering) แก่บุคคลผู้ปฏิบัติงานต่างๆ ขององค์กร และจะทำหน้าที่ปกป้องคนเหล่านี้เมื่อมีการแทรกแซงการทำงานจากภายนอก

10. ผู้นำแบบสร้างสรรค์ต้องมีความสามารถสูงในการปฏิบัติภารกิจอยู่ท่ามกลางสภาวะแวดล้อมที่ไม่แน่นอน เป็นผู้เรียนรู้การบริหารความเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ เพื่อให้หน่วยงานได้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงนั้น และเป็นผู้ที่ไม่ยึดติดกับสถานภาพเดิมที่เป็นอยู่ (Maintaining status quo) ขององค์กร

คณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัย สำนักงานราชบัณฑิตยสภา(2561) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง คุณลักษณะของผู้นำที่มีความรู้มีเชี่ยวชาญสูง มีบุคลิกภาพและมีพฤติกรรมทางสังคม มีความสามารถส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานมีความคิดสร้างสรรค์ใช้ความคิดใหม่ในการแก้ปัญหา และตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สร้างสภาพแวดล้อมเชื่อมต่อกัน คิดสร้างสรรค์ที่จะส่งผลให้องค์การมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งผู้นำจะต้องพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะของความเป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้วย ผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ มีไหวพริบ และมีข้อมูลในเรื่องที่เป็นประเด็นปัญหา การแก้ปัญหาของผู้นำต้องอาศัยความรู้ที่จะกำหนดแนวความคิดการมีเขาวนปัญญาจะช่วยให้มีความคิดสร้างสรรค์มีความคล่องแคล่ว และมีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี เป็นผู้ที่สามารถรับมือกับความขัดแย้งและความวุ่นวายได้เป็นอย่างดี ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ต้องยึดถือความถูกต้อง มีพลังที่จะฟันฝ่าอุปสรรค และเป็นคนที่เปิดเผยตรงไปตรงมา ปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ผู้นำมีคุณลักษณะของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 4 คุณลักษณะ ดังนี้ การสร้างทีมงาน การฟัง การตัดสินใจอย่างมีอิสระ และความรู้ในการธำรงรักษาบุคลากร

พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2560) กล่าวว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำ มีองค์ประกอบในด้านต่างๆ ดังนี้

1. การสร้างวิสัยทัศน์ การที่ผู้นำสร้างภาพให้ผู้ตามรับรู้ว่าต้องการให้องค์การเป็นอย่างไรในอนาคต อธิบายและจูงใจผู้ตามให้มองเห็นทิศทางปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน มีเป้าหมายร่วมกันเพื่อบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร Baker (1992) กล่าวว่า วิสัยทัศน์เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นที่จะก่อให้เกิดพลังในองค์กร พลังจะนำไปสู่การปฏิบัติ จะนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กร โดยจะสะท้อนให้เห็นถึงเป้าหมายหลักขององค์กร การมีวิสัยทัศน์ที่นาเชื่อถือทำให้การทำงานที่ขององค์กรราบรื่นเป็นไปในทางเดียวกับทั้งองค์กร การสร้างวิสัยทัศน์จะเป็นกลยุทธ์แรกของผู้นำการเปลี่ยนแปลงทำให้ทุกคนมองเห็นเป้าหมายหลักร่วมกัน มองเห็นแนวทางความเป็นไปได้และมีความท้าทาย ทำให้ผู้ปฏิบัติงานทุ่มเทความสามารถเพื่อช่วยให้องค์การประสบผลสำเร็จ หลังจากการสร้างวิสัยทัศน์แล้ว ผู้นำต้องถ่ายทอดและสร้างความผูกพันต่อวิสัยทัศน์ เพื่อให้เกิดจุดศูนย์รวมของสมาชิก ทำให้ทุกคนมองเห็นเป้าหมายร่วมกัน (Bennis and Naus, 1985)

2. การสร้างบารมี การที่อำนาจในตัวของผู้นำมีผลอย่างลึกซึ้งต่อผู้ตาม ทำให้ผู้ตามนับถือ เชื่อฟัง จงรักภักดี พร้อมอุทิศตน โดยผู้ตามจะเชื่อว่าความเชื่อของผู้นำถูกต้อง ผู้นำสามารถนำความสำเร็จมาสู่กลุ่มหรือองค์กรได้ (Yuk, 1998) บารมีของผู้นำจะประกอบด้วยลักษณะพิเศษ คือ ความสามารถในการมองการณ์ไกล และการรับรู้ถึงภารกิจที่ต้องหา เป็นผู้กล้าเผชิญปัญหา และมีความสามารถในการแก้ปัญหาความขัดแย้งอย่างเป็นธรรม สามารถลดทัศนคติที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลงของลูกน้อง สามารถโน้มน้าวผู้อื่นและมีความสามารถในการจูงใจที่เหมาะสม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3. การคำนึงถึงเอกบุคลล จะเน้นที่การมุ่งพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคล โดยมีการเอาใจใส่ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาแต่ละคน ผู้นำจะปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาแตกต่างกันไปตามความต้องการ และความสามารถของผู้ใต้บังคับบัญชาแต่ละคน ซึ่งการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหัวหน้ากับลูกน้องแบบตัวต่อตัวจะพัฒนาความเป็นผู้นำและช่วยให้ได้ข้อมูลในการตัดสินใจดีขึ้น ทั้งนี้เพราะการเอาใจใส่ของผู้ผู้นำต่อผู้ใต้บังคับบัญชาแบบตัวต่อตัวจะทำให้มีโอกาสได้รับข้อมูลอยู่ตลอดเวลา จึงจะช่วยให้เป็นพื้นฐานในการตัดสินใจเกี่ยวกับหน่วยงานหรือองค์การได้ดียิ่งขึ้น

4. การกระตุ้นการใช้ปัญญา เป็นการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และหาวิธีการใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในอดีต โดยใช้ความคิดในการป้องกันปัญหามากกว่าแก้ปัญหา รวมทั้งสนใจต่อการใช้ความคิดในการวิเคราะห์ การนำน้ำไปใช้การตีความและการประเมินผลผู้บริหารจะสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาพัฒนาวิธีการใหม่ ๆ หรือคิดค้นสิ่งแปลกใหม่เพื่อที่จะบรรลุในภารกิจประจำวันของพวกเขา

5. การสร้างแรงบันดาลใจ ความสามารถในการโน้มน้าวจิตใจให้ลูกน้องเปลี่ยนแปลงความสนใจในการกระทำเพื่อตนเองไปสู่การกระทำประโยชน์เพื่อกลุ่มหรือเพื่อองค์การ โดยการใช้วิธีการพูดที่โน้มน้าวจิตใจในการทำงาน รวมทั้งหาวิธีการกระตุ้นจิตใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับการตอบสนองต่อความต้องการความสำเร็จ ความต้องการอำนาจ และความต้องการมิตรสัมพันธ์ ซึ่งอาจจะทำโดย 1) สร้างความมั่นใจ 2) สร้างความเชื่อในเหตุผลที่จะทำให้ลูกน้องรู้ว่าสิ่งที่เขากระทำนั้นทำไปเพื่ออะไร 3) สร้างความคาดหวังในความสำเร็จให้ผู้ใต้บังคับบัญชา

กิตติกาญจน์ ปฎิพันธ์ (2556) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (creative leadership) หมายถึง การแสดงออกของผู้บริหารที่ตอบสนองความต้องการของบุคลากรในด้านความสามารถในการนำความคิดสร้างสรรค์ และกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ สามารถวัดได้จากองค์ประกอบที่เป็นตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร คือ จินตนาการ ความยืดหยุ่น และวิสัยทัศน์ โดยแต่ละตัวแปรสังเกต มีนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

1. จินตนาการ (imagination) หมายถึง การแสดงออกของผู้บริหารถึงการมีความคิดเชิงสร้างสรรค์ มีอารมณ์ขันในการทำงาน และมีสติปัญญาในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

2. ความยืดหยุ่น (flexibility) หมายถึง การแสดงออกของผู้บริหารถึงการคิดหาคำตอบได้อย่างอิสระ ไม่ตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์หรือความคุ้นเคย การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ และการเปิดกว้างรับความคิดใหม่ ๆ อย่างอิสระ

3. วิสัยทัศน์ (vision) หมายถึง การแสดงออกของผู้บริหารถึงการมองภาพในอนาคตที่เป็นไปได้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ

พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2560); Chernin (2001), Warren, Bennis (2002); Couto(2002), David A.Sousa (2001), Alma Harris (2009), Jeanette P. Parker (2004), Ubben,Hughes & Norris (2010), Delich (2010), Casse & Claudel (2007), Parker & Begnaud (2004), Amabile (1999), and Ruth, Ash & Maurice, Persall (2007) และ Danner (2008)

กล่าวว่า โดยใช้เกณฑ์ในการสังเคราะห์ที่ระดับความถี่ตั้งแต่ 3 ขึ้นไป ตามแนวคิดทฤษฎีจะได้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านวิสัยทัศน์ (Vision)
2. ด้านจินตนาการ (Imagination)
3. ด้านความยืดหยุ่น (Flexibility)
4. ด้านการแก้ปัญหา (problem solving)
5. ด้านความไว้วางใจ (Trust)

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง คุณลักษณะของผู้นำที่มีความรอบรู้ นำความคิดใหม่ๆ มาใช้การแก้ปัญหา กระตุ้นให้บุคลากรในองค์กรร่วมมือกันปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้วยความที่หลากหลายและคิดสร้างสรรค์ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านจินตนาการ 2) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านวิสัยทัศน์ 3) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความยืดหยุ่น 4) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์การแก้ปัญหา 5) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความไว้วางใจ

2.1.4 รูปแบบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในนักศึกษา

จากการสังเคราะห์แนวคิดเบื้องต้นรูปแบบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ประกอบไปด้วย 5 ด้าน จากนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาสังเคราะห์และจัดกลุ่มรูปแบบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในนักศึกษาแต่ละด้าน จากเอกสารแนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านวิสัยทัศน์

Alma Harris (2009) ได้เสนอคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ในบทความหัวข้อ Creative Leadership : developing future leader ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สามารถติดต่อประสานงาน connecting กับบุคคลที่มีความคิดเห็นตรงกันและต่างกัน เพื่อที่จะได้เรียนรู้ร่วมกันอันที่จะได้ผลลัพธ์ (result) ที่สร้างสรรค์ซึ่งมาจากความคิดเห็นที่ไม่ตรงกัน ภาระงานหลัก คือ การประสานงานบุคคลจะเหมือนกับภาวะผู้นำแบบให้บริการ (servant leadership) มีการพัฒนาสมรรถนะและความสามารถต่างๆ ของบุคคลภายในองค์กร เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในทุกที่ทุกระดับ โดยทั่วไปแล้วภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย ความยืดหยุ่นและความท้าทายที่สลับซับซ้อนมากกว่าที่เป็นอยู่

Stoll and temperlay (2009) ได้เสนอแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในบทความชื่อ creative leadership: a challenge of our times ว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ คือ การตอบสนองความคิดสร้างสรรค์และตอบสนองต่อโอกาสและความท้าทายผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ยังจะสภาพสิ่งแวดล้อมและให้โอกาสกับคนอื่นให้มีความคิดสร้างสรรค์ (2012) และได้กำหนดความเป็นภาวะผู้นำเชิงคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถที่จะคิดและทำเกินขอบเขตที่จำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ

Parker and Begnaud (2004) ได้กล่าวสรุปถึงผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 1) มีวิสัยทัศน์ (vision) 2) มีความยืดหยุ่น (Flexibility) 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา (Problem solving ability)

Casse and laudel (2007) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 1) จินตนาการ (imagination) 2) มีความยืดหยุ่น (flexibility)

Bennis (2002) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน ให้ผู้ตามได้รับรู้วิสัยทัศน์และทำความเข้าใจเพื่อปรับเปลี่ยนสู่การปฏิบัติ ผู้นำจะชักนำพวกเขาให้ไปถึงที่หมายด้วยความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกัน

ภรณ์ทิพย์ ปั่นก้อง (2559) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านวิสัยทัศน์ (Vision) หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมองภาพในอนาคตที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ คนที่มีวิสัยทัศน์จะเป็นคนที่มองการณ์ไกล ใจกว้าง กล้าที่จะปรับเปลี่ยนเรียนรู้เปิดรับสิ่งใหม่ๆ ให้กับตัวเอง เปิดใจกว้าง เป็นส่วนหนึ่งกับความเปลี่ยนแปลง มองภาพรวม ภาพใหญ่ ไม่มองภาพเล็ก ไม่คิดเล็ก คิดน้อย ไม่มีอคติ โดยบุคคลที่มีวิสัยทัศน์จะมีพฤติกรรมหรือการแสดงออก ดังนี้ มีการสร้างวิสัยทัศน์ มีการเผยแพร่วิสัยทัศน์ และการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์

กิตติ์กาญจน์ ปฏิพันธ์ (2556) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านวิสัยทัศน์ (vision) หมายถึง การแสดงออกของผู้บริหารการมองภาพในอนาคตที่เป็นไปได้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ

วิโรจน์ สารรัตน์ (2555) ได้ให้ความหมายว่า วิสัยทัศน์ คือ ภาพที่พึงปรารถนา หรือที่เป็นไปได้ในอนาคต เป็นส่วนที่แสดงถึงพลังผลักดันแห่งอำนาจที่น่าประทับใจ เป็นพลังที่เกิดจากความรู้สึกนึกคิดในหัวใจของผู้คน เป็นส่วนที่สะท้อนภาพให้เห็นถึงสิ่งที่สมาชิกต้องการ ความสร้างสรรค์เป็นส่วนที่แสดงถึงแรงบันดาลใจของสมาชิกที่ต้องการให้เกิดขึ้น

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง และสรายุทธ กันหลง (2553) ได้ให้ความหมายว่า วิสัยทัศน์คือ คุณลักษณะของผู้บริหารในการมองภาพอนาคต ประกอบด้วย 1) การตระหนักรู้ตัวเอง (Awareness) หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจในการไตร่ตรองปัญหาต่าง ๆ 2) การมองการณ์ไกล (Foresight) หมายถึง ความสามารถในการมองอนาคต การคาดการณ์ล่วงหน้า 3) การสร้างมโนทัศน์ (Conceptualization) หมายถึง ความสามารถในการมองสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต การมองเห็นสถานการณ์ทุกมิติอย่างลึกซึ้ง

เสน่ห์ จุ้ยโต (2552) ได้ให้ความหมายว่า วิสัยทัศน์ คือ การฉายภาพ มองภาพ คิดเชิงจินตนาการในอนาคต และได้กำหนดคุณลักษณะของวิสัยทัศน์ไว้ดังต่อไปนี้ 1) ความคิดริเริ่ม (Initiative) เป็นการคิดแบบนอกกรอบแตกต่างไปจากคนอื่น 2) ความสร้างสรรค์ (Creativity) เป็นลักษณะผู้ที่มีการประยุกต์และบูรณาการ 3) จินตนาการ (Imagination) เป็นผู้ที่มีมองการณ์ไกล และมีภาพในอนาคตเป็นจินตนาการที่เด่นชัดมีเหตุผล

พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2560) ได้ให้ความหมายว่า การสร้างวิสัยทัศน์ คือ การที่ผู้นำสร้างภาพให้ผู้ตามรับรู้ว่าการให้องค์การเป็นอย่างไรในอนาคต อธิบายและจูงใจผู้ตามให้มองเห็นทิศทางปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน มีเป้าหมายร่วมกันเพื่อบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การ

จากการศึกษาแนวคิดสรุปได้ว่า วิสัยทัศน์ (Vision) หมายถึง กระบวนการคิดและการมองภาพรวมที่เป็นไปได้ในอนาคตที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ มองการณ์ไกล ใจกว้าง คิดริเริ่ม สร้างสรรค์ มองเห็นสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สถานการณ์ทุกมิติอย่างลึกซึ้งพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนเรียนรู้เปิดรับสิ่งใหม่ๆ สะท้อนภาพให้เห็นถึงสิ่งที่สมาชิกต้องการ

2. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านจินตนาการ

ภรณ์ทิพย์ ปั่นก้อง (2559) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านจินตนาการ (Imagination) หมายถึง การแสดงออกของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ถึงความเชื่อ ความศรัทธา ความคาดหวัง ซึ่งก่อให้เกิดมโนภาพในจิตใจ เป็นพฤติกรรมในการแสดงออกถึงกระบวนการสร้างมโนภาพที่เด่นชัดไว้ในจิตใจมีเหตุผล

กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์ (2556) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านจินตนาการ (imagination) หมายถึง การแสดงออกของผู้บริหาร ถึงการมีความคิดเชิงสร้างสรรค์ มีอารมณ์ขันในการทำงาน และมีสติปัญญาในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

ไพศาล จันทรรักดี (2550) ได้ให้ความหมายไว้ว่า จินตนาการ คือ ความสามารถในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งจะช่วยให้เกิดการคาดคะเนและการวางแผนที่ดี อันจะนำไปสู่ความเป็นจริงและประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ และได้กำหนดตัวบ่งชี้ของจินตนาการ คือ การมีความคิดสร้างสรรค์

Isaksen et al (2011) ได้ให้ความหมายไว้ว่า จินตนาการ คือ มุมมอง (Attitude) หรือทัศนคติที่เปิดกว้างต่อสิ่งใหม่ ๆ ซึ่งคนทั่วไปคิดไม่ถึง โดยประกอบด้วย ความคิดใหม่ๆ (New ideas) แนวทางใหม่ๆ (New solutions) และการกระทำสิ่งใหม่ๆ (New actions)

Puccio, Mance and Murdock (2011) ได้กล่าวไว้ว่า จินตนาการ ประกอบด้วย 1) ความคิดเชิงสร้างสรรค์ (Creative thinking) 2) ความคิดใหม่ๆ (New thoughts) และ 3) แนวทางใหม่ (New approaches) ที่เหมาะสมตามสถานการณ์

Reuter (2011) ได้ให้ความหมายไว้ว่า จินตนาการ คือ การมีภาพที่มีเหตุผลในใจโดยมีตัวบ่งชี้จินตนาการ คือ ประสบการณ์ (Experience) และความคิดเชิงสร้างสรรค์ (Creative thinking)

Kaminker (2011) ได้ให้ความหมายไว้ว่า จินตนาการ คือ การสร้างภาพในสมองที่มีความเป็นไปได้ในอนาคต และจินตนาการ ประกอบด้วย 1) อารมณ์ขัน (Humor) ทำให้เป็นคนมีความสุข ความมีอิสระนำไปสู่จินตนาการที่สร้างสรรค์ และ 2) สติปัญญา (Intelligent) สติปัญญาที่เป็นเลิศเหนือกว่าปกติธรรมดานำไปสู่การแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์

กล่าวโดยสรุปได้ว่า จินตนาการ (Imagination) หมายถึง ความสามารถในการคิด ความเชื่อ ความศรัทธา และความคาดหวัง ซึ่งก่อให้เกิดมโนภาพในจิตใจ เป็นพฤติกรรมในการแสดงออกถึงกระบวนการสร้างมโนภาพที่เด่นชัด มีความคิดเชิงสร้างสรรค์ และมีสติปัญญาในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความยืดหยุ่น

ภรณ์ทิพย์ ปันก้อง (2559) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความยืดหยุ่น (Flexibility) หมายถึง ความสามารถในการคิดและมองปัญหา พร้อมทางออกของปัญหาที่หลากหลาย มุมมองหลายทิศทาง หลายมิติ สามารถปรับเปลี่ยนความคิดวิธีการได้ตลอดเวลา ไม่ตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์หรือความคุ้นเคย การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ การเปิดกว้างรับความคิดใหม่ ๆ อย่างอิสระ โดยบุคคลที่มีความยืดหยุ่นจะมีพฤติกรรมหรือการแสดงออก ดังนี้ ความสามารถในการคิดหาคำตอบได้อย่างอิสระ ความสามารถในการปรับตัวตามสถานการณ์ต่าง ๆ และการเปิดกว้างรับความคิดใหม่ ๆ อย่างอิสระ

กิตติ์กาญจน์ ปฏิพันธ์ (2556) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความยืดหยุ่น (flexibility) หมายถึง การแสดงออกของผู้บริหาร ถึงการคิดหาคำตอบได้อย่างอิสระ ไม่ตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์หรือความคุ้นเคย การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ และการเปิดกว้างรับความคิดใหม่ ๆ อย่างอิสระ

วิโรจน์ สารรัตน์ (2553) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความยืดหยุ่น คือ ความสามารถตอบสนองความเปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อมอย่างรวดเร็วได้ ดังนั้น ระบบต่าง ๆ ควรจะมีความยืดหยุ่นด้วยเพื่อให้บรรลุผลในสิ่งที่คาดหวังใหม่ ๆ

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2551) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความยืดหยุ่น คือ การกระทำที่หลากหลายมิติ หลายแง่มุม หลายรูปแบบ และความยืดหยุ่น ประกอบด้วย 1) การปรับตัวตามสถานการณ์ 2) การปรับตัวต่อวิธีการแก้ปัญหา และ 3) ความสามารถในการกระทำที่หลากหลายมิติ

Dubrin (2010) ได้กล่าวว่า ผู้นำต้องมีความยืดหยุ่นเพื่อปดงรับกับความเปลี่ยนแปลง เช่น รองรับกับเทคโนโลยีที่ทันสมัย ผู้นำจะต้องมีความสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่แตกต่างกันได้ และความยืดหยุ่น (Flexibility) เป็นคุณลักษณะที่สำคัญสำหรับผู้นำที่มีประสิทธิภาพและความยืดหยุ่น ประกอบด้วย 1) ความสามารถในการปรับตัวกับสถานการณ์ต่าง ๆ และ 2) การเปิดกว้างรับความคิดใหม่ ๆ

Bennis (2002) กล่าวว่า มีการปรับตัวและใช้อำนาจอย่างละมุนละม่อม มีการกระจายอำนาจในระบบให้แก่ผู้ร่วมงาน พร้อมทั้งจะสร้างและรับสิ่งใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้น

Parker and Begnaud (2004) ได้กล่าวไว้ว่า สามารถปรับตัวได้เมื่อสิ่งแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลง

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ความยืดหยุ่น (Flexibility) หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง ไม่ยึดติด คิดหาคำตอบได้อย่างอิสระ มีความคิดที่หลากหลายเปิดกว้างรับความคิดใหม่ๆ ปรับตัวได้ตามสถานการณ์ มีการกระจายอำนาจการบริหารงานในองค์กรให้แก่ผู้ร่วมงาน พร้อมทั้งจะสร้างและรับสิ่งใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้นเพื่อนำมาพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพ

4. ภาวะผู้นำด้านการแก้ปัญหา

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2556) การคิดแก้ปัญหา เป็นกระบวนการคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างพินิจพิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประเด็นสำคัญของเรื่องหรือสิ่งต่าง ๆ ที่คอยก่อกวน สร้างความรำคาญ สร้างความยุ่งยากสับสน และความวิตกกังวล และพยายามหาหนทางคลี่คลายสิ่งเหล่านั้นให้ปรากฏ และหาหนทางขจัดปัดเป่าสิ่งที่เป็นปัญหาที่ก่อความรำคาญ ความวิตกกังวล ความยุ่งยากสับสนให้หมดไป

วรรณภา เหล่าไพศาลพงษ์ (2554) การแก้ปัญหา หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนที่ผ่านการคิด โดยอาศัยความรู้ ประสบการณ์ในการขจัดอุปสรรคหรือปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

บุศรา จิระเกษมสุข (2555) กล่าวว่า ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาเป็นการเรียนรู้อีกรูปแบบหนึ่งซึ่งต้องใช้สติปัญญา ทักษะ ความรู้ความเข้าใจ ความคิด การรับรู้ พฤติกรรมต่างๆ รวมทั้งประสบการณ์เดิมของผู้เรียนมาประมวลรวมเข้ากับสถานการณ์ใหม่แล้วนำมาคิดวิเคราะห์กับสถานการณ์ปัญหาที่ปรากฏ จากนั้นจึงดำเนินการแก้ไขสถานการณ์ที่พบให้ปัญหานั้นหมดไปและบรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

Santrack (2003) การคิดแก้ปัญหาเป็นความพยายามในการค้นหาแนวทางที่เหมาะสมที่จะทำให้สามารถบรรลุผลได้ตามเป้าหมาย เมื่อเป้าหมายนั้นไม่สามารถได้มาโดยง่าย

Kowalski and Westen (2009) การคิดแก้ปัญหาเป็นกระบวนการแปลงสถานการณ์หนึ่งไปสู่อีกสถานการณ์หนึ่งเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเคลื่อนย้ายจากสภาพปัจจุบันซึ่งเป็นสถานะที่ไม่น่าพอใจ (สถานะเริ่มต้น) ไปยังสถานะที่ทำให้ปัญหาได้รับการแก้ไข (สถานะตามเป้าหมาย) โดยใช้การปฏิบัติต่าง ๆ

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีดังกล่าว สรุปได้ว่า การแก้ปัญหา (Problem solving) หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนที่ผ่านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยอาศัยความรู้ ประสบการณ์คิดพิจารณาในการแสวงหาวิธีการให้สามารถแก้ไขสถานการณ์ที่เป็นปัญหาสร้างความรำคาญ ความยุ่งยากสับสน ความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นหรือไม่พึงประสงค์ เพื่อให้ได้คำตอบที่ต้องการบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

5. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านการสร้างความไว้วางใจ

Ash and Persall (2007) ความไว้วางใจ หมายถึง การที่ผู้บริหารจะต้องสร้างความเชื่อถือไว้วางใจให้กับสมาชิกในองค์กรด้วยการยึดการบริหารสากล เช่น คุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์ ความเมตตา ความยุติธรรม ความเป็นกลาง ความกล้าหาญ ความอดทน ความมีวินัย ความมุ่งมั่น ซึ่งเป็นหลักสำคัญในการบริหาร เป็นแม่แบบที่ดี ยอมรับข้อผิดพลาดของสมาชิกในองค์กร และการให้เกียรติผู้อื่น เคารพและให้การสนับสนุนผู้อื่นไม่ว่าคนๆ นั้นจะมีตำแหน่งใด ก็ตาม สอบถามเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้แสดงความคิดเห็น รับฟังปัญหาและให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

Rotter (1971) ให้ความหมายไว้วางใจว่า ความไว้วางใจเป็นความคาดหวังต่อบุคคลที่น่าเชื่อถือทางด้านคำพูด การกระทำ คำมั่นสัญญาจากการเขียนหรือใช้ข้อความของบุคคลหรือกลุ่มซึ่งจะสามารถทำให้เกิดความไว้วางใจ

Golembiewski and McConke (1975) ให้ความหมายไว้วางใจว่า ความไว้วางใจ แสดงถึงความพึ่งพาอาศัยกัน หรือความมั่นใจในบางสถานการณ์ ความไว้วางใจสะท้อนให้เห็นความคาดหวังผลลัพธ์ทางบวก ความไว้วางใจแสดงถึงความเสี่ยงบางประการต่อความคาดหวังของสิ่งที่ได้รับ และความไว้วางใจแสดงถึงบางระดับของความไม่แน่นอนต่อผลลัพธ์

Cook and Wall (1980) ได้กล่าวว่า ความไว้วางใจเป็นความเชื่อมั่นต่อเจตนาของเพื่อนร่วมงานและผู้บริหาร รวมทั้งความมั่นใจในความสามารถของเพื่อนร่วมงานและผู้บริหาร

McAllister (1995) ให้ความหมายของความไว้วางใจว่าเป็นสิ่งที่บุคคลมีความมั่นใจและตั้งใจที่จะกระทำที่อยู่บนพื้นฐานของคำพูด การกระทำ และการตัดสินใจของบุคคลอื่น

Mishra (1996) ได้ให้ความหมาย ความไว้วางใจ ว่าเป็นความเต็มใจของบุคคลที่มีความมั่นคงต่อบุคคลอื่น โดยมีความเชื่อว่าบุคคลนั้นเป็นคนที่มีความสามารถ ให้ความสนใจห่วงใย และให้ความน่าเชื่อถือ

Robbins (2000) ได้กล่าวไว้ว่า ความไว้วางใจ (trust) มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในเครือข่ายอย่างแท้จริง สามารถปรับตัวได้ในรูปแบบต่าง ๆ ขององค์กร สามารถบริหารจัดการภาวะวิกฤตลดความขัดแย้ง ลดต้นทุน ความไว้วางใจเป็นแนวคิดที่ซับซ้อน เป็นสัมพันธ์ภาวะระหว่าง 2 คน อย่างสม่ำเสมอ ไม่ใช่เป็นบุคลิกภาพของบุคคลบางคน เกิดขึ้นระหว่างบุคคลไม่ใช่ภายในบุคคลเท่านั้น สิ่งที่บุคคลกระทำเป็นผลกระทบของระดับความไว้วางใจระหว่างผู้ใหญ่ ความไว้วางใจและผู้ถูกไว้วางใจ ซึ่งเกิดได้จากความน่าเชื่อถือเป็นการยอมรับและสนับสนุนให้ผู้ที่ถูกไว้วางใจกระทำผู้อื่น โดยการเปิดเผยความคิดความรู้สึกและปฏิกิริยาและความไว้วางใจเป็นสิ่งที่สำคัญ

Whitney (1996) ได้ให้ความหมายความไว้วางใจ หมายถึง ความเชื่อ ความมั่นใจในความซื่อสัตย์ ความน่าเชื่อถือ และความยุติธรรมในบุคคลหรือสิ่งใด ๆ

กาญจนา ศิลา (2556) การไว้วางใจของผู้บริหาร หมายถึง การที่ผู้บริหารจะต้องสร้างความเชื่อถือไว้วางใจให้กับสมาชิกในองค์กร ด้วยการยึดการบริหารสากล เช่น คุณธรรมจริยธรรม ความ

ซื่อสัตย์ ความเมตตา ความยุติธรรม ความเป็นกลาง ความกล้าหาญ ความอดทน ความมีวินัยความมุ่งมั่น ซึ่งเป็นหลักสำคัญในการบริหาร เป็นแม่แบบที่ดียอมรับข้อผิดพลาดของสมาชิกในองค์กร และให้เกียรติผู้อื่น เคารพและให้การสนับสนุนผู้อื่นไม่ว่าคน ๆ นั้นจะมีตำแหน่งใดก็ตาม สอบถามเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ แสดงความคิดเห็นรับฟังปัญหาและให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

สรุปได้ว่า ความไว้วางใจ (Trust) หมายถึง ภาวะผู้นำที่สร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อสมาชิกในองค์การ รู้สึกเต็มใจหรือยินยอมที่จะร่วมกระทำตาม ด้วยยึดหลักการ บริหารตามหลักสากล เช่น มีคุณธรรม จริยธรรม ความยุติธรรม สุจริต ความอดทน มีวินัย มุ่งมั่น เป็นแบบอย่างที่ดี ให้เกียรติยกย่อง สอบถาม รับฟังปัญหา ยอมรับความผิดพลาดของสมาชิกและเปิดโอกาสแสดงความคิดเห็น สนับสนุนให้การช่วยเหลือตามความเหมาะสม

2.1.5 กิจกรรมเสริมหลักสูตร

ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตร

คำว่า “กิจกรรมเสริมหลักสูตร” มีการเรียกชื่อแตกต่างกันทั้งชื่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เช่น กิจกรรมนอกหลักสูตร (Extra Class Activities) กิจกรรมพัฒนาการ (Developmental Activities) กิจกรรมนักเรียน (Student Activities) กิจกรรมนอกห้องเรียน (Out of Class Activities) ถึงแม้ว่าจะเรียกชื่อแตกต่างกันก็ตาม แต่ความหมายและจุดมุ่งหมายของกิจกรรมดังกล่าวเป็นในทิศทางเดียวกัน ในที่นี้จะใช้คำว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตร (Co-Curricular Activities) ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านกล่าวถึงความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ดังนี้

ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ และวันนอร์ มะทา (2528) กล่าวว่า “กิจกรรมเสริมหลักสูตร” หมายถึง กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดและสนับสนุนให้ผู้เรียนจัดขึ้นเพื่อตอบสนองความสนใจ และส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนนอกเหนือจากหลักสูตรปกติ ไม่มีการให้คะแนนทางวิชาการ และผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมเหล่านั้นด้วยความสมัครใจ

ประภาพรธรรม สุวรรณ (2537) กล่าวว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นกิจกรรมในโรงเรียน ประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญต่อผู้เรียน จัดขึ้นนอกเหนือไปจากกิจกรรมในหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นนอกเหนือไปจากการเรียนในห้อง และส่งเสริมประสบการณ์ให้กว้างยิ่งขึ้น

ชูศักดิ์ วรณกุล (2538) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตรสรุปได้ว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นนอกจากการเรียนการสอนตามปกติ ทั้งนี้เพื่อสนองความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของนักเรียนแต่ละคน โดยมุ่งเน้นและสนับสนุนให้นักเรียนประกอบกิจกรรมด้วยตนเอง เพื่อส่งเสริมประสบการณ์ชีวิตและปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข อันจะทำให้เด็กนักเรียนมีพัฒนาการในทุกด้าน ๆ อย่างสมบูรณ์

สุมนา ระบอบ (2540) กล่าวถึงกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรได้ว่า กิจกรรมต่างที่จัดขึ้น นอกเหนือไปจากการเรียนการสอนในหลักสูตร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมประสบการณ์ของนักเรียนให้กว้างขึ้น กิจกรรมเสริมหลักสูตรจัดขึ้นและดำเนินการโดยนักเรียนและสถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกกิจกรรมตามถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล โดยไม่มีคะแนนที่จะทำให้นักเรียนสอบได้หรือตก

ใจจริง บุญเรืองรอด (2541) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ว่า หมายถึง “กิจกรรมที่นักเรียนหรือโรงเรียนจัดขึ้นเพื่อความบันเทิงเสริมความรู้ ความสนใจ ความสามารถโดยไม่คิดหน่วยกิต”

สุพิน บุญชูวงศ์ (2542) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่ง ที่ช่วยเชื่อมโยงกิจกรรมการสอนปกติหลาย ๆ กิจกรรมเข้าด้วยกันเพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาหลาย ด้าน เพื่อสนองความสนใจ ความสามารถและความถนัดโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินการด้วยความสมัครใจ

ไพฑูรย์ ธีรโพธ (2543) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ว่า “กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นด้วยความสมัครใจของนักเรียนทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน เพื่อมุ่งส่งเสริมทั้งด้าน วิชาการความสามารถพิเศษ ตามความถนัดและความสนใจของนักเรียนตลอดจนความบันเทิงหรือนันทนาการเพื่อให้นักเรียน นักศึกษาได้พัฒนาการทุกด้านทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัย โดยมุ่งเน้นและสนับสนุนให้นักเรียนได้ประกอบกิจกรรมด้วยตนเอง เพื่อเสริมประสบการณ์ชีวิต ทำงานร่วมกันปรับตัวเองเข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข”

ธีรศักดิ์ อัครบวร (2545) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ว่า “การกระทำ เพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่จัดขึ้นนอกเวลาเรียนตามปกติของชั้นเรียน โดยผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเองและมีครูเป็นผู้ดูแลให้คำแนะนำปรึกษาเป็นไปเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ในการเรียนตามหลักสูตรให้กว้างขวางยิ่งขึ้น สนองความสนใจและความถนัดพัฒนาความสามารถพิเศษส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพช่วยฝึกอุปนิสัยของผู้เรียนให้เหมาะสมกับอุดมการณ์ประชาธิปไตยและให้มีประสบการณ์อันจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน”

จากความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่นักการศึกษากล่าวไว้ข้างต้น พอสรุปได้ว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรหมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเสริมประสบการณ์ของผู้เรียนโดยให้นักเรียนที่สนใจได้ร่วมทำกิจกรรมในช่วงเวลาว่างกิจกรรมอิสระ ในการทำกิจกรรมจะไม่มี การคิดหน่วยกิต และระดับผลการเรียน

ความสำคัญและความจำเป็นในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

กิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นมีความสำคัญและจำเป็นมากในปัจจุบัน เนื่องจากการเรียนการสอนในห้องเรียนอย่างเดียวไม่เพียงพอ ดังนั้น กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นส่วนเสริมการเรียนการสอนช่วยให้ความมุ่งหมายของการศึกษามาบรรลุผลสำเร็จอย่างสมบูรณ์ และจะเป็นวิถีทางที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสวงหาโอกาสด้วยตนเอง มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ดังนี้

ชูศักดิ์ วรณกุล (2538) กล่าวไว้ว่า "กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างชีวิตในโรงเรียนกับชีวิตจริงเป็นสนามให้นักเรียนทดลองใช้ความรู้ และประสบการณ์จากห้องเรียนให้เป็นประโยชน์ในชีวิตจริงช่วยขจัดข้อเสียเปรียบของระบบโรงเรียนในเรื่องเวลา สถานที่และบุคลากรทำให้ทำหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นกิจกรรมเสริมหลักสูตรจึงมีความสำคัญอยู่หลายประการ" ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. กิจกรรมเสริมหลักสูตรช่วยพัฒนานักเรียน นักเรียนแต่ละคนย่อมมีศักยภาพในการพัฒนาตนเองและสังคม ศักยภาพส่วนนี้ได้มาจากประสบการณ์เมื่อประสบการณ์มากขึ้นศักยภาพก็จะเพิ่มขึ้นกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะช่วยให้นักเรียนแต่ละคนได้รู้จักตนเองว่ามีความถนัดและความสามารถในด้านใดและจะใช้ความสามารถนั้นสร้างสรรค์ตนเองและสังคมอย่างไร ศักยภาพของนักเรียนจะปรากฏและพัฒนาได้เมื่อทำกิจกรรมที่ตรงกับความถนัดและความสามารถของตนเองด้วยความพอใจ

2. กิจกรรมเสริมหลักสูตรช่วยพัฒนาสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมของนักเรียนย่อมหมายถึงสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยบุคคล อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ มีทั้งสิ่งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม แต่สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนอยู่ในเขตที่แคบกว่าสิ่งแวดล้อมภายนอกโรงเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตรจะช่วยพัฒนาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนเมื่อสิ่งแวดล้อมดีขึ้น กว้างขวางขึ้นโอกาสที่ตัวบุคคลจะมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมย่อมมีความหมายมากขึ้น ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์และเกิดการเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวาง

3. กิจกรรมเสริมหลักสูตร ช่วยพัฒนาปฏิสัมพันธ์ประสบการณ์ เป็นผลที่ตัวบุคคลปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ประสบการณ์เป็นมูลฐานของการเรียนรู้ซึ่งหมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่พึงประสงค์ สภาพของห้องเรียนปกติอาจสร้างความพอใจและประสบการณ์ให้กับผู้เรียนได้ในระดับหนึ่ง แต่กิจกรรมเสริมหลักสูตร จะช่วยได้ไปอีกระดับหนึ่งเพราะผู้เรียนสามารถเลือกทำกิจกรรมตามความสนใจของตน และสิ่งแวดล้อมได้ขยายขอบเขตให้กว้างขวางขึ้นทำให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนและสิ่งแวดล้อมมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สมศักดิ์ คงเที่ยง (2540) ได้กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมเสริมหลักสูตร สรุปได้ดังนี้

1. ช่วยส่งเสริมนักเรียนได้ทำงานร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย การทำงานร่วมกันและการให้ความร่วมมือเป็นกำลังสำคัญ การส่งเสริมให้เด็กได้ทำงานร่วมกันตั้งแต่ออยู่ในโรงเรียนเป็นการช่วยฝึกฝนประชาธิปไตยให้แก่เด็ก เมื่อเป็นผู้ใหญ่ในวันข้างหน้าจะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ด้วยดี เพราะผลจากประสบการณ์ที่นักเรียนได้รับเมื่อตอนที่อยู่ในโรงเรียน

2. ช่วยส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีในการทำงานร่วมกันจะช่วยฝึกนิสัยที่ดีให้แก่ นักเรียน เช่นสละเพื่อหมู่คณะ รู้จักสร้างความสัมพันธ์ต่อผู้อื่น พลเมืองดีให้ความร่วมมือกับสังคม

3. ส่งเสริมลักษณะผู้นำการที่นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ก็จะต้องแสดงความสามารถของตนออกมานักเรียนคนใดมีความสามารถทางไหนก็ไปทำงานทางนั้น ใครเก่ง ก็ได้รับการยกย่องให้เป็นหัวหน้าคณะ

4. ช่วยให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การที่นักเรียนได้ทำงานที่ตนสนใจและถนัดจะช่วยให้นักเรียนหันมาสนใจงานมากกว่าที่จะไปเที่ยวเตร่ เกเร เสเพล การรู้จักให้นักเรียนทำกิจกรรมต่างๆ ที่เขาสนใจจะเป็นการหาทางออกที่ดีให้แก่ นักเรียน เมื่อใดเป็นผู้ใหญ่ก็จะได้ใช้เวลา

5. กิจกรรมนักเรียนช่วยชี้ให้เห็นว่านักเรียนมีความถนัดและความสามารถในอาชีพด้านไหนถ้าได้รับการส่งเสริมที่ถูกต้องก็อาจจะออกไปทำอาชีพนั้น ๆ ได้

6. ช่วยสร้างลักษณะนิสัยที่ดีให้แก่ นักเรียนโดยการทำงานร่วมกันรู้จักแบ่งงานกันทำ รู้จักประสานงานกัน

ประกอบ ประพันธ์วิทยา (2542) กล่าวถึง ความสำคัญของกิจกรรมเสริมหลักสูตรว่ามีความสำคัญและมีความจำเป็นมากที่จะต้องจัดให้แก่ผู้เรียน ปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การปรับตัวของผู้เรียนและการจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียน เพื่อให้ได้มีโอกาสสัมผัสสถานการณ์จริง และรับประสบการณ์ตรงด้วยตนเองจึงมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งเพราะในการดำรงชีวิตประจำวันของผู้เรียนนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับงานทางด้านวิชาการเพียงอย่างเดียว หากแต่ต้องขึ้นอยู่กับ การปรับตัว การแก้ปัญหา การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยด้วยตนเองโดยอาศัยประสบการณ์และทักษะเป็นเครื่องมือ

สุพิน บุญชูวงศ์ (2542) ได้กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรสรุปได้ว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษา หน้าที่หลักของสถานศึกษาจึงไม่เพียงแต่สอนวิชาในชั้นอย่างเดียว โรงเรียนต้องจัดกิจกรรมขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนรู้จักปรับตัวให้ทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักรับผิดชอบ แสดงความสนใจและความต้องการของตนรวมทั้งพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์

สมภพ เจริญชุนทด (2542) กล่าวไว้ว่า สถานศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้วยเหตุผลทางวิชาการ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อสนองความต้องการด้านจิตวิทยา นักเรียน นิสิต นักศึกษา เป็นวัยที่ต้องการยอมรับและต้องการรวมกลุ่มตามทฤษฎีขั้นความต้องการของ Maslow การเข้าร่วมกิจกรรมจะทำให้เกิดความอบอุ่น ความเชื่อมั่นตนเองและประสบความสำเร็จ

2. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร จะทำให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา ค้นพบความสามารถของตนเอง ผลงานของ Piaget แสดงให้เห็นชัดว่าการเรียนที่มีประสิทธิภาพนั้นเด็กจะต้องมีโอกาสได้กระทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองการได้รับประสบการณ์ตรงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนา

3. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะทำให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา มีความกระตือรือร้น ดังผลงานของ Bandura ผู้นำเอาความคิดของ Skinner ที่ว่าการกระทำใดที่ได้รับการส่งเสริมแรงจะมีแนวโน้มให้เกิดการกระทำนั้นอีก

4. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร จะทำให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา รู้สึกถึงการใช้เวลาว่างให้มีคุณค่าและเกิดประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม

5. เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน กิจกรรมที่ได้ทำงานร่วมกัน คิดร่วมกัน เป็นการสร้างความสัมพันธ์อย่างยิ่ง

6. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นการพัฒนาความเป็นผู้นำทั้งทางตรงและทางอ้อม เพราะเด็กจะได้มีโอกาสจัดทำกันเองมีโอกาสเลือกและประกอบกิจกรรมด้วยตนเอง ซึ่งมีลักษณะเป็นสังคมประชาธิปไตย เพราะเป็นกิจกรรมของนักเรียนโดยนักเรียนและเพื่อนนักเรียน ซึ่งเป็นการเสริมในเรื่องการเป็นผู้นำ ผู้ตาม ตามวิถีทางแห่งประชาธิปไตย

7. กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความจำเป็นยิ่ง เพราะถ้าขาดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะทำให้การพัฒนาของเด็กไม่สมบูรณ์ครบถ้วน จากข้างต้นจะเห็นได้ว่า ความสำคัญและความจำเป็นในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษามีความสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนการสอนในการเป็น เครื่องมือสร้างเสริมประสบการณ์ และฝึกอบรมแก่นักเรียนให้สมบูรณ์ ยิ่งขึ้น ซึ่งช่วยให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมาย

วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นการกำหนดขอบเขตและแนวทางของการดำเนินงานที่จะช่วยให้ผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรยึดเป็นหลักในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ มีนักการศึกษากล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ดังนี้

ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ และวันนอร์ มะทา (2528) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งความถนัด ความสนใจ และความสามารถพิเศษ
2. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และมีเพื่อนมาก
3. เพื่อฝึกทักษะการเป็นผู้นำและเป็นผู้ตามที่ดี ตามกระบวนการประชาธิปไตย
4. เพื่อให้เกิดทักษะในการทำงานร่วมกัน และสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ความสุข

5. เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนมีความสามัคคี มีความรับผิดชอบและเสียสละเพื่อส่วนรวม
6. เพื่อปลูกฝังค่านิยมหรือคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงามให้แก่นักเรียน
7. เพื่อฝึกฝนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย รู้จักการควบคุมตนเองและเคารพกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในสังคม

สังคม

8. เพื่อส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจ
 9. เพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียด
 10. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพ มีความรับผิดชอบและรู้จักเคารพบุคคลอื่น
 11. เพื่อปลูกฝังและรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของชาติ
 12. เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์และส่งเสริมการเรียนการสอนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
 13. เพื่อส่งเสริมความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2533) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม

เสริมหลักสูตรไว้ดังนี้

1. เพื่อเสริมความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติมจากการเรียนวิชาต่าง ๆ
2. เพื่อให้รู้จักและเข้าใจตนเอง สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้
3. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพ ลักษณะนิสัยให้มีความรับผิดชอบ มีความสามัคคี มีระเบียบวินัย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์รู้จักช่วยเหลือผู้อื่นและรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

4. เพื่อให้ความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

ประภาพรรณ สุวรรณสุข (2537) กล่าวไว้สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อส่งเสริมความสนใจ ความต้องการและความสามารถของนักเรียนเป็นรายบุคคลจะเห็นได้ว่ากิจกรรมในห้องเรียนนั้นกำหนดให้ทุกคนต้องทำ ถึงแม้ว่ากิจกรรมบางอย่างนักเรียนจะไม่ชอบ ไม่สนใจ นักเรียนก็จำเป็นต้องเข้าร่วม แต่ในกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นจะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเข้าร่วมในกิจกรรมของชุมชนที่ตนเองสนใจได้โดยเสรี

2. เพื่อช่วยให้ความมุ่งหมายทางการศึกษาบรรลุผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ความมุ่งหมายทางการศึกษาที่สมบูรณ์นั้น ประกอบด้วย พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย พุทธิพิสัยและทักษะพิสัยนั้น ได้ส่งเสริมกันมากในชั้นเรียน แต่ทางด้านจิตพิสัยซึ่งเกี่ยวข้องกับค่านิยมและนิสัยอันดีงามต่าง ๆ เช่น ความซื่อสัตย์ การมีน้ำใจต่อผู้อื่น การเสียสละ การช่วยเหลือผู้อื่น ความสามัคคี ฯลฯ ยังส่งเสริมกันน้อยมาก การจัดตั้งชุมนุมขึ้นก็จะช่วยพัฒนาสิ่งเหล่านี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. เพื่อเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างและพลังงานไปในทางที่เกิดประโยชน์ ดังได้กล่าวแล้วข้างต้นว่า นักเรียนในวัยนี้เป็นวัยที่มีพลังกำลังมากถ้าโรงเรียนได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยให้นักเรียนได้ใช้พลังงานเหล่านี้อีกทั้งครูที่ปรึกษาคอยแนะนำนักเรียนก็จะไม่เอาพลังงานที่เหลือนี้ไปใช้ในทางอื่นที่อาจก่อให้เกิดปัญหาได้

4. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น กิจกรรมทางด้านวิชาการนักเรียนจะได้รับประโยชน์ทางด้านวิชาการเป็นอันมาก เพราะได้มีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมมากขึ้นนอกเหนือไปจากการเรียนในห้องเรียน

5. เพื่อส่งเสริมการเข้าสังคม การที่นักเรียนต้องทำงานร่วมกัน นักเรียนก็จะเกิดการเรียนรู้ จะปรับตัวเข้ากับสังคมไปด้วย

6. ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียน เนื่องจากครูจะต้องเป็นที่ปรึกษา ดังนั้น การดำเนินงานของชุมชนจะต้องมีครูเข้าร่วมด้วยทุกครั้ง ดังนั้นความใกล้ชิดระหว่างครูกับนักเรียนจะเพิ่มมากขึ้น

7. เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การจัดนิทรรศการของชุมชนต่างๆ ทางโรงเรียนควรเชิญผู้ปกครองและบุคคลต่าง ๆ ในชุมชนนั้น ๆ มาร่วมในกิจกรรมด้วย ซึ่งจะเป็นการสร้าง ความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน

8. เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนเอง การที่นักเรียนจะทำงานเป็นกลุ่ม ได้นั้นสมาชิกในกลุ่มจะต้องสามัคคีร่วมมือกันเป็นอย่างดี อีกทั้งต้องมีความรับผิดชอบร่วมกัน งานจึงจะสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

9. เพื่อฝึกให้นักเรียนได้อยู่ร่วมกันโดยราบรื่นในวงสังคมประชาธิปไตย กิจกรรมเสริมหลักสูตรจะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกการใช้ความคิด ตัดสินใจและสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้โดยลำพัง ฝึกทำงานร่วมกันโดยรู้วิธีการวางแผน การแก้ไขปัญหาในการทำงาน ฝึกให้มีวินัยปฏิบัติตามระเบียบของสังคม และระเบียบของโรงเรียน ฝึกให้เกิดความสามัคคี ความรักหมู่คณะและรักโรงเรียน ฝึกให้เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

สมภพ เจริญชุนทด (2542) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรสามารถสรุปได้ 5 ด้าน ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาคน ได้แก่
 - 1.1 เพื่อพัฒนาการเตรียมเด็กให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมประชาธิปไตยได้
 - 1.2 เพื่อเป็นการฝึกตนให้มีลักษณะผู้นำ
 - 1.3 เพื่อพัฒนาความสามารถของตน
 - 1.4 เพื่อพัฒนาให้เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม
 - 1.5 เพื่อสนองความต้องการทางจิตวิทยาของนักเรียน
 - 1.6 เพื่อก่อให้เกิดวินัยแห่งตน
 - 1.7 เพื่อให้เด็กพัฒนาทั้งกายและใจให้สมบูรณ์
2. เพื่อพัฒนาตนเองและครอบครัว ได้แก่
 - 2.1 เพื่อเตรียมตัวเด็กให้เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว
3. เพื่อพัฒนางาน ได้แก่
 - 3.1 เพื่อฝึกให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
 - 3.2 เพื่อฝึกให้รู้จักปรับตัวในการทำงานเป็นหมู่คณะ
4. เพื่อพัฒนาทางการศึกษา ได้แก่
 - 4.1 เพื่อให้เด็กสนใจกับกิจกรรมของโรงเรียนให้มากขึ้น
 - 4.2 เพื่อช่วยให้หลักสูตรสมบูรณ์ยิ่งขึ้นโดยการจัดกิจกรรมให้สัมพันธ์กับวิชาที่เรียนในหลักสูตร
 - 4.3 เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครู อาจารย์ กับผู้เรียน
5. เพื่อพัฒนาสังคม ได้แก่
 - 5.1 เพื่อสอนให้มีความร่วมมือกันในวงสังคม

ประกอบ ประพันธ์วิทยา (2542) กล่าวว่าวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะเป็นการกำหนดขอบเขต และแนวทางของการดำเนินงานที่จะช่วยให้ดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรยึดเป็นหลักในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ที่ต้องการ วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะขึ้นอยู่กับประเภทของกิจกรรมสำหรับวัตถุประสงค์อย่างกว้าง ๆ ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ และสังคมของผู้เรียน
2. เพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความถนัดตามธรรมชาติ ความสามารถพิเศษในด้านต่างๆ ตามแนวทางของกิจกรรมที่จัดขึ้น
3. เพื่อให้เกิดความรัก สามัคคีในหมู่คณะ มีความรับผิดชอบ และเสียสละเพื่อส่วนรวม

4. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัวให้เข้ากับสังคม การที่ผู้เรียนต้องทำงานกิจกรรมเป็นกลุ่ม ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้วิธีการเข้าสังคม การปรับตัวในการทำงานร่วมกัน

5. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูอาจารย์และผู้เรียน การดำเนินงานกิจกรรมชุมนุม/ชมรม ต้องมีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำจะเกิดความใกล้ชิดระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เรียนเพิ่มขึ้น

6. เพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างผู้เรียนด้วยกัน จากการได้เข้าร่วมกิจกรรมที่สนใจเหมือนกัน มีการเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

7. เพื่อส่งเสริมให้รู้จักการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม

8. เพื่อเสริมสร้างทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามกระบวนการประชาธิปไตย

9. เพื่อปลูกฝังคุณธรรมอันดีงามให้แก่ผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรมตลอดจนกิจกรรมอื่น ๆ

10. เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย รู้จักการควบคุมตนเอง และรู้จักเคารพกฎเกณฑ์กติกาต่างๆ ของสังคม

11. เพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

12. เพื่อเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียด การที่ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เน้นการผ่อนคลายความตึงเครียด เช่น กิจกรรมดนตรี กิจกรรมกีฬา กิจกรรมทัศนศึกษา เป็นต้น ผู้เรียนจะเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินกับการเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ

13. เพื่อส่งเสริมและเพิ่มพูนประสบการณ์การเรียนการสอนตามหลักสูตรให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

14. เพื่อปลูกฝังให้เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ของชุมชน และของชาติเป็นการปลูกฝังลักษณะที่ดีที่พึงประสงค์ของสังคม

15. เพื่อฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จักการอยู่ร่วมกันในสังคมระบอบประชาธิปไตยได้อย่างราบรื่น จากวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างเพิ่มพูนประสบการณ์การเรียนการสอนตามหลักสูตรและพัฒนาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนให้สามารถปรับประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ และ วันนอร์ มะทา (2528) ได้จำแนกประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้เป็น 7 ประเภทด้วยกัน คือ

1. กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการสอนในชั้นเรียน ได้แก่ ชุมนุมทางวิชาการต่าง ๆ เช่น ชุมนุมวิทยาศาสตร์ ชุมนุมภาษาไทย ชุมนุมคณิตศาสตร์ ชุมนุมเหล่านี้อาจไม่เกี่ยวข้องกับวิชาใด วิชาหนึ่งเพียงวิชาเดียวในชั้นเรียน แต่อาจเกี่ยวข้องในหลายหมวดวิชาด้วยกันซึ่งเกี่ยวกับการดำรงชีวิตและหน้าที่ตลอดจนความต้องการและความสนใจของเด็ก

2. กิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความสนใจและความสามารถพิเศษ ประเภทนี้มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนได้ค้นหาหรือพัฒนาความสนใจและความสามารถพิเศษของตนเอง ซึ่งมักจะไม่เกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนโดยตรง

3. กิจกรรมที่เป็นการบริการภายในโรงเรียน กิจกรรมประเภทนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาตนเองเพื่อบริการส่วนรวม

4. กิจกรรมที่พัฒนาทางด้านจิตใจและศีลธรรม กิจกรรมประเภทนี้ได้แก่ ลูกเสือ ยุวกาชาดกิจกรรมศาสนาต่าง ๆ

5. กิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ กิจกรรมประเภทนี้จัดขึ้นเพื่อพัฒนาการอยู่ร่วมกันการเข้าร่วมสังคม และการพักผ่อนหย่อนใจ

6. กิจกรรมทางด้านกีฬา กิจกรรมทางด้านนี้นับว่ามีความสำคัญในการช่วยให้เด็ก มีความสามัคคีและมีน้ำใจเป็นนักกีฬา

ประกาศพรณ สุวรรณสุข (2537) ได้กล่าวว่า ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้น ไม่มีแบบฉบับที่ตายตัวสามารถเปลี่ยนแปลงตามลักษณะของโรงเรียนและของท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งแบ่งกิจกรรมเสริมหลักสูตรออกได้ 2 ประเภท คือ

1. กิจกรรมด้านการปกครอง กิจกรรมประเภทนี้ได้แก่ สภานักเรียน คณะกรรมการนักเรียนหัวหน้านักเรียน เป็นต้น

2. กิจกรรมด้านการเรียน หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเรียน

ประกอบ ประพันธ์วิทยา (2542) ได้แบ่งประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามสถานที่ ที่จัดได้ 2 ประเภทดังนี้

1. กิจกรรมภายในสถานศึกษา สถานศึกษาที่จัดคือบริเวณสถานศึกษา อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ครูอาจารย์และผู้เรียนจะประสานกับฝ่ายอาคารสถานที่

2. กิจกรรมภายนอกสถานศึกษาเป็นการจัดกิจกรรมนอกสถานที่จำเป็นต้องประสานงานกับเจ้าของสถานที่ และต้องดำเนินการอย่างระมัดระวังและรอบคอบเป็นพิเศษ สถานที่ที่อาจใช้จัดกิจกรรม เช่น วัด ศาลาประชาคม หอประชุมจังหวัด สนามกีฬาของจังหวัดหรือหน่วยงานภาคเอกชน ค่ายพักแรมนอกสถานที่ เป็นต้น

และได้แบ่งประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมเป็น 6 ประเภทดังนี้

1. กิจกรรมวิชาการเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมโครงการสอนในชั้นเรียนให้สมบูรณ์ครบถ้วนมากยิ่งขึ้น เช่น ชุมนุมคณิตศาสตร์ ชุมนุมวิทยาศาสตร์ ชุมนุมภาษาไทย ชุมนุมสังคมศึกษา และชมรมพระพุทธศาสนา เป็นต้น

2. กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมความสามารถพิเศษและพัฒนาความสนใจเฉพาะ กิจกรรมนี้มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนได้มีโอกาสค้นหาหรือพัฒนาความสนใจและความสามารถพิเศษของตนเองซึ่งมักไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่เรียนโดยตรง เช่น ชุมนุมละคร ชุมนุมโต้วาที ชุมนุมประชาสัมพันธ์ และชุมนุมดนตรี เป็นต้น

3. กิจกรรมที่เป็นการบริการภายในโรงเรียนกิจกรรมประเภทนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาตนเองและบริการส่วนรวม หรือเพื่อความสนุกสนานของตนเอง เช่น สถานักเรียน กรรมการนักเรียน กลุ่มผู้บำเพ็ญประโยชน์ และกลุ่มสวัสดิการนักเรียน เป็นต้น

4. กิจกรรมที่พัฒนาด้านจิตใจ กิจกรรมประเภทนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาด้านค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีระเบียบวินัย เช่น กิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด และการอยู่ค่ายพักแรม เป็นต้น

5. กิจกรรมทางสังคมและนันทนาการกิจกรรมประเภทนี้จัดขึ้น เพื่อพัฒนาการเข้าสังคม การอยู่ร่วมกัน และการพักผ่อนหย่อนใจ เช่น กิจกรรมพบปะสังสรรค์ การไปทัศนศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น

6. กิจกรรมทางด้านกีฬา กิจกรรมทางด้านกีฬานับว่ามีความสำคัญในการสร้างความสามัคคีในหมู่คณะและมีจิตใจเป็นนักกีฬา รู้จักเสียสละ รู้จักการให้อภัย ได้แก่ ชุมนุมฟุตบอล ชุมนุมเปตอง และชุมนุมว่ายน้ำ เป็นต้น

จากประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่กล่าวข้างต้น สามารถจำแนกประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้เป็น 4 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้

1. กิจกรรมเกี่ยวกับการปกครองโรงเรียน ได้แก่ สถานักเรียน กรรมการนักเรียน เป็นต้น
2. กิจกรรมที่สนองความสนใจและความสามารถพิเศษแก่นักเรียน ได้แก่ ชุมนุมดนตรี ถ่ายภาพ กีฬา หนังสือพิมพ์ เป็นต้น
3. กิจกรรมส่งเสริมงานวิชาการ เช่น ชุมนุมทางวิชาการต่างๆ เป็นต้น
4. กิจกรรมเพื่อการสังคมและวัฒนธรรม เช่น ลูกเสือ ยุวกาชาด ชุมนุมบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

ประโยชน์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตร

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรสามารถพัฒนาคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ของนักเรียน สนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ ดังนั้นการศึกษาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับประโยชน์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

ใจจริง บุญเรืองรอด (2542) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

1. กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นเครื่องส่งเสริมนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น
 - 1.1 ส่งเสริมและขยายความสนใจของนักเรียนแต่ละคนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยปกตินักเรียนแต่ละคนมีความสนใจที่แตกต่างกัน

1.2 ส่งเสริมความเป็นผู้นำ รวมทั้งให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ตนรับไป โดยมีความมุ่งหมายให้นักเรียนได้ทำงานจึงจะเป็นการฝึกให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการทำงานให้สำเร็จเพื่อประโยชน์ของหมู่คณะ

1.3 ส่งเสริมให้เกิดความสามัคคีในหมู่นักเรียน เช่น การร่วมมือ ร่วมใจทำงานต่าง ๆ ซึ่งเป็นเครื่องช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความรักใคร่ปรองดองเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

1.4 ส่งเสริมสุขภาพทางกายและทางจิต และยังเป็นการส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วย

1.5 ส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม ช่วยให้นักเรียนรู้จักติดต่อสมาคมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี รู้จักปกครองตนเองกล้าแสดงออก

1.6 ส่งเสริมความเป็นอยู่แบบประชาธิปไตย รู้จักการรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของกันและกัน ร่วมมือปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่

1.7 ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีโอกาสได้ทำงานตามความสามารถและความสนใจ ยั่วยุให้นักเรียนเกิดความสุขและพอใจในงานของตน

2. กิจกรรมเสริมหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรให้สมบูรณ์ขึ้น โรงเรียนมักจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้สอดคล้องกับวิชาหลักสูตร

2.1 กิจกรรมเสริมหลักสูตรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทดลองหรือสำรวจความสามารถ ความถนัด ตลอดจนความสนใจของตนเอง

2.2 กิจกรรมเสริมหลักสูตรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปฏิบัติในสิ่งที่เคยเรียนมาจากภายในห้องเรียนเป็นการช่วยให้นักเรียนรู้สึกว่าการที่ตนได้เรียนมานั้นมีความหมายขึ้น และทำให้สนใจ ในสิ่งที่ตนเรียนมากขึ้น

2.3 กิจกรรมเสริมหลักสูตร เปิดโอกาสให้ครูได้แนะนำให้นักเรียนซึ่งมีความสนใจร่วมกันได้เป็นอย่างดี

3. กิจกรรมเสริมหลักสูตรช่วยเหลือในการบริหารงานของโรงเรียน กล่าวคือ

3.1 กิจกรรมเสริมหลักสูตรก่อให้เกิดความร่วมมืออันดีระหว่างครู นักเรียน และบุคคลอื่นในโรงเรียน

3.2 ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน เพราะครูและนักเรียนมีโอกาสทำงานด้วยกัน ทำให้เห็นอกเห็นใจกัน มีความรักใคร่และสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้น นอกจากนี้ทำให้ครูรู้จักนักเรียนดียิ่งขึ้น

3.3 กิจกรรมเสริมหลักสูตรบางประเภท มีส่วนช่วยในการควบคุมความประพฤติของนักเรียนได้ส่วนหนึ่ง

4. กิจกรรมเสริมหลักสูตรบางประเภทมีส่วนช่วยเหลือชุมชน

5. กิจกรรมเสริมหลักสูตรส่งเสริมความมุ่งหมายของการศึกษาแผนปัจจุบัน ได้แก่

- 5.1 ส่งเสริมความมีวินัยด้วยตนเอง
- 5.2 ส่งเสริมความสามัคคี
- 5.3 ส่งเสริมความเป็นอยู่แบบประชาธิปไตย
- 5.4 ส่งเสริมความรับผิดชอบ

ชูศักดิ์ วรณกุล (2538) และ ไพฑูรย์ ธิโรโพธ (2543) ได้กล่าวไว้ในทำนองเดียวกันว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีประโยชน์ในการพัฒนาคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ของนักเรียน เช่นเดียวกับ กิจกรรม การเรียนการสอนตามปกติ แต่กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีคุณประโยชน์ ซึ่งถือว่าเป็นลักษณะเด่นในการเสริมสร้างและพัฒนาบุคลิกภาพตลอดจนพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนสรุปได้ว่า

1. ประโยชน์ต่อนักเรียน

1.1 ได้รับประสบการณ์ตรงในการทำงานตลอดกระบวนการ ได้ทำงานหลายอย่างและทำงานเป็น

1.2 ได้รับความรู้และเพิ่มพูนความสามารถในการคิดการทำงาน และการแก้ปัญหาที่ใกล้เคียงใกล้ชีวิตจริง ซึ่งหาได้ยากจากกิจกรรมการเรียนการสอนปกติ

1.3 ได้รู้จักตนเองและบุคคลอื่นมากขึ้น

1.4 เพิ่มพูนกำลังใจในการเรียนและการทำงาน มีเจตคติที่ดีต่อการแสวงหาความรู้เกิดความภาคภูมิใจเมื่อทำงานสำเร็จ

1.5 ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ตามความถนัดและความสนใจของตนเอง

1.6 ได้แสดงความสามารถให้บุคคลอื่นได้เห็นและยอมรับ มีความเชื่อมั่นในตนเอง

1.7 สร้างเสริมบุคลิกภาพที่ดี

1.8 มีอุปนิสัยชอบช่วยเหลือผู้อื่น ไม่เห็นแก่ตัว รู้จักแพ้ชนะ และมีวินัยในตนเอง

1.9 รู้จักทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดีขึ้น รู้จักควบคุมอารมณ์

1.10 มีความเป็นผู้นำ รู้จักบทบาทของตนเองทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม

1.11 มีความสามารถพิเศษในการประกอบอาชีพตามความถนัดของตนเอง
ในโอกาสต่อไป

2. ประโยชน์ต่อหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

2.1 ช่วยเหลือให้เป้าหมายของหลักสูตรสัมฤทธิ์ผลมากขึ้น

2.2 เป็นสิ่งเร้าและแรงเสริมให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์มากยิ่งขึ้น

2.3 ช่วยทำให้ประสบการณ์ในห้องเรียนมีความหมายยิ่งขึ้น เป็นการบูรณาการความรู้ และประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริง

2.4 ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้มีโลกทัศน์ที่กว้างไกลขึ้น

2.5 เป็นเครื่องมือสำรวจและพัฒนาความสนใจ ความสามารถของนักเรียนได้
กว้างขวางยิ่งขึ้น

2.6 เปิดทางให้วิชาอื่นที่จำเป็นได้บรรจุอยู่ในตารางเรียนปกติ เพราะเนื้อหาวิชาต่างๆ ในปัจจุบันนี้มีมากแต่เวลาและห้องเรียนมีอยู่จำกัด การนำกิจกรรมบางอย่างมาจัดไว้นอกตารางเรียนย่อมทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปโดยสะดวก

3. ประโยชน์ต่อโรงเรียนและท้องถิ่น

3.1 ใช้ความรู้ความสามารถของนักเรียนที่มีอยู่มากมายต่าง ๆ กันไปในทางสร้างสรรค์และบริการเพื่อโรงเรียนและสังคม

3.2 ลดปัญหานักเรียนที่มีปัญหาที่อาจเกิดจากความคับข้องใจและปมด้อยของนักเรียนได้มาก เพราะนักเรียนได้มีโอกาสแสดงความสามารถได้หลายทางมิใช่ด้านการเรียนเพียงอย่างเดียว

3.3 ช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนครูกับผู้ปกครองได้เป็นอย่างดี

3.4 ทำให้ครูกับนักเรียนมีความใกล้ชิดและไว้วางใจกันมากขึ้น เพราะมีโอกาสได้ทำงานร่วมกัน

3.5 ช่วยทำให้โรงเรียนมีชีวิตชีวา น่าอยู่ น่าสนใจมากขึ้น

3.6 ทำให้นักเรียนเกิดความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน รู้จักรักพวกพ้องรักโรงเรียนและรักท้องถิ่นของตน

3.7 เป็นสนามทดลองทฤษฎีหรือแนวปฏิบัติใหม่ทางการศึกษา

3.8 ช่วยประชาสัมพันธ์เผยแพร่ชื่อเสียงเกียรติคุณของโรงเรียนได้ดีขึ้น

3.9 ช่วยหารายได้พิเศษให้กับโรงเรียนหรือท้องถิ่น

3.10 ช่วยสร้างงานที่มีความหมายให้นักเรียนได้ศึกษาและปฏิบัติ น่าสังเกตว่านักเรียนที่ทำงานแก่งมักจะเรียนดีและมีความประพฤติดีด้วย

3.11 ช่วยสร้างความรู้สึกรักเป็นเจ้าของโรงเรียนให้เกิดขึ้นกับบุคลากรทุกฝ่าย เช่น ครู นักเรียน ภารโรง ผู้ปกครอง และท้องถิ่น เป็นต้น

ธีรศักดิ์ อัครบวร (2545) กล่าวถึงประโยชน์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตร สรุปได้ดังนี้

1. เพื่อเป็นการเติมเต็มในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ช่วยให้รู้จักการสร้างสามัคคีในหมู่คณะ รู้จักการสมาคม ติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น ร่วมทำงานกับผู้อื่นได้

2. เพื่อส่งเสริมหลักสูตรให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะผู้เรียนต้องลงมือปฏิบัติจริง ช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์กว้างขวางและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนโดยอ้อม เช่น สภานักเรียน

4. เพื่อส่งเสริมกิจกรรมสังคม กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ฯลฯ เป็นการเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนช่วยสร้างสรรค์สังคมที่ตนอาศัยอยู่

จากประโยชน์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตรข้างต้น สรุปได้ว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตร มีประโยชน์ต่อผู้เรียนหลายประการทั้งต่อตนเองและสังคม ส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตร และยังมีส่วนช่วยเหลือในการบริหารงานโรงเรียน อีกทั้งยังฝึกความเป็นผู้มีระเบียบวินัยและอื่น ๆ ดังนั้นกิจกรรมเสริมหลักสูตรจึงมีความสำคัญ มีคุณค่าที่โรงเรียนควรจัดขึ้น หากมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างถูกต้องเป็นระบบแล้วจะเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์

ประเภทกิจกรรมเสริมหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

กิจกรรมนอกเหนือจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยหน่วยงานในสังกัดมหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานภายนอกเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรม/โครงการ เพื่อเสริมสร้างทักษะ ประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถ ส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้ เป็นคนเก่งและคนดี ผ่านการทำกิจกรรมต่างๆ ที่ครอบคลุมการพัฒนา แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านวิชาการและวิชาชีพ กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ ความเชี่ยวชาญใน ทักษะด้านต่างๆ ทั้งเชิงความคิดสร้างสรรค์ และการปฏิบัติด้านอาชีพ เช่น การฝึกอบรม/ปฏิบัติการ สัมมนาเชิงวิชาการ แข่งขันทางวิชาการ การพัฒนาบุคลิกภาพ เป็นต้น

2. ด้านกีฬาและนันทนาการ กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีสุขภาพที่สมบูรณ์ แข็งแรง สร้างความสามัคคีระหว่างกัน เช่น กีฬาราชมงคล กีฬามหาวิทยาลัย กิจกรรมกีฬาเพื่อ สุขภาพ ฝึกอบรมเกี่ยวกับสุขภาพ อบรมกิจกรรมทางนันทนาการ ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการต่าง ๆ เป็นต้น

3. ด้านการบำเพ็ญประโยชน์ หรือรักษาสีงแวดล้อม กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จัก การบำเพ็ญประโยชน์ และรักษาสีงแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย สร้างสรรค์สังคม สร้างเสริมจิตอาสา จิตสาธารณะ เช่น ค่ายอาสาพัฒนาชนบท บริจาคโลหิต อนุรักษ์ธรรมชาติ เป็นต้น

4. ด้านเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมที่ส่งเสริม ส่งเสริมให้นักศึกษาเป็น บุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรมอันดีงาม มีความซื่อสัตย์ ความกตัญญูกตเวทิต์ ฯลฯ เช่น วันพ่อ วันแม่ พิธี ไหว้ครู อบรมธรรมะ เป็นต้น

5. ด้านอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาเรียนรู้สังคมพหุ วัฒนธรรม รู้จักศิลปวัฒนธรรมอันดีงาม ขนบธรรมเนียมประเพณีสำคัญต่าง ๆ ของไทย ตลอดจนการ แลกเปลี่ยนขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงามไปยังบุคคลอื่นๆนอกสถาบัน เช่น สงกรานต์ ถวายเทียน พรพรรษา กิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรม/ศาสนา แลกเปลี่ยนวัฒนธรรม เป็นต้น

2.1.6 คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2481 โดยการโอน กิจกรรมโรงเรียนช่างทอวัดโบสถ์มาสังกัดกองอาชีวศึกษา กรมวิชาการ เปิดสอนเฉพาะวิชาการทอผ้า ปี ต่อมา โรงเรียนได้เปลี่ยนเป็นโรงเรียนช่างทอวัดสามพระยา เนื่องจากย้ายมาทำการสอนที่โรงเรียน

พณิชยการสามพระยา (เดิม) พ.ศ. 2485 โรงเรียนได้ย้ายมาทำการสอนที่โรงเรียนพณิชยการ วัดเทวราชกุญชร จนกระทั่งถึงปัจจุบัน พัฒนาการเรียนการสอนมาอย่างยาวนาน ปรับยกระดับเข้าสู่ การเปิดการเรียนการสอนในระดับปริญญาในปี พ.ศ. 2536 ในชื่อวิทยาเขตโชติเวช และเมื่อวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2548 วิทยาเขตโชติเวช จึงได้รับการยกฐานะโดยร่วมกับวิทยาเขตเทเวศร์ วิทยาเขตพณิชยการพระนคร วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ และวิทยาเขตพระนครเหนือ ขึ้นเป็น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (Rajamangala University of Technology Phranakhon : RMUTP) มีฐานะเป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงศึกษาธิการ มีพื้นที่ 3 ไร่ 3 งาน 94 ตารางวา เลขที่ 168 ถนนศรีอยุธยา แขวงวชิรพยาบาล เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ปัจจุบันเปิดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก จำนวน 5 สาขาวิชา ได้แก่

1. สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นผ้าและการจัดการสินค้า
2. สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ
3. สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร
4. สาขาวิชาเทคโนโลยีอาหาร
5. สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ประยุกต์

วิสัยทัศน์ (VISION)

ยื่น 1 ด้านคหกรรมศาสตร์ เชี่ยวชาญนวัตกรรมสร้างสรรค์ และเป็นที่ยิ่งของสังคม
ฐานวิถีชีวิตใหม่ : To be Leader in the Field of Home Economics, Excellence in Creative and Innovation Skills, and Supporter for the New Normal Social

อัตลักษณ์บัณฑิตคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ (IDENTITY)

1. บัณฑิตนักปฏิบัติมืออาชีพ
2. สืบสานศิลปวัฒนธรรม
3. เชี่ยวชาญเทคโนโลยี
4. มีคุณธรรม
5. ปรับตัวทันสังคมโลก

พันธกิจ (MISSION)

1. ผลิตและพัฒนากำลังคนให้พร้อมเป็น “นวัตกรบูรณาการ” ที่มีความรอบรู้ มีความสามารถในการปรับตัว และรับมือกับความท้าทายอย่างรวดเร็ว
2. สร้างฐานข้อมูลคุณภาพ เพื่อสร้างสรรค์งานวิจัยและต่อยอดนวัตกรรมใหม่ๆ ที่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและชุมชน
3. บริการวิชาการต่ออุตสาหกรรมเป้าหมาย เพื่อยกระดับการพัฒนาอย่างยั่งยืน
4. ทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
5. บริหารจัดการอย่างมีธรรมาภิบาล พร้อมสร้างวัฒนธรรมองค์กรต้นแบบ

ค่านิยมหลัก (CORE VALUES)

HEC FAST

H: Hardworking and Honorable	พากเพียรและมีคุณธรรม
E: Excellence	มุ่งสู่ความเป็นเลิศ
C: Creativity	คิดและทำอย่างสร้างสรรค์
F: Fostering lifelong learning	เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ไม่มีสิ้นสุด
A: Adaptability	ปรับตัวได้ดีในทุกสถานการณ์
S: Social Awareness	คิดและทำเพื่อสังคม
T: Transparency	โปร่งใส ตรวจสอบได้

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. พัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานสากล
2. เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลงานวิจัยและพัฒนา
3. พัฒนาการบริการวิชาการและพัฒนาอาชีพอย่างมีคุณภาพ
4. พัฒนาการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และรักษาสืบสานมรดกอย่างยั่งยืน
5. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรด้วยหลักธรรมาภิบาลอย่างมีคุณภาพ

สรุปได้ว่า วิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ พันธกิจ และค่านิยมหลัก ของคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สะท้อนให้เห็นภาพลักษณ์ คุณลักษณะสำคัญของบัณฑิตที่มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่กำหนดไว้ว่า “บัณฑิตนักปฏิบัติ ใฝ่รู้ สู้งาน เชี่ยวชาญ เทคโนโลยีมีคุณธรรม” ต้องเป็นผู้รอบรู้ สู้งานหนัก มีทักษะความเป็นผู้นำ มีประสบการณ์เชิงปฏิบัติทางด้านเทคโนโลยี มีความเชี่ยวชาญด้านอาชีพ และการทำงาน อีกทั้งต้องมีคุณธรรมในการประกอบอาชีพ รวมถึงดำรงชีวิตได้ในสังคม ผลสำเร็จของการหล่อหลอมดังกล่าว เกิดจากการจัดโปรแกรมการศึกษาทางวิชาการ และการเสริมสร้างทักษะให้กับนักศึกษาผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งประกอบกันเป็นสิ่งแวดล้อมทางการศึกษา และวัฒนธรรมอันสมบูรณ์

2.2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มีการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

2.2.1 ด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

2.2.1.1 จินตนา ตีดวงพันธ์ (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภูเก็ต พบว่า 1. องค์กรประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว การมีความคิด

สร้างสรรค์ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การทำงานเป็นทีม และการมีจินตนาการ 2. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 อยู่มาก 3. การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 อยู่มาก 4. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.76 5. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจพยากรณ์การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 6. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา มีทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และด้านการทำงานเป็นทีม

2.2.1.2 ว่าที่ร้อยตรีจิตติภูมิ เทพคำ (2564) ได้ศึกษาการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์รองลงมา คือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านการมีจินตนาการ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล 2) ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามเพศ จำแนกตามอายุ จำแนกตามสถานภาพการปฏิบัติงาน จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2.1.3 สุกัญญา สายลอด (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารและพฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี พบว่า 1) ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผู้นำการสร้างสัมพันธภาพและความใกล้ชิด รองลงมา คือ ด้านผู้นำที่ให้ความสำคัญต่อลูกค้ำ และด้านผู้นำที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านผู้นำการสร้างควมไว้วางใจและผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร จำแนกตามประสบการณ์ทำงานของครู พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน 2) ผลการศึกษาพฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของครู ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปฏิบัติตามระเบียบขององค์กร รองลงมา คือ

พฤติกรรมความช่วยเหลือ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การพัฒนาตนเองและผลการเปรียบเทียบ พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กร จำแนกตามประสบการณ์ทำงานของครู พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีต่อ องค์กรของครูไม่แตกต่างกัน และ 3) ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับ พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูงกับการพัฒนาตนเอง อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับพฤติกรรม การช่วยเหลือ พฤติกรรมการอดทนอดกลั้นหรือการมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ความจงรักภักดีต่อองค์กรการ ปฏิบัติตามระเบียบขององค์กร ความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน การทำความดีให้สังคม อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.2.1.4 ทิมาพร มงคลถลาง (2563) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า 1) ภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ภาวะ ผู้นำ เชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสูงสุด คือด้านการทำงานเป็นทีม รองลงมา คือ ด้านการ สร้างมนุษยสัมพันธ์ ด้านการสื่อสาร ด้านการเจรจาต่อรอง และภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาต่ำสุด คือ ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี 2) ผลเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2.1.5 สิงห์คำ ยอดปานนท์ (2562) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารการเปลี่ยนแปลง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 38 พบว่า (1) ระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) การบริหารการ เปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ในภาพรวมและ รายด้านอยู่ในระดับมาก (3) ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารการ เปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ในภาพรวมมี ความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (4) ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 คือตัวแปรด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์

และการสร้างนวัตกรรม โดยสามารถสร้างสมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นแสดงความสัมพันธ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

2.2.1.6 จารินี สิกุลจ้อย และคณะ (2558) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อบรรยากาศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไป น้อย คือ มีความยืดหยุ่น วิสัยทัศน์ และจินตนาการ 2. บรรยากาศของโรงเรียนโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไป น้อย คือ บรรยากาศแบบควบคุม บรรยากาศแบบแจ่มใส บรรยากาศแบบอิสระและบรรยากาศแบบสนิทสนม 3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับบรรยากาศของโรงเรียนในทางบวกในระดับสูง

2.2.1.7 จุฑาธิปต์ ทัพไทย (2560) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและระดับการศึกษา ของครูกลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มประชากรครูโรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ ในปีการศึกษา 2558 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน ผลการวิจัย พบว่า 1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของครู โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3. เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลสามเสนฯสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่าง อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการเจรจาต่อรอง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.1.8 แก้วมณี ปัทมะ (2564) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ พบว่า 1) สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การมีจินตนาการ การมีความคิดสร้างสรรค์ การมีความยืดหยุ่น และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การมีความคิด

สร้างสรรค์ การมีจินตนาการ และการมีความยืดหยุ่น ส่วนความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การมีความยืดหยุ่น การมีความคิดสร้างสรรค์ และ การมีจินตนาการ

2) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาสุรินทร์ มีทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการมีความยืดหยุ่น ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านการมีจินตนาการ ทั้ง 4 ด้านมีแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์รวมทั้งสิ้น 17 แนวทาง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

2.2.1.9 ภัทรพล เสริมทรง และ ธนวัฒน์ ชาวโพธิ์ (2564) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองภาคนอกเวลาราชการ (เสาร์ - อาทิตย์) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองภาคนอกเวลาราชการ (เสาร์ - อาทิตย์) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ 2) การเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองภาคนอกเวลาราชการ (เสาร์ - อาทิตย์) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกตามอายุ พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกัน

2.2.1.10 อรชร กิตติชนม์ธวัช และคณะ (2560) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนประถมศึกษา ผลวิจัยพบว่าคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา มี 6 คุณลักษณะหลัก 13 คุณลักษณะย่อย โดยคุณลักษณะหลัก 6 ด้าน ได้แก่ (1) ความสามารถทางปัญญาและการรู้แจ้ง (2) บุคลิกภาพสร้างสรรค์ (3) ความกล้า (4) ความใจกว้างและเชื่อมั่นในผู้รับมอบหมายงาน (5) ความปรารถนาและความมุ่งมั่นให้สำเร็จ และ (6) ความรอบรู้ จากผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนประถมศึกษาพบว่า คุณลักษณะด้านความปรารถนาและความมุ่งมั่นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในขณะที่ด้านบุคลิกภาพสร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยเฉพาะคุณลักษณะย่อยความฉลาดทางอารมณ์ และ 2) สภาพปัจจุบันของรูปแบบการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนประถมศึกษา พบว่า องค์ประกอบของการบริหารส่วนใหญ่เป็นรูปแบบเพื่อนร่วมงาน รองลงมาคือ รูปแบบทางการ และรูปแบบวัฒนธรรมตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสภาพที่พึงประสงค์ทุกองค์ประกอบ

2.2.2 ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.2.2.1 ภัทรสุดา พิษยกุลป์ และคณะ (2566) ได้ศึกษาการบริหารกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมนักเรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียน พบว่า การบริหารกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมนักเรียนในสถานศึกษา ถือได้ว่าเป็นการบริหารงานที่มีความสัมพันธ์กันในเชิงการส่งเสริมและมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีศักยภาพ รวมทั้งทักษะในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็น เพื่อให้พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยเฉพาะทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องการให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยีทักษะชีวิต และการประกอบอาชีพ รวมทั้งเรื่องการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัยของตนเอง อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมการทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่มในการทำประโยชน์เพื่อชุมชน สังคม และประเทศชาติตลอดจนการทำนุบำรุงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพ ช่วยฝึกอุปนิสัยของผู้เรียนให้เหมาะสมกับอุดมการณ์ประชาธิปไตยมีภาวะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีทั้งนี้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อการศึกษาเล่าเรียน รวมถึงการประกอบอาชีพการงานในปัจจุบันและอนาคตต่อไปได้อีกด้วย

2.2.2.2 วิโรจน์ เฉลยสุข และคณะ (2565) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร พบว่า ชุดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสม โดยการ ประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ทั้งชุดมีค่าเฉลี่ย 2.83 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และคู่มือการจัด กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ย 2.96 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ความ สอดคล้องขององค์ประกอบของชุดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะตามความเห็น ของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ได้ค่าดัชนีความ สอดคล้อง เท่ากับ 1.00 และความสอดคล้องของคู่มือการใช้ ชุดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียน ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ชุดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ ของนักเรียนมีประสิทธิภาพที่ 83.15/86.73 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 จิตสาธารณะและความพึงพอใจของนักเรียนระหว่างก่อนและหลัง การใช้ชุดกิจกรรมเสริม หลักสูตรเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2.2.3 อภิชน สมมิตร (2552) ได้ศึกษาความเชื่อในประสิทธิภาพแห่งตน การปรับตัวทางสังคมและภาวะผู้นำ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา พบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษามีผลต่อการฝึกความเป็นผู้นำให้กับนักศึกษา จากบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของนักศึกษาที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม ทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสเรียนรู้ ฝึกฝนการทำงานและเสริมสร้างลักษณะความเป็นผู้นำผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งเป็นประสบการณ์

ตรงในสภาพที่เป็นจริงในสังคม ซึ่งความเป็นผู้นำถือว่าเป็นทักษะที่สามารถเรียนรู้และฝึกฝนได้ เป็นความรู้ที่ต้องอาศัยทั้งศาสตร์ในการที่ต้องเรียนรู้และเป็นศิลปะที่ต้องฝึกฝนอยู่เสมอ ซึ่งนักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมใด ๆ นั้น จะขาดทักษะในการเรียนรู้ ขาดการวางแผน ขาดประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหา และที่สำคัญ คือ ขาดทักษะการเป็นผู้นำ ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งโดยสถาบันการศึกษาควรมีการส่งเสริมส่งเสริมให้มากขึ้นโดยมีการผลักดันเรื่องภาวะการเป็นผู้นำ ให้เป็นหลักสูตรในการศึกษาของสถาบัน เพื่อเป็นการเตรียมนักศึกษาให้เป็นผู้ที่มีความเป็นผู้นำและกลายเป็นผู้นำที่ประสบความสำเร็จในสังคม ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี 4 ปี ภาคปกติ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปีการศึกษา 2566 และผู้บริหาร หรือผู้รับผิดชอบในสำนักงานด้านกิจการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี 4 ปี ภาคปกติ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปีการศึกษา 2566 และผู้บริหาร หรือผู้รับผิดชอบในสำนักงานด้านกิจการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการดังนี้

3.1.2.1 นักศึกษาระดับปริญญาตรี 4 ปี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปีการศึกษา 2566 โดยสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) กำหนดค่าความเชื่อมั่น 95% ตามตารางสำเร็จรูปยามาเน่ (Yamane, 1973 : 725) ได้จำนวน 286 คน และผู้วิจัยเพิ่มเติมจำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็น 300 คน จำแนกตามสาขาวิชาดังตารางที่ 3.1 สำหรับการคำนวณสัดส่วนขนาดตัวอย่างจากประชากร (Proportional to Size) ใช้สูตรดังนี้

$$\frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนนักศึกษาแต่ละสาขาของคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์}}{\text{จำนวนนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์}}$$

ตารางที่ 3.1 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสาขาวิชา

สาขา	จำนวนประชากร (N)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (n)
1. ออกแบบแฟชั่นและการจัดการสินค้า	42	12
2. อุตสาหกรรมการบริการอาหาร	200	57
3. คหกรรมศาสตร์ประยุกต์	122	35
4. อาหารและโภชนาการ	648	185
5. เทคโนโลยีอาหาร	38	11
รวม	1,050	300

(ข้อมูล: กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ณ วันที่ 26 มิถุนายน 2566)

3.1.2.2 กลุ่มผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบในส่วนงานด้านกิจการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน ดังนี้

- 1) ผศ.ดร.เชาวลิต อุปฐาก ตำแหน่ง รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
- 2) ว่าที่ร.ต.สราทตรา เล่งไพบูลย์ ตำแหน่ง รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์
- 3) ผศ.ดร.ชานนท์ ต้นประวัตติ รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ
- 4) นางสาวมัลลิกา วีระสัย รักษาราชแทนผู้อำนวยการพัฒนานักศึกษา กองพัฒนานักศึกษา
- 5) นายธีรพล ชมชื่น หัวหน้างานกิจกรรมนักศึกษา กองพัฒนานักศึกษา

3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประกอบด้วย

- 3.2.1.1 เพศ
- 3.2.1.2 อายุ
- 3.2.1.3 ชั้นปีที่ศึกษา

3.2.1.4 สาขาวิชาที่ศึกษา

3.2.1.5 สถานะในการเข้าร่วมกิจกรรม

3.2.2 ตัวแปรตาม คือ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทั้ง 5 ด้านประกอบด้วย

3.2.2.1 ด้านวิสัยทัศน์ (Vision)

3.2.2.2 ด้านจินตนาการ (Imagination)

3.2.2.3 ด้านความยืดหยุ่น (Flexibility)

3.2.2.4 ด้านการแก้ปัญหา (problem solving)

3.2.2.5 ด้านความไว้วางใจ (Trust)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นต้น ดังนี้

3.3.1 ศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปรและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.3.2 นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าดัชนีสอดคล้องของข้อคำถาม (Index of Item Objective Congruence, IOC) มีดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ที่ 0.5 - 0.88 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์คือ 0.5 ขึ้นไปสามารถนำไปใช้ได้

3.3.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) กับนักศึกษามีคุณลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.944

3.4 วิธีการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย เป็นขั้นตอนการจัดเตรียมโครงการตามระเบียบวิธีการดำเนินการวิจัย โดยการวิจัยสภาพปัญหาจากเอกสารตำรา ข้อมูลสถิติ การวิจัยของหน่วยงานต่าง ๆ และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อจัดทำกรวิจัยและขอคำแนะนำความคิดเห็นในการดำเนินการวิจัยจากอาจารย์ที่ปรึกษานำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อเสนอขออนุมัติหัวข้องานวิจัยต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย เป็นขั้นตอนการศึกษาวิเคราะห์กำหนดกรอบแนวคิด เพื่อสร้าง และพัฒนาเครื่องมือ นำไปทดลองใช้ ปรับปรุงคุณภาพ นำเครื่องมือที่สร้างและพัฒนา แล้วเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และนำข้อมูลที่ได้มาทดสอบความถูกต้อง วิเคราะห์ข้อมูลและ แปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้แก่ สรุปลงเป็นแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

2. สร้างแบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลและภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และแบบสอบถามเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างจากแบบสอบถามทำการวิเคราะห์ข้อมูล

3. ตรวจสอบวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สร้างรูปแบบด้วยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4. วิเคราะห์สรุปผล นำเสนอแนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติและการวิเคราะห์เนื้อหา แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

3.5.1 กลุ่มนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

3.5.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

3.5.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Means) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งมีเกณฑ์ในการกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมิน 5 ระดับ และแปลความหมายดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 คะแนนเฉลี่ยและการแปลความหมาย

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.21 – 5.00	มากที่สุด
3.41 – 4.20	มาก
2.61 – 3.40	ปานกลาง
1.81 – 2.60	น้อย
1.00 – 1.80	น้อยที่สุด

3.5.1.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยใช้การทดสอบไคสแควร์ (Chi – Square test)

3.5.2 กลุ่มผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบในส่วนงานด้านกิจการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

3.5.2.1 การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปข้อความจากแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามเปิดที่ได้รับข้อมูลมาจากผู้บริหารและผู้รับผิดชอบในส่วนงานด้านกิจการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล

การศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ เป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษา ของกลุ่มผู้บริหารและผู้รับผิดชอบในส่วนงานด้านกิจการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

(n = 300)

เพศ	ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1.	ชาย	117	39.00
2.	หญิง	183	61.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
1. 17 – 18 ปี	33	11.00
2. 19 – 20 ปี	150	50.00
ชั้นปีที่ศึกษา		
1. ชั้นปีที่ 1	118	39.30
2. ชั้นปีที่ 2	44	14.70
3. ชั้นปีที่ 3	90	30.00
4. ชั้นปีที่ 4	48	16.00
สาขาวิชาที่ศึกษา		
1. ออกแบบแฟชั่นและการจัดการสินค้า	12	4.00
2. อุตสาหกรรมการบริการอาหาร	57	19.00
3. คหกรรมศาสตร์ประยุกต์	35	11.70
4. อาหารและโภชนาการ	185	62.00
5. เทคโนโลยีอาหาร	11	3.30
สถานะในการเข้าร่วมกิจกรรม		
1. นักศึกษาทั่วไป	255	85.00
2. ผู้นำนักศึกษา	45	15.00
ประเภทกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เข้าร่วมมากที่สุด		
1. ด้านวิชาการและวิชาชีพ	53	17.70
2. ด้านการบำเพ็ญประโยชน์ หรือรักษาสิ่งแวดล้อม	20	6.70
3. ด้านอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม	46	15.30
4. ด้านกีฬาและนันทนาการ	120	40.00
5. ด้านเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม	61	20.30

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.0 รองลงมาคือ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 39.0 ตามลำดับ

อายุ พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุ 19 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ 21 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 39.00 และ 17 – 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.00 ตามลำดับ

ชั้นปีที่ศึกษา พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 39.30 รองลงมาคือ ชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 30.00 ชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 16.00 และ ชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 14.70 ตามลำดับ

สาขาวิชาที่ศึกษา พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ คิดเป็นร้อยละ 62.00 รองลงมาคือ อุตสาหกรรมการบริการอาหาร คิดเป็นร้อยละ 19.00 สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ประยุกต์ คิดเป็นร้อยละ 11.70 สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นและการจัดการสินค้า คิดเป็นร้อยละ 4.00 และสาขาวิชาเทคโนโลยีอาหาร คิดเป็นร้อยละ 3.30 ตามลำดับ

สถานะในการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ เป็นนักศึกษาทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 85.00 รองลงมาคือ ผู้นำนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 15.00 ตามลำดับ

ประเภทกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เข้าร่วมมากที่สุด พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ เข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมาคือ ด้านเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม คิดเป็นร้อยละ 20.30 ด้านอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม คิดเป็นร้อยละ 15.30 ด้านวิชาการและวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 17.70 และด้านการบำเพ็ญประโยชน์ หรือรักษาสีงแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 6.70 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตารางที่ 4.2 เฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. ด้านวิสัยทัศน์	4.64	0.56	มากที่สุด
2. ด้านจินตนาการ	4.56	0.60	มากที่สุด
3. ด้านความยืดหยุ่น	4.56	0.64	มากที่สุด
4. ด้านการแก้ปัญหา	4.61	0.60	มากที่สุด
5. ด้านความไว้วางใจ	4.70	0.48	มากที่สุด
ภาพรวม	4.61	0.58	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.58) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านความไว้วางใจสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.48) รองลงมา คือ ด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.56) อันดับที่ 3 คือ ด้านการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.60) และ ด้านจินตนาการ ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.61) และด้านความยืดหยุ่น ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.64) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านวิสัยทัศน์ (Vision)

ด้านวิสัยทัศน์ (Vision)	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. นักศึกษามีกระบวนการคิดที่เป็นไปได้ในอนาคต ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มุ่งไปสู่ความเป็นเลิศของตนเองและองค์กร	4.37	0.82	มากที่สุด
2. นักศึกษาเป็นผู้มองการณ์ไกล สามารถคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นได้ในอนาคต	4.37	0.74	มากที่สุด
3. นักศึกษาพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนเรียนรู้ เปิดรับสิ่งใหม่ๆ	4.58	0.58	มากที่สุด
4. นักศึกษามีความสามารถในการไตร่ตรองงานต่างๆอย่างเป็นระบบ	4.47	0.71	มากที่สุด
5. นักศึกษากระตุ้นให้เพื่อนหรือผู้ร่วมงานมีแรงบันดาลใจเพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น	4.34	0.81	มากที่สุด
6. นักศึกษาเป็นผู้มีใจเปิดกว้าง ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และพร้อมจะรับฟังทุกความคิดเห็นของทีม	4.68	0.59	มากที่สุด
7. นักศึกษาสามารถกำหนดบทบาทหน้าที่การทำงานของผู้ร่วมงานเพื่อให้บรรลุในทิศทางและจุดหมายอย่างเป็นระบบ	4.52	0.63	มากที่สุด
8. นักศึกษาแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อเอาชนะสิ่งต่อต้านในการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ	4.45	0.66	มากที่สุด
9. นักศึกษามีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงานให้งานดีขึ้นและทันสมัย	4.43	0.68	มากที่สุด
ภาพรวม	4.64	0.56	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านวิสัยทัศน์ (Vision) พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.56) และเมื่อพิจารณารายข้อ ได้ดังนี้

นักศึกษาเป็นผู้มีใจเปิดกว้าง ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และพร้อมจะรับฟังทุกความคิดเห็นของทีม เป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.63) รองลงมา คือ นักศึกษาพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนเรียนรู้ เปิดรับสิ่งใหม่ๆ ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.58) นักศึกษาสามารถกำหนดบทบาทหน้าที่การทำงานของผู้ร่วมงานเพื่อให้บรรลุในทิศทาง และจุดหมายอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.71) นักศึกษาแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อเอาชนะสิ่งต่อต้านในการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.66) นักศึกษามีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงานให้งานดีขึ้นและทันสมัย ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.68) นักศึกษาเป็นผู้มองการณ์ไกล สามารถคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นได้ในอนาคต ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.74) นักศึกษามีกระบวนการคิดที่เป็นไปได้ในอนาคตที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มุ่งไปสู่ความเป็นเลิศของตนเองและองค์กร ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.82) และ นักศึกษากระตุ้นให้เพื่อนหรือผู้ร่วมงานมีแรงบันดาลใจเพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.81) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านจินตนาการ (Imagination)

ด้านจินตนาการ (Imagination)	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. นักศึกษามีความคิดเชิงสร้างสรรค์และนำรูปแบบใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนางาน	4.46	0.75	มากที่สุด
2. นักศึกษามีความเชื่อมั่น ความศรัทธา และความคาดหวังซึ่งก่อให้เกิดมโนภาพในจิตใจ	4.44	0.69	มากที่สุด
3. นักศึกษาอารมณ์ดี หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส มีความผ่อนคลายในการทำงาน	4.47	0.77	มากที่สุด
4. นักศึกษาสามารถสร้างความศรัทธาให้ผู้ร่วมงาน ยอมรับและร่วมมือในการทำงาน	4.46	0.66	มากที่สุด
5. นักศึกษามีพฤติกรรมในการแสดงออกถึงกระบวนการสร้างมโนภาพที่เด่นชัด	4.45	0.71	มากที่สุด
6. นักศึกษากล้านำเสนอความคิดใหม่ ๆ แก่ ผู้ใหญ่และผู้ร่วมงาน	4.36	0.81	มากที่สุด
7. นักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มองเห็นสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สถานการณ์ทุกมิติอย่างลึกซึ้ง	4.45	0.66	มากที่สุด
ภาพรวม	4.56	0.61	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านจินตนาการ (Imagination) พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.61) และเมื่อพิจารณารายข้อ ได้ดังนี้

นักศึกษาอารมณ์ดี หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส มีความผ่อนคลายในการทำงาน เป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.77) รองลงมา คือ นักศึกษาสามารถสร้างความศรัทธาให้ผู้ร่วมงาน ยอมรับและร่วมมือในการทำงาน ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.66) นักศึกษามีความคิดเชิงสร้างสรรค์และนำรูปแบบใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนางาน ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.75) นักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มองเห็นสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สถานการณ์ทุกมิติอย่างลึกซึ้ง ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.66) นักศึกษามีพฤติกรรมในการแสดงออกถึงกระบวนการสร้างมโนภาพที่เด่นชัด ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.71) นักศึกษามีความเชื่อมั่น ความศรัทธา และความคาดหวังซึ่งก่อให้เกิดมโนภาพในจิตใจ ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.69) และนักศึกษากล้านำเสนอความคิดใหม่ ๆ แก่ผู้ใหญ่และผู้ร่วมงาน ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.81) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความยืดหยุ่น (Flexibility)

ด้านความยืดหยุ่น (Flexibility)	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. นักศึกษามีความสามารถในการคิดหาคำตอบได้อย่างมีอิสระ มีเหตุผล และมีความคิดที่หลากหลาย	4.48	0.66	มากที่สุด
2. นักศึกษามีความกล้าหาญเด็ดเดี่ยวไม่หวั่นไหวกับสิ่งรอบข้าง	4.39	0.79	มากที่สุด
3. นักศึกษามีความสามารถปรับตัวตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้	4.46	0.64	มากที่สุด
4. นักศึกษามีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม	4.47	0.59	มากที่สุด
5. นักศึกษามีจิตใจที่เปิดกว้างรับความคิดใหม่ ๆ เพื่อนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลง	4.44	0.66	มากที่สุด
6. นักศึกษามีความมั่นใจในตนเองไม่ทำตามผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผล แสดงจุดยืนที่ชัดเจน ในการแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาและความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	4.35	0.77	มากที่สุด
7. นักศึกษามีความสามารถในการเข้าใจและวิเคราะห์พฤติกรรมทั้งของตนเองและของผู้อื่น	4.33	0.83	มากที่สุด
8. นักศึกษามีการจัดการกับปัญหาความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์	4.38	0.85	มากที่สุด
ภาพรวม	4.56	0.64	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความยืดหยุ่น (Flexibility) พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$ S.D. = 0.64) และเมื่อพิจารณารายข้อสรุปได้ดังนี้

นักศึกษามีความสามารถในการคิดหาคำตอบได้อย่างมีอิสระ มีเหตุผล และมีความคิดที่หลากหลาย เป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.66) รองลงมา คือ นักศึกษามีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.59) นักศึกษามีความสามารถปรับตัวตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.64) นักศึกษามีจิตใจที่เปิดกว้างรับความคิดใหม่ ๆ เพื่อนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.66) นักศึกษามีความกล้าหาญเด็ดเดี่ยวไม่หวั่นไหวกับสิ่งรอบข้าง ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.79) นักศึกษามีการจัดการกับปัญหาความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.85) นักศึกษามีความมั่นใจในตนเองไม่ทำตามผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผลแสดงจุดยืนที่ชัดเจน ในการแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาและความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.77) และนักศึกษามีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.83) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านการแก้ปัญหา (problem solving)

ด้านการแก้ปัญหา (problem solving)	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. นักศึกษามีความคิดเชิงสร้างสรรค์และนำรูปแบบใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนางาน	4.40	0.67	มากที่สุด
2. นักศึกษามีความสามารถในการไตร่ตรองงานต่างๆ อย่างเป็นระบบ	4.33	0.84	มากที่สุด
3. นักศึกษามีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณได้อย่างเหมาะสม	4.40	0.74	มากที่สุด
4. นักศึกษามีกระบวนการตัดสินใจในเชิงบวก	4.43	0.69	มากที่สุด
5. นักศึกษามีความเชื่อมั่น ความศรัทธา และความคาดหวัง ซึ่งก่อให้เกิดมโนภาพในจิตใจ	4.42	0.67	มากที่สุด
6. นักศึกษาสามารถสร้างบรรยากาศการทำงานในลักษณะ สนุกสนานไม่เครียดกับงาน	4.41	0.68	มากที่สุด
7. นักศึกษาใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์	4.41	0.68	มากที่สุด
ภาพรวม	4.61	0.60	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านการแก้ปัญหา (problem solving) พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.60) และเมื่อพิจารณารายข้อ ได้ดังนี้

นักศึกษามีกระบวนการตัดสินใจในเชิงบวก เป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.69) รองลงมา คือ นักศึกษามีความเชื่อมั่น ความศรัทธา และความคาดหวังซึ่งก่อให้เกิดมโนภาพในจิตใจ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.67) อันดับที่ 3 คือ นักศึกษาสามารถสร้างบรรยากาศการทำงานในลักษณะสนุกสนานไม่เครียดกับงาน และนักศึกษาใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.68) นักศึกษามีความคิดเชิงสร้างสรรค์และนำรูปแบบใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนา งาน ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.68) นักศึกษามีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจรรย์ญาณได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.74) และนักศึกษามีความสามารถในการไตร่ตรองงานต่างๆอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.84) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความไว้วางใจ (Trust)

ด้านความไว้วางใจ (Trust)	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. นักศึกษามีการสร้างความเชื่อมั่น ศรัทธาต่อผู้ร่วมงาน และคนรอบข้าง	4.39	0.71	มากที่สุด
2. นักศึกษารู้สึกเต็มใจหรือยินยอมที่จะกระทำตามข้อเสนอของผู้ร่วมงาน	4.45	0.61	มากที่สุด
3. นักศึกษาปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ร่วมงานและคนรอบข้าง	4.56	0.59	มากที่สุด
4. นักศึกษามุ่งเน้นความมีวินัยในการทำงานให้กับผู้ร่วมงานอยู่เสมอ	4.56	0.58	มากที่สุด
5. นักศึกษาทำงานต่าง ๆ ด้วยการยึดถือความซื่อสัตย์ สุจริต	4.60	0.58	มากที่สุด
6. นักศึกษาทำงานต่าง ๆ ด้วยการยึดถือความยุติธรรม	4.57	0.62	มากที่สุด
7. นักศึกษาสามารถยอมรับความผิดพลาดของผู้ร่วมงานได้เสมอ	4.53	0.64	มากที่สุด
8. นักศึกษาทำงานต่าง ๆ ด้วยความอดทนและมุ่งมั่น	4.53	0.61	มากที่สุด
9. นักศึกษามอบความไว้วางใจให้กับผู้ร่วมงานในการปฏิบัติงานและมีความเชื่อมั่นในทีมงานว่าจะสามารถทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ได้	4.49	0.62	มากที่สุด
10. นักศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานมีการทำงานร่วมกันเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.44	0.56	มากที่สุด
ภาพรวม	4.70	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความไว้วางใจ (Trust) พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.48) และเมื่อพิจารณารายข้อ ได้ดังนี้

นักศึกษาทำงานต่าง ๆ ด้วยการยึดถือความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.58) รองลงมา คือ นักศึกษาทำงานต่าง ๆ ด้วยการยึดถือความยุติธรรม ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.62) นักศึกษามุ่งเน้นความมีวินัยในการทำงานให้กับผู้ร่วมงานอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.58) นักศึกษาปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ร่วมงานและคนรอบข้าง ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.59) นักศึกษาทำงานต่าง ๆ ด้วยความอดทนและมุ่งมั่น ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.61) 7. นักศึกษาสามารถยอมรับความผิดพลาดของผู้ร่วมงานได้เสมอ ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.64) นักศึกษามอบความไว้วางใจให้กับผู้ร่วมงานในการปฏิบัติงานและมีความเชื่อมั่นในทีมงานว่าจะสามารถทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ได้ ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.62) นักศึกษารู้สึกเต็มใจหรือยินยอมที่จะกระทำตามข้อเสนอของผู้ร่วมงาน ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.61) นักศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานมีการทำงานร่วมกันเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.57) และนักศึกษามีการสร้าง ความเชื่อมั่น ครัทธาต่อผู้ร่วมงานและคนรอบข้าง ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.71) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในภาพรวม

ปัจจัยส่วนบุคคล	ค่าสถิติ	กิจกรรมเสริมหลักสูตรการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์				
		วิสัยทัศน์	จินตนาการ	ความยืดหยุ่น	การแก้ปัญหา	ความไว้วางใจ
1. เพศ	χ^2 Sig.	6.185* .045	12.332* .002	1.061 .588	1.934 .380	2.831 .243
2. อายุ	χ^2 Sig.	26.918* .000	1.623* .000	1.065* .000	1.258* .000	36.763* .000
3. ชั้นปี	χ^2 Sig.	33.451* .000	43.579* .000	84.009* .000	86.265* .000	57.228* .000
4. สาขาวิชา	χ^2 Sig.	43.655* .000	7.080 .528	19.200* .014	22.590* .004	36.986* .000
5. สถานะ	χ^2 Sig.	8.246* .016	13.999* .001	2.540 .281	11.770* .003	3.281 .194

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทั้ง 5 ด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนี้ เพศมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านวิสัยทัศน์ ได้ค่า $\chi^2 = 6.185$ และด้านจินตนาการ ได้ค่า $\chi^2 = 12.332$ ปัจจัยด้านอายุมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านวิสัยทัศน์ ได้ค่า $\chi^2 = 26.918$ ด้านจินตนาการ ได้ค่า $\chi^2 = 1.623$ ด้านความยืดหยุ่น ได้ค่า $\chi^2 = 1.065$ ด้านการแก้ปัญหาได้ค่า $\chi^2 = 1.258$ และด้านความไว้วางใจ ได้ค่า $\chi^2 = 36.763$ ปัจจัยด้านชั้นปีมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ทั้ง 5 ด้าน ด้านวิสัยทัศน์ได้ค่า $\chi^2 = 33.451$ ด้านจินตนาการ ได้ค่า $\chi^2 = 43.579$ ด้านความยืดหยุ่น ได้ค่า $\chi^2 = 84.009$ ด้านการแก้ปัญหา ได้ค่า $\chi^2 = 86.265$ และด้านความไว้วางใจ ได้ค่า $\chi^2 = 57.228$ ปัจจัยด้านสาขาวิชามีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านวิสัยทัศน์ ได้ค่า $\chi^2 = 43.655$ ด้านความยืดหยุ่น ได้ค่า $\chi^2 = 19.200$ ด้านการแก้ปัญหา ได้ค่า $\chi^2 = 22.590$ และด้านความไว้วางใจ ได้ค่า $\chi^2 = 36.986$ ปัจจัยด้านสถานะในการเข้าร่วมกิจกรรม มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านวิสัยทัศน์ได้ค่า $\chi^2 = 8.246$ ด้านจินตนาการ ได้ค่า $\chi^2 = 13.999$ และด้านการแก้ปัญหา ได้ค่า $\chi^2 = 11.770$

ตารางที่ 4.9 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามเพศ

กิจกรรมเสริมหลักสูตร	กิจกรรม	เพศ	ความคิดเห็นต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์					χ^2	p-Value
			น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
วิสัยทัศน์	ชาย		0	0	1	36	80	6.185*	0.045
			(0.00)	(0.00)	(0.30)	(12.00)	(26.70)		
		หญิง	0	0	12	46	125		
			(0.00)	(0.00)	(4.00)	(15.30)	(41.70)		
	รวม		0	0	13	82	205		
			(0.00)	(0.00)	(4.30)	(27.30)	(68.3)		

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

กิจกรรม เสริมหลักสูตร	เพศ	ความคิดเห็นต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์					χ^2	p-Value
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
จินตนาการ	ชาย	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (0.30)	47 (15.70)	69 (23.00)	12.332*	0.002
	หญิง	0 (0.00)	0 (0.00)	17 (5.7)	50 (16.70)	116 (38.70)		
	รวม	0 (0.00)	0 (0.00)	18 (6.00)	97 (32.30)	185 (61.7)		
ความยืดหยุ่น	ชาย	0 (0.00)	0 (0.00)	7 (2.30)	35 (11.70)	75 (25.00)	1.061	0.588
	หญิง	0 (0.00)	0 (0.00)	17 (5.70)	53 (17.70)	113 (37.70)		
	รวม	0 (0.00)	0 (0.00)	24 (8.00)	88 (29.30)	188 (62.70)		
การแก้ปัญหา	ชาย	0 (0.00)	0 (0.00)	5 (17.00)	29 (9.70)	83 (27.70)	1.934	0.380
	หญิง	0 (0.00)	0 (0.00)	13 (4.30)	53 (17.70)	117 (39.00)		
	รวม	0 (0.00)	0 (0.00)	18 (6.00)	82 (27.30)	200 (66.70)		
ความไว้วางใจ	ชาย	0 (0.00)	0 (0.00)	2 (0.70)	27 (9.00)	88 (29.30)	2.831	0.243
	หญิง	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (0.30)	56 (18.70)	126 (42.00)		
	รวม	0 (0.00)	0 (0.00)	3 (1.00)	83 (27.70)	214 (71.30)		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.9 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามเพศ พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ ได้ค่า $\chi^2 = 6.185$ และด้านจินตนาการ ได้ค่า $\chi^2 = 12.332$ ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า เพศมีความสัมพันธ์กับหลักสูตรการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านจินตนาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านความยืดหยุ่น

ได้ค่า $\chi^2 = 1.061$ ด้านการแก้ปัญหา ได้ค่า $\chi^2 = 1.934$ และด้านความไวใจ ได้ค่า $\chi^2 = 2.831$ ซึ่งมากกว่า 0.05 หมายความว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับหลักสูตรการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่น ด้านการแก้ปัญหา และด้านความไวใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.10 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามอายุ

กิจกรรมเสริมหลักสูตร	อายุ	ความคิดเห็นต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์					χ^2	p-Value
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
วิสัยทัศน์	17 - 18	0 (0.00)	0 (0.00)	4 (1.30)	13 (4.30)	16 (5.30)	26.918*	0.000
	19 - 20	0 (0.00)	0 (0.00)	9 (3.00)	50 (16.70)	91 (30.30)		
	21 ปีขึ้นไป	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	19 (6.30)	98 (32.70)		
	รวม	0 (0.00)	0 (0.00)	13 (4.30)	82 (27.30)	205 (68.3)		
จิตนาการ	17 - 18	0 (0.00)	0 (0.00)	16 (5.30)	2 (0.70)	15 (5.00)	1.623*	0.000
	19 - 20	0 (0.00)	0 (0.00)	2 (0.70)	77 (25.70)	71 (23.70)		
	21 ปีขึ้นไป	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	18 (6.0)	99 (33.00)		
	รวม	0 (0.00)	0 (0.00)	18 (6.00)	97 (32.3)	185 (61.70)		
ความยืดหยุ่น	17 - 18	0 (0.00)	0 (0.00)	17 (5.70)	1 (3.00)	15 (11.00)	1.065*	0.000
	19 - 20	0 (0.00)	0 (0.00)	7 (2.30)	57 (19.00)	86 (28.70)		
	21 ปีขึ้นไป	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	30 (10.00)	27 (29.00)		
	รวม	0 (0.00)	0 (0.00)	24 (8.00)	88 (29.30)	188 (62.70)		

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

กิจกรรมเสริมหลักสูตร	อายุ	ความคิดเห็นต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์					χ^2	p-Value
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
การแก้ปัญหา	17 - 18	0 (0.00)	0 (0.00)	15 (5.00)	2 (0.70)	16 (5.30)	1.258*	0.000
	19 - 20	0 (0.00)	0 (0.00)	3 (1.00)	61 (20.30)	86 (28.70)		
	21 ปีขึ้นไป	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	19 (6.30)	98 (32.70)		
	รวม	0 (0.00)	0 (0.00)	18 (6.00)	82 (27.30)	200 (66.7)		
ความไว้วางใจ	17 - 18	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	15 (5.00)	18 (6.00)	36.763*	0.000
	19 - 20	0 (0.00)	0 (0.00)	3 (1.00)	57 (19.00)	90 (30.00)		
	21 ปีขึ้นไป	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	11 (3.70)	106 (35.30)		
	รวม	0 (0.00)	0 (0.00)	3 (1.00)	83 (27.70)	214 (71.3)		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.10 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามอายุ พบว่า มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านวิสัยทัศน์ ได้ค่า $\chi^2 = 26.918$ ด้านจินตนาการ ได้ค่า $\chi^2 = 1.623$ ด้านความยืดหยุ่น ได้ค่า $\chi^2 = 1.065$ ด้านการแก้ปัญหา ได้ค่า $\chi^2 = 1.258$ และด้านความไว้วางใจ ได้ค่า $\chi^2 = 36.763$ ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า อายุมีความสัมพันธ์กับหลักสูตรการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านวิสัยทัศน์ ทั้ง 5 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.11 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามชั้นปี

กิจกรรมเสริมหลักสูตร	ชั้นปี	ความคิดเห็นต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์					χ^2	p-Value
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
วิสัยทัศน์	ปี 1	0	0	13	39	66	33.451*	0.000
		(0.00)	(0.00)	(4.30)	(13.00)	(22.00)		
	ปี 2	0	0	0	17	27		
		(0.00)	(0.00)	(0.00)	(5.70)	(9.00)		
	ปี 3	0	0	0	17	73		
		(0.00)	(0.00)	(0.00)	(5.70)	(24.30)		
ปี 4	0	0	0	9	39			
	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(3.00)	(13.00)			
รวม		0	0	13	82	205		
		(0.00)	(0.00)	(4.30)	(27.30)	(68.30)		
จินตนาการ	ปี 1	0	0	18	54	46	57.228*	0.000
		(0.00)	(0.00)	(6.00)	(18.00)	(39.9)		
	ปี 2	0	0	0	14	30		
		(0.00)	(0.00)	(0.00)	(4.70)	(10.00)		
	ปี 3	0	0	0	17	73		
		(0.00)	(0.00)	(0.00)	(5.70)	(24.3)		
ปี 4	0	0	0	12	36			
	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(4.00)	(12.00)			
รวม		0	0	18	97	185		
		(0.00)	(0.00)	(6.00)	(32.30)	(61.70)		
ความยืดหยุ่น	ปี 1	0	0	4	13	16	86.265*	0.000
		(0.00)	(0.00)	(1.30)	(4.30)	(5.30)		
	ปี 2	0	0	9	50	91		
		(0.00)	(0.00)	(3.00)	(16.70)	(30.30)		
	ปี 3	0	0	0	19	98		
		(0.00)	(0.00)	(0.00)	(6.30)	(32.70)		
ปี 4	0	0	0	19	98			
	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(6.30)	(32.70)			
รวม		0	0	13	82	205		
		(0.00)	(0.00)	(4.30)	(27.30)	(68.3)		

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

กิจกรรมเสริมหลักสูตร	อายุ	ความคิดเห็นต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์					χ^2	p-Value
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
การแก้ปัญหา	ปี 1	0 (0.00)	0 (0.00)	18 (6.00)	55 (18.30)	45 (15.0)	84.009*	0.000
	ปี 2	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	7 (2.30)	37 (12.3)		
	ปี 3	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	7 (2.30)	83 (27.70)		
	ปี 4	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	13 (4.30)	35 (11.70)		
	รวม	0 (0.00)	0 (0.00)	18 (6.00)	82 (27.3)	200 (66.7)		
ความไว้วางใจ	ปี 1	0 (0.00)	0 (0.00)	3 (1.00)	55 (18.3)	60 (20.00)	26.918*	0.000
	ปี 2	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4 (1.30)	40 (13.30)		
	ปี 3	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	13 (4.30)	77 (25.70)		
	ปี 4	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	11 (3.70)	37 (12.30)		
	รวม	0 (0.00)	0 (0.00)	3 (1.00)	83 (27.70)	214 (71.30)		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.11 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามชั้นปี พบว่า มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านวิสัยทัศน์ ได้ค่า $\chi^2 = 33.451$ ด้านจินตนาการ ได้ค่า $\chi^2 = 43.579$ ด้านความยืดหยุ่น ได้ค่า $\chi^2 = 84.009$ ด้านการแก้ปัญหา ได้ค่า $\chi^2 = 86.265$ และด้านความไว้วางใจ ได้ค่า $\chi^2 = 57.228$ ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ชั้นปีมีความสัมพันธ์กับหลักสูตรการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านวิสัยทัศน์ ทั้ง 5 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.12 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามสาขาวิชา

กิจกรรมเสริมหลักสูตร	สาขา	ความคิดเห็นต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์					χ^2	p-Value
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
วิสัยทัศน์	ออกแบบ	0	0	0	2	10	43.655*	0.000
	แฟชั่นฯ	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.70)	(4.00)		
	อุตสาหกรรม	0	0	11	9	37		
	การบริการฯ	(0.00)	(0.00)	(3.70)	(3.00)	(12.30)		
	คหกรรมฯ	0	0	0	9	26		
		(0.00)	(0.00)	(0.00)	(3.00)	(8.70)		
	อาหารและ	0	0	1	59	125		
	โภชนาการ	(0.00)	(0.00)	(0.30)	(19.70)	(41.70)		
เทคโนโลยี	อาหาร	0	0	1	3	7		
		(0.00)	(0.00)	(0.30)	(1.00)	(2.30)		
	รวม	0	0	13	82	205		
		(0.00)	(0.00)	(4.30)	(27.30)	(68.30)		
จินตนาการ	ออกแบบ	0	0	0	3	9	7.080	0.528
	แฟชั่นฯ	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(1.00)	(3.00)		
	อุตสาหกรรม	0	0	2	16	39		
	การบริการฯ	(0.00)	(0.00)	(0.70)	(5.30)	(13.00)		
	คหกรรมฯ	0	0	0	12	23		
		(0.00)	(0.00)	(0.00)	(4.00)	(7.70)		
	อาหารและ	0	0	15	63	107		
	โภชนาการ	(0.00)	(0.00)	(5.00)	(21.00)	(35.70)		
เทคโนโลยี	อาหาร	0	0	1	3	7		
		(0.00)	(0.00)	(0.30)	(1.00)	(2.30)		
	รวม	0	0	18	97	185		
	(0.00)	(0.00)	(6.00)	(32.30)	(61.70)			

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

กิจกรรม เสริมหลักสูตร	สาขาวิชา	ความคิดเห็นต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์					χ^2	p-Value
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
ความยืดหยุ่น	ออกแบบ	0	0	0	2	10	19.200*	0.014
	แพชชั่นฯ	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.70)	(3.30)		
	อุตสาหกรรม	0	0	2	15	40		
	การบริการฯ	(0.00)	(0.00)	(7.00)	(5.00)	(13.30)		
	คหกรรมฯ	0	0	0	8	27		
		(0.00)	(0.00)	(0.00)	(2.70)	(9.00)		
	อาหารและ	0	0	19	62	104		
โภชนาการ	(0.00)	(0.00)	(6.30)	(20.70)	(34.70)			
เทคโนโลยี	อาหาร	0	0	3	1	7		
		(0.00)	(0.00)	(1.00)	(0.30)	(2.30)		
	รวม	0	0	24	88	188		
		(0.00)	(0.00)	(8.00)	(29.30)	(62.70)		
การแก้ปัญหา	ออกแบบ	0	0	0	3	9	22.590*	0.004
	แพชชั่นฯ	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(1.00)	(3.00)		
	อุตสาหกรรม	0	0	2	23	32		
	การบริการฯ	(0.00)	(0.00)	(0.70)	(7.70)	(10.70)		
	คหกรรมฯ	0	0	0	14	21		
		(0.00)	(0.00)	(0.00)	(4.70)	(7.00)		
	อาหารและ	0	0	13	41	131		
โภชนาการ	(0.00)	(0.00)	(4.30)	(13.70)	(43.70)			
เทคโนโลยี	อาหาร	0	0	3	1	7		
		(0.00)	(0.00)	(1.00)	(0.30)	(2.30)		
	รวม	0	0	18	82	200		
		(0.00)	(0.00)	(6.00)	(27.30)	(66.70)		

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

กิจกรรมเสริมหลักสูตร	สาขาวิชา	ความคิดเห็นต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์					χ^2	p-Value
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
ความไว้วางใจ	ออกแบบ	0	0	0	2	10	36.986*	0.000
	แพชชั่นฯ	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.70)	(3.30)		
	อุตสาหกรรม	0	0	0	19	38		
	การบริการฯ	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(6.30)	(12.70)		
	คหกรรมฯ	0	0	0	12	23		
		(0.00)	(0.00)	(0.00)	(4.00)	(7.70)		
	อาหารและ	0	0	1	48	136		
โภชนาการ	(0.00)	(0.00)	(0.30)	(16.00)	(45.30)			
เทคโนโลยี	อาหาร	0	0	2	2	7		
		(0.00)	(0.00)	(0.70)	(0.70)	(2.30)		
	รวม	0	0	3	83	214		
		(0.00)	(0.00)	(1.00)	(27.70)	(71.30)		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.12 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามสาขาวิชา พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ ได้ค่า $\chi^2 = 43.655$ ด้านความยืดหยุ่น ได้ค่า $\chi^2 = 19.200$ ด้านการแก้ปัญหา $\chi^2 = 22.590$ และด้านความไว้วางใจ ได้ค่า $\chi^2 = 36.986$ ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า สาขาวิชามีความสัมพันธ์กับหลักสูตรการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความยืดหยุ่นด้านการแก้ปัญหา และด้านความไว้วางใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วน ด้านจินตนาการ ได้ค่า $\chi^2 = 7.080$ ซึ่งมากกว่า 0.05 หมายความว่า สาขาวิชาไม่มีความสัมพันธ์กับหลักสูตรการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านจินตนาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.13 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามสถานะ

กิจกรรมเสริมหลักสูตร	สถานะ	ความคิดเห็นต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์					χ^2	p-Value				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด						
วิสัยทัศน์	ทั่วไป	0 (0.00)	0 (0.00)	12 (4.00)	77 (25.70)	166 (55.30)	8.246*	0.016				
	ผู้นำ	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (0.30)	5 (1.70)	39 (13.00)						
	รวม	0 (0.00)	0 (0.00)	13 (4.30)	82 (27.30)	205 (68.30)						
จิตนาการ	ทั่วไป	0 (0.00)	0 (0.00)	17 (5.70)	92 (30.70)	146 (48.70)			13.999*	0.001		
	ผู้นำ	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (0.30)	5 (1.70)	39 (13.00)						
	รวม	0 (0.00)	0 (0.00)	18 (6.00)	97 (32.30)	185 (61.70)						
ความยืดหยุ่น	ทั่วไป	0 (0.00)	0 (0.00)	23 (7.70)	75 (25.00)	157 (52.30)					2.540	0.281
	ผู้นำ	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (0.30)	13 (4.30)	31 (10.30)						
	รวม	0 (0.00)	0 (0.00)	24 (8.00)	88 (29.30)	188 (62.70)						
การแก้ปัญหา	ทั่วไป	0 (0.00)	0 (0.00)	17 (5.70)	78 (26.00)	160 (53.30)	11.770*	0.003				
	ผู้นำ	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (0.30)	4 (1.30)	40 (13.30)						
	รวม	0 (0.00)	0 (0.00)	18 (6.00)	82 (27.30)	200 (66.70)						

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

กิจกรรม เสริมหลักสูตร	สถานะ	ความคิดเห็นต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์					χ^2	p-Value
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
ความไว้วางใจ	ทั่วไป	0 (0.00)	0 (0.00)	3 (1.00)	75 (25.00)	177 (59.00)	3.281	0.194
	ผู้นำ	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	8 (27.0)	37 (12.30)		
	รวม	0 (0.00)	0 (0.00)	3 (1.00)	83 (27.70)	214 (71.30)		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.13 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามสถานะ พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ ได้ค่า $\chi^2 = 8.246$ ด้านจินตนาการ ได้ค่า $\chi^2 = 13.999$ และด้านการแก้ปัญหา ได้ค่า $\chi^2 = 11.770$ ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า สถานะมีความสัมพันธ์กับหลักสูตรการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านวิสัยทัศน์ ด้านจินตนาการ และด้านการแก้ปัญหา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วน ด้านความยืดหยุ่น ได้ค่า $\chi^2 = 2.540$ และด้านความไว้วางใจ ได้ค่า $\chi^2 = 3.281$ ซึ่งมากกว่า 0.05 หมายความว่า สถานะไม่มีความสัมพันธ์กับหลักสูตรการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่น และด้านความไว้วางใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

จากผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 146 คน สามารถสรุปความคิดเห็นได้ ดังนี้

ตารางที่ 4.14 ความถี่และร้อยละของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

(n = 300)

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1	ควรจัดกิจกรรมด้านกีฬา และนันทนาการเป็นกิจกรรมที่นักศึกษา เพราะคิดว่า ถ้าหากมหาวิทยาลัยมีการจัดกิจกรรมที่ให้นักศึกษาได้ร่วมสนุก ได้ทำด้วยกัน ก็จะเป็นการสานสัมพันธ์ระหว่างสาขาภายในคณะได้เป็นอย่างดี	35	22.73
2	ควรจัดสัมมนาค่ายผู้นำ หรือกิจกรรมที่ทำให้นักศึกษาต่างสาขาได้มาทำกิจกรรมร่วมกัน ได้ทำความรู้จักกัน เพราะจะทำให้ได้คอนเนคชั่นและได้รู้จักสังคมใหม่ๆ อีกทั้งได้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมความรู้กับเพื่อนๆต่างสาขา เพราะต่อให้อยู่คณะเดียวกัน แต่เรามีสภาพสังคม ความรู้ที่แตกต่าง การที่แต่ละสาขาได้มาทำกิจกรรมร่วมกันบ่อยๆก็ทำให้เราได้เรียนรู้การอยู่ในสังคมหลากหลายรูปแบบ	25	16.23
3	ควรจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถลงมือปฏิบัติได้จริงและนำมาปรับใช้กับวิชาชีพคหกรรมได้	21	13.64
4	ควรมีการจัดนิทรรศการโชว์ผลงานการออกแบบชุดหรือการออกแบบสิ่งต่างๆของแต่ละสาขาวิชา	20	12.99
5	ควรจัดกิจกรรมงานเปิดบ้าน เพื่อให้บุคคลภายนอกได้เข้าไปชมมหาวิทยาลัย เพื่อสอบถามว่า มีการเรียนการสอนอะไรบ้าง โดยผู้ให้คำตอบ ก็จะเป็นรุ่นพี่นักศึกษาที่เรียนอยู่ ซึ่งจะทำให้ผู้สนใจ มีความเข้าใจเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยมากขึ้น และตัดสินใจเข้าเรียนหรือได้ง่ายขึ้น	18	11.69
6	ต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดกิจกรรมสัมมนาที่เน้นการเสริมสร้างทักษะการคิด การพัฒนาด้านวิชาชีพ	16	10.39
7	ควรมีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะภาษาอื่น ๆ	11	7.14
รวม		146	100.00

จากตารางที่ 4.14 แสดงว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีผู้ให้ข้อเสนอแนะ จำนวน 146 คน รวม 7 ข้อเสนอแนะ ซึ่งนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ ส่วนใหญ่ต้องการจัดกิจกรรมด้านกีฬา และนันทนาการเป็นกิจกรรมที่นักศึกษา เพราะคิดว่าถ้าหากมหาวิทยาลัยมีการจัดกิจกรรมที่ให้นักศึกษาได้ร่วมสนุก ได้ทำด้วยกัน

ซึ่งถือเป็นการสานสัมพันธ์ระหว่างสาขาภายในคณะได้เป็นอย่างดี โดยมีความถี่ 35 คิดเป็นร้อยละ 22.73 อันดับที่ 2 คือ ควรจัดสัมมนาค่ายผู้นำ หรือกิจกรรมที่ทำให้นักศึกษาต่างสาขาได้มาทำกิจกรรมร่วมกัน ได้ทำความรู้จักกัน เพราะจะทำให้ได้คอนเนคชั่นและได้รู้จักสังคมใหม่ ๆ อีกทั้งได้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ความรู้กับเพื่อนๆต่างสาขา เพราะต่อให้อยู่คณะเดียวกัน แต่เรามีสภาพสังคม ความรู้ที่แตกต่างกัน การที่แต่ละสาขาได้มาทำกิจกรรมร่วมกันบ่อยๆก็ทำให้เราได้เรียนรู้การอยู่ในสังคมหลากหลายรูปแบบ มีความถี่ 25 คิดเป็นร้อยละ 16.23 อันดับที่ 3 คือ ควรจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถลงมือปฏิบัติได้จริงและนำมาปรับใช้กับวิชาชีพคหกรรมได้ มีความถี่ 21 คิดเป็นร้อยละ 13.64 และลำดับสุดท้าย คือ ควรมีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะภาษาอื่น ๆ มีความถี่ 11 คิดเป็นร้อยละ 7.14

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษา ของกลุ่มผู้บริหารและผู้รับผิดชอบในส่วนงานด้านกิจการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านวิสัยทัศน์ 2) ด้านจินตนาการ 3) ด้านความยืดหยุ่น 4) ด้านการแก้ปัญหา และ 5) ด้านความไว้วางใจ โดยการสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มผู้บริหารและผู้รับผิดชอบงานด้านกิจการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 5 ท่าน สามารถสรุปผลการสัมภาษณ์ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.15 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์	ตำแหน่ง	สถานที่ทำงาน
1. ผศ.ดร.เชาวลิต อุดฐาก	รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา	คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
2. ว่าที่ ร.ต. สราทตรา เล่งไพบูลย์	รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา	คณะศิลปศาสตร์
3. ผศ.ดร.ชานนท์ ต้นประวัตติ	รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และการออกแบบ
4. นางสาวมัลลิกา วีระสัย	รักษาราชการผู้อำนวยการ กองพัฒนานักศึกษา	กองพัฒนานักศึกษา
5. นายธีรพล ชมชื่น	หัวหน้างานกิจกรรมนักศึกษา	กองพัฒนานักศึกษา

ตารางที่ 4.16 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับความจำเป็นที่นักศึกษาควรมี

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	ทักษะความจำเป็นที่นักศึกษาควรมี
1. ด้านวิสัยทัศน์	1.1 ทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี 1.2 ควรมีมุมมองที่กว้างไกลและแตกต่างไปจากคนอื่น 1.3 มีการวางแผนในการทำงานอย่างเป็นระบบ 1.4 มีความเสียสละ 1.5 มีความรับผิดชอบ
2. ด้านจินตนาการ	2.1 ทักษะการเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ 2.2 มีความกล้าแสดงออกทางความคิด 2.3 สามารถเป็นผู้โน้มน้าวผู้ร่วมงานหรือองค์กรได้ดี 2.4 มีความน่าเชื่อถือ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ด้านความยืดหยุ่น	3.1 ทักษะการเป็นผู้มีหลักธรรมาภิบาล 3.2 ยอมรับการเปลี่ยนแปลงพร้อมเผชิญปัญหาในทุกๆสถานการณ์ 3.3 ตระหนักรู้ในตนเอง
4. ด้านการแก้ปัญหา	4.1 มีความรู้ความสามารถในการแก้ไขปัญหาอย่างมีวิจารณญาณ 4.2 สามารถอาศัยความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการแก้ปัญหาได้อย่างดี 4.3 สามารถอธิบายแก้ไขความสับสนในการทำงานได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
5. ด้านความไว้วางใจ	5.1 เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อสมาชิกในองค์กร 5.2 ต้องเป็นผู้ที่รู้สึกเต็มใจหรือยินยอมที่จะร่วมกระทำตาม 5.3 เป็นแบบอย่างที่ดี ให้เกียรติผู้อื่นอยู่เสมอ 5.4 ต้องยอมรับฟังปัญหา ยอมรับความผิดพลาดของทีม 5.5 เปิดโอกาสแสดงความคิดเห็นของทีมอยู่เสมอ

จากตารางที่ 4.16 แสดงว่า ด้านวิสัยทัศน์ นักศึกษาควรมีทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีมุมมองที่แตกต่างมองการณ์ไกล การวางแผนในการทำงานอย่างเป็นระบบ มีความเสียสละ และต้องมีความรับผิดชอบ อีกทั้งต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มุมมองที่แตกต่างไปจากคนอื่น ด้านจินตนาการ นักศึกษาควรมีพัฒนาทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรม โดยการแสวงหาความรู้ ร่วมกับการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัล เพื่อนำเอาความรู้ที่ได้มาสังเคราะห์เป็นแนวคิด และนวัตกรรมใหม่ ๆ และควรเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าแสดงออกทางความคิด สามารถเป็นผู้โน้มน้าวผู้ร่วมงานหรือองค์กรได้ดี มีความ

น่าเชื่อถือ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านความยืดหยุ่น นักศึกษาควรเป็นผู้มีหลัก
 ธรรมาภิบาล ยอมรับการเปลี่ยนแปลง พร้อมเผชิญปัญหาทุกในทฤษฎีสถานการณ์ ตระหนักรู้ในตนเอง
 และมีความยืดหยุ่นทางด้านจิตใจ ด้านการแก้ปัญหา นักศึกษาควรเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการ
 แก้ไขปัญหาอย่างมีวิจารณญาณ สามารถอาศัยความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการแก้ไขปัญหา
 ได้อย่างดี เป็นระบบ สามารถอธิบายแก้ไขความสับสนในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 ด้านความไว้วางใจนักศึกษาคควรเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อสมาชิกในองค์กร รู้สึกเต็มใจ
 หรือยินยอมที่จะร่วมกระทำตาม เป็นแบบอย่างที่ดี ให้เกียรติ รับฟังปัญหา ยอมรับความผิดพลาด
 ของทีม และเปิดโอกาสแสดงความคิดเห็นของทีมอยู่เสมอ

ตารางที่ 4.17 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำ
 เชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
 ราชมงคลพระนครจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับกิจกรรมที่ควรจัดให้นักศึกษา
 เพิ่มเติม

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	กิจกรรมที่ควรจัดให้นักศึกษาเพิ่มเติม
1. ด้านวิสัยทัศน์	1.1 กิจกรรมนันทนาการ และกิจกรรม Walk Rally นำองค์ความรู้มาจัดเป็นฐานต่าง ๆ 1.2 กิจกรรมพัฒนาความเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดีในองค์กร 1.3 กิจกรรมส่งเสริมภาวการณ์ทำงานในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ 1.4 กิจกรรมพัฒนาหลักการทำงานต่างๆจะจัดเป็นรูปแบบสัมมนา 1.5 กิจกรรมสานสัมพันธ์ เช่น กีฬาผู้นำเครือข่าย ฯลฯ 1.6 การจัดค่ายอบรมหรือสัมมนาเชิงปฏิบัติการผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านวิสัยทัศน์ 1.7 กิจกรรมนันทนาการส่งเสริมการเป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านวิสัยทัศน์ 1.8 กิจกรรมเกมกลุ่มสัมพันธ์ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมการสร้างทีมงาน 1.9 กิจกรรมจิตปัญญาพัฒนากระบวนการทำงานอย่างมีส่วนร่วมในองค์กรเกี่ยวกับ ด้านวิสัยทัศน์ 1.10 กิจกรรมส่งเสริมจิตวิทยาเชิงบวกเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม เน้นเรื่องเกี่ยวกับ วิสัยทัศน์

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	กิจกรรมที่ควรจัดให้นักศึกษาเพิ่มเติม
2. ด้านจินตนาการ	2.1 ค่ายฝึกปฏิบัติความเป็นผู้นำ โดยการใช้หลักธรรมมาเป็นทฤษฎีในการฝึกปฏิบัติ 2.2 กิจกรรมสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาในองค์กรผู้นำนักศึกษา 2.3 การจัดค่ายอบรม หรือสัมมนาเชิงปฏิบัติการผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านจินตนาการ 2.4 กิจกรรมนันทนาการส่งเสริมการเป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านจินตนาการ 2.5 กิจกรรมเกมกลุ่มสัมพันธ์ที่ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และการสร้างทีมงานด้านจินตนาการ 2.6 กิจกรรมจิตปัญญาพัฒนากระบวนการทำงานอย่างมีส่วนร่วมในองค์กรเกี่ยวกับด้านจินตนาการ 2.7 กิจกรรมส่งเสริมจิตวิทยาเชิงบวกเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม เน้นเรื่องเกี่ยวกับด้านจินตนาการ
3. ด้านความยืดหยุ่น	3.1 การจัดค่ายอบรม หรือสัมมนาเชิงปฏิบัติการผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความยืดหยุ่น 3.2 กิจกรรมนันทนาการ ส่งเสริมการเป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความยืดหยุ่น 3.3 กิจกรรมเกมกลุ่มสัมพันธ์ที่ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และการสร้างทีมงานด้านความยืดหยุ่น 3.4 กิจกรรมจิตปัญญาพัฒนากระบวนการทำงานอย่างมีส่วนร่วมในองค์กรเกี่ยวกับความยืดหยุ่น 3.5 กิจกรรมส่งเสริมจิตวิทยาเชิงบวกเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม เน้นเรื่องเกี่ยวกับความยืดหยุ่น
4. ด้านการแก้ปัญหา	4.1 การจัดค่ายอบรม หรือสัมมนาเชิงปฏิบัติการผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านการแก้ปัญหา 4.2 กิจกรรมนันทนาการ ส่งเสริมการเป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านการแก้ปัญหา 4.3 กิจกรรมเกมกลุ่มสัมพันธ์ที่ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และการสร้างทีมงานด้านการแก้ปัญหา 4.4 กิจกรรมจิตปัญญาพัฒนากระบวนการทำงานอย่างมีส่วนร่วมในองค์กรเกี่ยวกับการแก้ปัญหา 4.5 กิจกรรมส่งเสริมจิตวิทยาเชิงบวกเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม เน้นเรื่องเกี่ยวกับการแก้ปัญหา

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	กิจกรรมที่ควรจัดให้นักศึกษาเพิ่มเติม
5. ด้านความไว้วางใจ	5.1 การจัดค่ายอบรม หรือสัมมนาเชิงปฏิบัติการผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความไว้วางใจ 5.2 กิจกรรมนันทนาการ ส่งเสริมการเป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความไว้วางใจ 5.3 กิจกรรมเกมกลุ่มสัมพันธ์ที่ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และการสร้างทีมงานด้านความไว้วางใจ 5.4 กิจกรรมจิตปัญญาพัฒนากระบวนการทำงานอย่างมีส่วนร่วมในองค์กรเกี่ยวกับความไว้วางใจ 5.5 กิจกรรมส่งเสริมจิตวิทยาเชิงบวกเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม เน้นเรื่องเกี่ยวกับความไว้วางใจ

จากตารางที่ 4.17 แสดงว่า กิจกรรมที่ควรจัดให้นักศึกษาเพิ่มเติม คือ กิจกรรมประเภทกีฬา และนันทนาการ ซึ่งลักษณะของการจัดกิจกรรมควรเป็นกิจกรรมฝึกปฏิบัติให้เรียนรู้การทำงานเป็นทีม และกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ โดยอาจจัดเป็นกิจกรรม Walk Rally นำองค์ความรู้ทักษะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 5 ด้าน มาจัดเป็นฐานต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้นำทักษะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 5 ด้าน มาปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในอนาคต

4.2 การอภิปรายผล

การศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

4.1.1 จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละด้านพบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจสภาพปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลงในอนาคต สามารถกำหนดเป้าหมายของการทำงานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม บริหารเวลาในการทำงานแบบยืดหยุ่นตามความเหมาะสมแต่ยังคงยึดมั่นในเป้าหมายที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งจะปรับตัวเข้ากับสถานการณ์อยู่เสมอ และมีทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ร่วมมือกับบุคลากรกำหนดทิศทางของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดผลของการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา (2557) ได้ศึกษา การพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับผู้บังคับการนิสิต/นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2557-

2566) ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ประกอบไปด้วย 13 องค์ประกอบดังนี้

- 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์
- 2) ด้านการยอมรับการเปลี่ยนแปลง
- 3) ด้านความสามารถในการจูงใจ
- 4) ด้านความมุ่งมั่น
- 5) ด้านการทำงานเป็นทีม
- 6) ด้านความคิดสร้างสรรค์
- 7) ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี
- 8) ด้านการอุทิศตน
- 9) ด้านการยืดหยุ่น
- 10) ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหา
- 11) ด้านความเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- 12) ด้านความไว้วางใจ และ
- 13) ด้านการสนับสนุน และยังสอดคล้องกับ ภาณุวัฒน์ ทวีกุล (2558) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารฝ่ายกิจการนิสิตตามทัศนะของนิสิตและบุคลากรฝ่ายกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยพะเยา ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำโดยภาพรวมของนิสิตและบุคลากรฝ่ายกิจการนิสิตอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับที่มาก

ทุกรายการตามเรียงลำดับ ดังนี้ 1) กลุ่มนิสิต ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ (Vision) ด้านความยืดหยุ่น (Flexibility) ด้านจินตนาการ (Imagination) 2) กลุ่มบุคลากร ฝ่ายกิจการนิสิต ได้แก่ ด้านจินตนาการ (Imagination) ด้านวิสัยทัศน์ (Vision) ด้านความยืดหยุ่น (Flexibility) เชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ทั้งยังสอดคล้องกับ Min Basadur (2008) ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นการนำบุคคลอื่นผ่านกระบวนการหรือวิธีการร่วมกัน เป็นการค้นหาและแก้ไขปัญหาด้วยแนวทางและวิธีการใหม่ๆ เป็นวิธีการหรือกระบวนการที่เรียบง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อนแต่มีผลลัพธ์ดีเยี่ยม ประกอบไปด้วย

- 1) การค้นหาและกำหนดปัญหาใหม่อย่างต่อเนื่อง
- 2) การแก้ปัญหาเหล่านั้น
- 3) การใช้แนวทางแก้ปัญหาใหม่

ดังที่ Sarah E.Danner (2008) ได้กล่าวไว้ดังนี้ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จำเป็นต้องมีความยืดหยุ่น (flexibility) และความไว้วางใจ (trust) ในวิธีการและกระบวนการในภาพรวม นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการทำงานร่วมกันเป็นการสนับสนุนให้เกิดความสร้างสรรค์จากบุคคลหนึ่งไปอีกบุคคลหนึ่ง และมีองค์ประกอบคือ 1) ความยืดหยุ่น(flexibility) 2) ความไว้วางใจ (trust) 3)การสนับสนุนการทำงานร่วมกัน(team work support) 4)การสนับสนุนให้เกิดความสร้างสรรค์ (creative support)

โดยในองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ นักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านความไว้วางใจ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในการเรียนและการทำกิจกรรมของของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครส่วนใหญ่จะให้นักศึกษาได้ทำงานร่วมกันเป็นทีม ทำให้เกิดการไว้วางใจซึ่งกันและรู้สึกเต็มใจหรือยินยอมที่จะร่วมกระทำตาม ซึ่งในการเรียนและการทำกิจกรรมทางคณะจะยึดหลักการบริหารตามหลักสากล ที่มีการยอมรับความผิดพลาดของสมาชิก การรับฟังปัญหา และเปิดโอกาสแสดงความคิดเห็น ซึ่งสอดคล้องกับ จุฑาธิปต์ ทัพไทย (2560) ที่กล่าวว่า ความไว้วางใจคือภาวะที่ผู้นำ ที่เกิดได้จากการทำงานเป็นทีม ที่ต้องให้การยอมรับและเห็นคุณค่าซึ่งกันและกันเปิดโอกาสให้ได้แสดงความคิดเห็น และร่วมมือกันแก้ปัญหา พร้อมทั้งส่งเสริมให้สมาชิกมีความเข้าใจ รัก

และผูกพัน และยังสอดคล้องกับ อัยรีน สมาแอ (2562) ที่กล่าวว่า ในการทำงานเป็นทีม สมาชิกทุกคนจะต้องมีความไว้วางใจต่อสมาชิกในทีม และพร้อมให้ความร่วมมือ ให้คำแนะนำ ส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษาแก่กัน เพื่อให้ทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข และการที่ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4.2.2 จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดความสัมพันธ์ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุและด้านชั้นปี มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 5 ด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อายุเป็นตัวกำหนดประสบการณ์ชีวิต ยิ่งมีอายุมากยิ่งได้พบเจอประสบการณ์ชีวิตมากกว่า ประสบการณ์ในการทำงานน้อยก็อาจพบเจอปัญหาน้อย ซึ่งนักศึกษาแต่ละคนที่เข้ามาเรียน มีประสบการณ์ในการทำงานและใช้ชีวิตในสังคม เคยประสบกับปัญหาต่างกันจึงทำให้มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมพล มีชัย (2562) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับประสิทธิผลของมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์นผลการวิจัยสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของมหาวิทยาลัยไปในทิศทางเดียวกัน และยังสอดคล้องกับ พงษ์ศักดิ์ ทองพันธ์ (2556) ที่ได้ศึกษา รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของอธิการบดีที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของอธิการบดี ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดี

4.2.3 จากการศึกษาแนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน สามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านวิสัยทัศน์ นักศึกษาควรมีทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีมุมมองที่แตกต่างมอง การไกล การวางแผนในการทำงานอย่างเป็นระบบ มีความเสียสละ และต้องมีความรับผิดชอบ อีกทั้งต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มุมมองที่แตกต่างไปจากคนอื่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การมีวิสัยทัศน์ที่ดี นักศึกษาต้องกล้าที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป มีการกำหนดภาพและจุดมุ่งหมายของตนเองในอนาคตได้อย่างชัดเจน เพื่อที่จะได้นำพาไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยกิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ คือ 1) กิจกรรมพัฒนาความเป็นผู้นำโดยใช้เทคนิคการทำงานร่วมกันเป็นทีม 2) กิจกรรมที่ฝึกการวางแผนและการคิดนอกกรอบ 3) กิจกรรมอบรมให้ความรู้

เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของสภาเศรษฐกิจและการปรับตัวในสังคม 4) กิจกรรมที่ได้แสดงทัศนคติ เพื่อให้เห็นมุมมองของนักศึกษา

ด้านจินตนาการ นักศึกษาควรพัฒนาทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรม โดยการแสวงหาความรู้ ร่วมกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อนำเอาความรู้ที่ได้มาสังเคราะห์เป็นแนวคิด และนวัตกรรมใหม่ๆ และควรเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าแสดงออกทางความคิด สามารถเป็นผู้โน้มน้าวผู้ร่วมงานหรือองค์กรได้ดี มีความน่าเชื่อถือ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ นักศึกษาต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยที่เปลี่ยนไป โดยการแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดทักษะกระบวนการ วิธีการ หรือแนวทางในการแก้ไขปัญหา มาปรับประยุกต์ในชีวิตประจำวันให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยกิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ คือ 1) กิจกรรมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ คิดนอกกรอบ ทักษะและกระบวนการคิด 2) กิจกรรมที่ฝึกการทำงานเป็นทีมผ่านภารกิจต่าง ๆ เพื่อมุ่งเน้นและทำให้เห็นความคิดและจินตนาการในการทำงาน

ด้านความยืดหยุ่น นักศึกษาควรเป็นผู้มีหลักธรรมาภิบาล ยอมรับการเปลี่ยนแปลง พร้อมเผชิญปัญหาทุกใน ทุก ๆ สถานการณ์ ตระหนักรู้ในตนเอง และมีความยืดหยุ่นทางด้านจิตใจ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงรับฟังข้อเสนอแนะของผู้อื่นได้ดี จะส่งผลให้สามารถทำงานกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น และยังช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน โดยกิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ คือ 1) กิจกรรมที่ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม 2) อบรมเสริมสร้างทักษะด้านความยืดหยุ่นในการทำงานและการเป็นผู้นำ 3) กิจกรรมอาสาประเภทต่าง ๆ 4) กิจกรรมที่ฝึกความอดทนในสถานการณ์ประเภทต่าง ๆ

ด้านการแก้ปัญหา นักศึกษาควรเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการแก้ไขปัญหาอย่างมีวิจารณญาณ สามารถอาศัยความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างดี เป็นระบบ สามารถอธิบายแก้ไขความสับสนในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เนื่องจาก ในการทำงาน นักศึกษาจะต้องเตรียมความพร้อมในการรับมือกับปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นให้ได้ ซึ่งในหารทำงานร่วมกันกับผู้อื่น ความขัดแย้งทางความคิดย่อมเกิดขึ้นได้ โดยกิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ คือ 1) กิจกรรมฝึกความรับผิดชอบและแก้ไขปัญหาในรูปแบบต่าง ๆ 2) กิจกรรมอบรมเสริมสร้างทักษะในการแก้ไขปัญหาในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) กิจกรรมการสร้างบทบาทสมมติเพื่อฝึกทักษะในการแก้ไขปัญหาในรูปแบบต่าง ๆ

ด้านความไว้วางใจ นักศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อสมาชิกในองค์กร รู้สึกเต็มใจหรือยินยอมที่จะร่วมกระทำตาม เป็นแบบอย่างที่ดี ให้เกียรติ รับฟังปัญหา ยอมรับความผิดพลาดของทีม และเปิดโอกาสแสดงความคิดเห็นของทีมอยู่เสมอ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในการเรียนและการทำกิจกรรมของของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ส่วนใหญ่จะให้ให้นักศึกษาได้ทำงานร่วมกันเป็นทีม การทำให้เกิดการไว้วางใจซึ่งกันและรู้สึกเต็มใจหรือ

ยินยอมที่จะร่วมกระทำตาม มีการยอมรับความผิดพลาดของสมาชิก การรับฟังปัญหา และเปิดโอกาสแสดงความคิดเห็น จะส่งผลให้เพื่อให้นักศึกษาเกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยกิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ คือ 1) กิจกรรมฝึกอบรมการสร้างคุณธรรม จริยธรรม 2) กิจกรรมเชิงสร้างสถานการณ์สมมุติในการสร้างความยุติธรรม 3) กิจกรรมเสริมสร้างความมั่นใจในตนเองในการเป็นแบบอย่างที่ดี มอบรางวัลหรือประกวดต่าง ๆ ผลักดันให้นักศึกษามีกำลังใจในการทำผลงานเพื่อสร้างความไว้วางใจในตัวของบุคคล

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร 2) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และ 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตร ในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มนักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี 4 ปี ภาคปกติ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และกลุ่มผู้บริหารและผู้รับผิดชอบในส่วนงานด้านกิจการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรี 4 ปี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประจำปีการศึกษา 2566 จำนวน 5 สาขาวิชา จำนวน 300 คน และ กลุ่มผู้บริหารและผู้รับผิดชอบในส่วนงานด้านกิจการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 5 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประกอบด้วย เพศ อายุ ชั้นปีการศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา และสถานะในการเข้าร่วมกิจกรรม

ตัวแปรตาม คือ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทั้ง 5 ด้านประกอบด้วย 1) ด้านวิสัยทัศน์ 2) ด้านวิสัยทัศน์ 3) ด้านความยืดหยุ่น 4) ด้านการแก้ปัญหา และ 5) ด้านความไว้วางใจ

สมมุติฐาน คือ

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในภาพรวม มีคะแนนเฉลี่ย ไม่น้อยกว่า 3.25

2. ปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาและภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีความสัมพันธ์กัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออก 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

2. กลุ่มผู้บริหารและผู้รับผิดชอบในส่วนงานด้านกิจการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แนวทางการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปรและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) นักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ความเชื่อมั่นตามแบบของ Cronbach's Alpha โดยกำหนดเกณฑ์ทดสอบที่ค่า Alpha ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป แปลผลว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ (ประสพชัย พสุนนท์, 2557) ทั้งนี้มีผลการทดสอบได้ค่า Alpha = 0.944 แปลผลว่า แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงได้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าไคสแควร์

5.1 สรุปผล

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 300 คน พบว่า

เพศ พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.0 รองลงมาคือ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 39.0 ตามลำดับ

อายุ พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุ 19 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมาคือ 21 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 39.0 และลำดับสุดท้ายคือ 17 – 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.0 ตามลำดับ

ชั้นปีที่ศึกษา พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 39.3 รองลงมาคือ ชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 30.0 ชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 16.0 และลำดับสุดท้ายคือ ชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 14.7 ตามลำดับ

สาขาวิชาที่ศึกษา พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ คิดเป็นร้อยละ 62.0 รองลงมาคือ อุตสาหกรรมการบริการอาหาร คิดเป็นร้อยละ 19.0 สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ประยุกต์ คิดเป็นร้อยละ 11.7 สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นและการจัดการสินค้า คิดเป็นร้อยละ 4.0 และลำดับสุดท้ายคือ สาขาวิชาเทคโนโลยีอาหาร คิดเป็นร้อยละ 3.3 ตามลำดับ

สถานะในการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ เป็นนักศึกษาทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 85.0 รองลงมาคือ ผู้นำนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 15.0 ตามลำดับ

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.578) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านความไว้วางใจสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.479) อันดับที่ 2 คือ ด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.564) อันดับที่ 3 คือ ด้านการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.600) และอันดับสุดท้ายคือ ด้านจินตนาการ ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.607) และด้านความยืดหยุ่น ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.640)

5.1.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในภาพรวม พบว่า ข้อมูลส่วนบุคคลกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทั้ง 5 ด้าน ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนี้ ปัจจัยด้านเพศ มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านวิสัยทัศน์ ได้ค่า $\chi^2 = 6.185$ และด้านจินตนาการ ได้ค่า $\chi^2 = 12.332$ ปัจจัยด้านอายุ มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านวิสัยทัศน์

ได้ค่า $\chi^2 = 26.918$ ด้านจินตนาการ ได้ค่า $\chi^2 = 1.623$ ด้านความยืดหยุ่น ได้ค่า $\chi^2 = 1.065$ ด้านการแก้ปัญหา ได้ค่า $\chi^2 = 1.258$ และด้านความไว้วางใจ ได้ค่า $\chi^2 = 36.763$ ปัจจัยด้านชั้นปี มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ทั้ง 5 ด้าน ด้านวิสัยทัศน์ ได้ค่า $\chi^2 = 33.451$ ด้านจินตนาการ ได้ค่า $\chi^2 = 43.579$ ด้านความยืดหยุ่น ได้ค่า $\chi^2 = 84.009$ ด้านการแก้ปัญหา ได้ค่า $\chi^2 = 86.265$ และด้านความไว้วางใจ ได้ค่า $\chi^2 = 57.228$ ปัจจัยด้านสาขาวิชา มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านวิสัยทัศน์ ได้ค่า $\chi^2 = 43.655$ ด้านความยืดหยุ่น ได้ค่า $\chi^2 = 19.200$ ด้านการแก้ปัญหา ได้ค่า $\chi^2 = 22.590$ และด้านความไว้วางใจ ได้ค่า $\chi^2 = 36.986$ ปัจจัยด้านสถานะในการเข้าร่วมกิจกรรม มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านวิสัยทัศน์ ได้ค่า $\chi^2 = 8.246$ ด้านจินตนาการ ได้ค่า $\chi^2 = 13.999$ และด้านการแก้ปัญหา ได้ค่า $\chi^2 = 11.770$ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ Chi-Square ที่ระดับ 0.05

5.1.4 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ความจำเป็นที่นักศึกษาควรมีในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในแต่ละด้านมี ดังนี้ 1) ด้านวิสัยทัศน์ นักศึกษาควรมีทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีมุมมองที่แตกต่าง มองการไกล การวางแผนในการทำงานอย่างเป็นระบบ มีความเสียสละ และต้องมีความรับผิดชอบ อีกทั้งต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มุมมองที่แตกต่างไปจากคนอื่น 2) ด้านจินตนาการ นักศึกษาควรพัฒนาทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรม โดยการแสวงหาความรู้ ร่วมกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อนำเอาความรู้ที่ได้มาสังเคราะห์เป็นแนวคิด และนวัตกรรมใหม่ๆ และควรเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าแสดงออกทางความคิด สามารถเป็นผู้โน้มน้าวผู้ร่วมงานหรือองค์กรได้ดี มีความน่าเชื่อถือ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) ด้านความยืดหยุ่น นักศึกษาควรเป็นผู้มีหลักธรรมาภิบาล ยอมรับการเปลี่ยนแปลง พร้อมเผชิญปัญหาในทุกๆสถานการณ์ ตระหนักรู้ในตนเอง และมีความยืดหยุ่นทางด้านจิตใจ 4) ด้านการแก้ปัญหา นักศึกษาควรเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการแก้ไขปัญหาอย่างมีวิจารณญาณ สามารถอาศัยความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างดี เป็นระบบ สามารถอธิบายแก้ไขความสับสนในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 5) ด้านความไว้วางใจ นักศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อสมาชิกในองค์กร รู้สึกเต็มใจหรือยินยอมที่จะร่วมกระทำตาม เป็นแบบอย่างที่ดี ให้เกียรติ รับฟังปัญหา ยอมรับความผิดพลาดของทีม และเปิดโอกาสแสดงความคิดเห็นของทีมอยู่เสมอ

ทั้งนี้ ประเภทกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่นักศึกษาสนใจมากที่สุด คือ ด้านกีฬาและนันทนาการ คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมาคือ ด้านเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม คิดเป็นร้อยละ 20.3 ด้านอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม คิดเป็นร้อยละ 15.3 ด้านวิชาการและวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 17.7 และลำดับสุดท้ายคือ ด้านการบำเพ็ญประโยชน์ หรือรักษาสีงแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 6.7 ตามลำดับ

โดยกิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ควรเป็นกิจกรรมประเภทกีฬาและนันทนาการ เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุด ซึ่งลักษณะของการจัดกิจกรรมควรเป็นกิจกรรมฝึกปฏิบัติให้เรียนรู้การทำงานเป็นทีมและกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ โดยอาจจัดเป็นกิจกรรม Walk Rally นำองค์ความรู้ทักษะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 5 ด้าน มาจัดเป็นฐานต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้นำทักษะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 5 ด้าน มาปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในอนาคต ได้ดังนี้

- 1) ด้านวิสัยทัศน์ กิจกรรมที่ควรจัดให้นักศึกษาเพิ่มเติม คือ
 - กิจกรรมพัฒนาความเป็นผู้นำโดยใช้เทคนิคการทำงานร่วมกันเป็นทีม
 - กิจกรรมที่ฝึกการวางแผนและการคิดนอกกรอบ
 - กิจกรรมอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของสภาเศรษฐกิจและการปรับตัวในสังคม
 - กิจกรรมที่ได้แสดงทัศนคติเพื่อให้เห็นมุมมองของนักศึกษา
- 2) ด้านจินตนาการ กิจกรรมที่ควรจัดให้นักศึกษาเพิ่มเติม คือ
 - กิจกรรมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ คิดนอกกรอบ ทักษะและกระบวนการคิด
 - กิจกรรมที่ฝึกการทำงานเป็นทีมผ่านภารกิจต่าง ๆ เพื่อมุ่งเน้นและทำให้เห็นความคิดและจินตนาการในการทำงาน
- 3) ด้านความยืดหยุ่น กิจกรรมที่ควรจัดให้นักศึกษาเพิ่มเติม คือ
 - กิจกรรมที่ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม
 - อบรมเสริมสร้างทักษะด้านความยืดหยุ่นในการทำงานและการเป็นผู้นำ
 - กิจกรรมอาสาประเภทต่าง ๆ
 - กิจกรรมที่ฝึกความอดทนในสถานการณ์ประเภทต่าง ๆ

- 4) ด้านการแก้ปัญหา กิจกรรมที่ควรจัดให้นักศึกษาเพิ่มเติม
- กิจกรรมฝึกความรับผิดชอบและแก้ไขปัญหาในรูปแบบต่าง ๆ
 - กิจกรรมอบรมเสริมสร้างทักษะในการแก้ไขปัญหาในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพ

- กิจกรรมการสร้างบทบาทสมมติเพื่อฝึกทักษะในการแก้ไขปัญหาในรูปแบบต่าง ๆ

- 5) ด้านความไว้วางใจ กิจกรรมที่ควรจัดให้นักศึกษาเพิ่มเติม

- กิจกรรมฝึกอบรมการสร้างคุณธรรม จริยธรรม
- กิจกรรมเชิงสร้างสถานการณ์สมมติในการสร้างความยุติธรรม
- กิจกรรมเสริมสร้างความมั่นใจในตนเองในการเป็นแบบอย่างที่ดี มอบรางวัล

หรือประกวดต่าง ๆ ผลักดันให้นักศึกษามีกำลังใจในการทำผลงานเพื่อสร้างความไว้วางใจในตัวของบุคคล

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

5.2.1.1 หากได้ข้อมูลหรือมีรูปแบบของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรแล้ว ควรจะลองนำไปทดลองใช้ปฏิบัติ เพื่อจะได้ทราบผลที่แท้จริงว่าการวิจัยหรือแนวทางการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรสามารถสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้กับนักศึกษาได้ตามต้องการหรือไม่

5.2.1.2 กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพียงแค่คณะเดียว ซึ่งจะเห็นภาพและบริบทของนักศึกษาเพียงแค่คณะเดียว ควรนำไปศึกษากับทุก ๆ คณะ เพื่อจะได้เห็นภาพรวมและสามารถพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรให้มีความหลากหลาย เหมาะสม และการพัฒนาในภาพรวมได้

5.2.1.3 ควรมีการคิดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในรูปแบบใหม่ ๆ ให้ทันสมัย น่าสนใจมากขึ้น เนื่องจากในปัจจุบันกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีบทบาทความสำคัญ หรือความน่าสนใจน้อยลง หากได้รับการพัฒนาให้เป็นที่สนใจเข้ากับยุคสมัยปัจจุบัน บวกกับการเสริมสร้างภาวะผู้นำ และผู้นำเชิงสร้างสรรค์ประกอบไปด้วย อาจจะส่งผลให้นักศึกษาสามารถมีทักษะในการใช้ชีวิตได้อย่างดีในยุคสมัยปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

- กรองทิพย์ นาควิเชตร. (2552). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เพื่อการศึกษา*. สมุทรปราการ : ซีเอสเอ็นพับลิชเชอร์.
- กาญจนา ศิลลา. (2556). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางเขน*. [การค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต, ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์ วิไลพร เสรีวัฒน์ และจักรกฤษณ์ โปตาพล. (2556). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์: สิ่งที่ต้องค่าสำหรับทุกคนในอนาคต*. โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.
- แก้วมณี ปัทมะ. (2564). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์*. [การศึกษาปริญญาโทมหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- คู่มือนักศึกษา. *มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร*. ปีการศึกษา 2560.
- จารินี สิกุลจ้อย พจนีย์ มั่งคั่ง และ สุนันทา โกธา. (2558). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อบรรยากาศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2*. หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- จิตติภูมิ เทพคำ. (2563). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3*. [ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- จินตนา ดิวางพันธ์. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา Mukdahan*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จุฑาธิปต์ ทัพไทย. (2560). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลสามเสน (สลากกินแบ่งรัฐบาลอุบลฯ)* สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จักรเพชร สุริยะกมล. (2559). *ผลของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรแบบบูรณาการตามแนวคิดสะเต็มศึกษาที่มีต่อการรู้เท่าทันและพฤติกรรมแก้ปัญหาแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ใจจริง บุญเรืองรอด. (2542). *กิจกรรมร่วมหลักสูตร*. ฝ่ายเอกสารและตำรา สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- เฉลิมพล มีชัย. (2562). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับประสิทธิผลของมหาวิทยาลัย (รายงานการวิจัย)*. มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น.
- ชูศักดิ์ วรณกุล. (2538). *กิจกรรมร่วมหลักสูตร*. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.
- ธีรศักดิ์ อัครบวร. (2545). *กิจกรรมการศึกษาเพื่อท้องถิ่น: เพื่อทรัพยากรมนุษย์และสังคมแห่งการเรียนรู้*. โรงพิมพ์ ก.กมลพิมพ์ (1996) จำกัด.
- ดิลก ถือกกล้า. (2547). *เปรียบเทียบแนวคิดภาวะผู้นำ แบบ Principle Centered Leadership กับ Managerial Grid*. การบริหารคน. (24), 71.
- ทิมาพร มงคลแถลง. (2563). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเกริก.
- ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา. (2557). *การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธีระ รุญเจริญ และ วาสนา ศรีไพโรจน์. (2554). *กลยุทธ์การพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้*. ข้าวฟ่าง.
- บุศรา จิรเกษมสุข. (2555). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้บริการสถาบัน เสริมความงามพงศ์ศักดิ์ คลินิกของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประกอบ ประพันธ์วิทยา. (2542). *ทักษะการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร*. ศูนย์เอกสารตำรา สถาบันราชภัฏพระนคร.
- ประสพชัย พสุนนท์. (2557). *ความเชื่อมั่นแบบสอบถามในการวิจัยเชิงปริมาณ*. วารสารปาริชาติ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 27(1), 144 - 163.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2556). *การพัฒนาการคิด*. ห้างหุ้นส่วน จำกัด 9119 เทคนิค พรินติ้ง.
- ประภาพรณ สุวรรณสุข. (2537). *เอกสารการสอนชุด ระบบการเรียนการสอน หน่วยที่ 8-15*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ภาณุวัฒน์ ทวีกุล. (2558). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารฝ่ายกิจการนิสิตตามทัศนะของนิสิตและบุคลากรฝ่ายกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยพะเยา*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยพะเยา.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- ภัทรพล เสริมทรง และ ธนวัฒน์ ชาวโพธิ์. (2564). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองภาคนอกเวลาราชการ (เสาร์ - อาทิตย์) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง.*
- ภัทรสุดา พิษยกุลป์ ภาณุพัฒน์บุตรดีไชย และ วิชิต ลือยศ. (2566). *การบริหารกิจกรรมเสริมหลักสูตร และกิจกรรมนักเรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียน.*
- พิมพ์ชนก คำชู. (2555). *การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวทางคาร์ล ออร์ฟ เพื่อพัฒนาทักษะในรายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา. ปริญญาศึกษาศาสตร์บัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.*
- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ และ อิทธิศักดิ์ ศิริจันทร์. (2560). *ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ. 13(2). 136 - 144.*
- พงษ์ศักดิ์ ทองพันชั่ง. (2556). *รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของอธิการบดีที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของมหาวิทยาลัยราชภัฏ. วารสารการบริหาร การศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา. 5(1). 76 - 88.*
- พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัย ฉบับราชบัณฑิตยสภา. (2561). กรุงเทพฯ: สำนักราชบัณฑิตยสภา.
- พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม ฉบับราชบัณฑิตยสภา. (2561). กรุงเทพฯ: สำนักราชบัณฑิตยสภา.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2554). *ผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ : กระบวนทัศน์ใหม่และผู้นำใหม่ทางการศึกษา. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ไพฑูรย์ ธีรโพธ. (2543). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชา กิจกรรมร่วมหลักสูตร. คณะครุศาสตร์: สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.*
- ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ และวันนอร์ มะมา. (2528). *กิจกรรมเสริมหลักสูตร. อักษรบัณฑิต.*
- วรรณภา เหล่าไพศาลพงษ์. (2554). *การศึกษาความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบกระบวนการแก้ปัญหากับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- วิภาดา คุปตานนท์. (2544). *การจัดการและพฤติกรรมองค์กร: เทคนิคการจัดการสมัยใหม่. มหาวิทยาลัยรังสิต.*

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- วิโรจน์ เฉลยสุข วัลนิกา ฉลากบาง และ พรเทพ เสถียรนพเก้า. (2565). การพัฒนาชุดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร. [วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. <https://so09.tci-thaijo.org/index.php/JOEMSU/article/view/287/2295>
- มัลลิกา ต้นสอน. (2544). พฤติกรรมองค์กร. บริษัท เอ็กซ์เบอร์เน็ท จำกัด.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2544). ภาวะผู้นำ (Leadership). ธนรัชการพิมพ์.
- สิงห์คำ ยอดปานันท์. (2562). ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหาร การเปลี่ยนแปลง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุกัญญา สายลวด. (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารและพฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดี ขององค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. [วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรม ราชูปถัมภ์.
- สุพิน บุญชูวงศ์. (2542). กิจกรรมร่วมหลักสูตร. คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- สมุณา ระบอบ. (2540). กิจกรรมร่วมหลักสูตร. คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2540). การบริหารกิจการนักเรียน. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. ปีการศึกษา 2565.**
- สมภพ เจริญนพ. 2542. เอกสารประกอบการสอน รายวิชากิจกรรมร่วมหลักสูตร. คณะครุศาสตร์: สถาบันราชภัฏนครสวรรค์.
- สร้อยตระกูล (ติวานนท์) อรรถมานะ. (2543). สาธารณบริหารศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 4). สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เสาวนีย์ สมบูรณ์ศิริรัตน์. (2562). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- เสนห์ จัยโต. (2552). วิสัยทัศน์และกลยุทธ์ผู้นำยุคใหม่. พับลิเคชั่นส์.
- อภิชน สมมิตร. (2552). ความเชื่อในประสิทธิภาพแห่งตน การปรับตัวทางสังคมและภาวะผู้นำ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- อาคม วัดโสง. (2547). *หน้าที่ผู้นำในการบริหารการศึกษา*. การกิจเอกสารและตำรามหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อรชร กิตติชนม์ธวัช วลัยพร ศิริภิรมย์ และ พงษ์สิทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์. (2560). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนประถมศึกษา*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัยริน สมาแอ. (2562). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 3*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- Arellano, R. B., Bolfarine, H., & Martin, H. (2002). *Skew-normal linear mixed models*. *Journal of Data Science*, 3, 415 - 438.
- Ash, R. C., & Maurice, P. (2007). *The Principal as Chief Learning Officer: The New York of Formative Leadership*. Stamford University Birmingham.
- Basadur, M. (2008). *Leading Other to Think Innovatively Together : Creative Leadership*. The Leadership Quarterly.
- Blount, N.S., & Herbert J.K. (1985). *Teaching in the Secondary School*. 3rd ed. Harper and Row.
- Cook, J., & Wall, T. (1980). *New Work Attitude Measures of Trust, Organizational Commitment and Need Non-fulfillment*. *Journal of Occupational Psychology*. 53(1), 39 – 52.
- Danner, S. E. (2008). *Creative Leadership in art education*. Perspectives of an Art Educator, Master of Art, Ohio University.
- Golembiewski, R.T., & McCokie, M. (1975). *The Centrality of Interpersonal Trust in Group Processes*. [n.p.]
- Gibson, J.L., Ivancevich, J.M. & Donnelly, J.H., Jr. (1997). *Organizations, Behavior Structure Processes*. *International Edition*. United States of America : Irwin/McGraw-Hill.
- Glueck, William F. (1980). *Management*. The Dryden Press. Hinsdales, Prentice -Hall : International, Inc.
- Hersey, P., & Blanchard, K. H. (1988). *Management and Organizational Behavior*. Englewood Cliffs, Prentice-Hall.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- McAllister, D. J. (1995). Affect- and cognition- based trust as foundations for interpersonal cooperation in organizations. *Academy of Management Journal*, 38(1), 24 - 59.
- Mishra, A. K. (1996). *Organizational responses to crisis: The centrality of trust*. In Kramer, R. M. & Tyler, T. R. Trust in organizations: Frontiers of theory and research. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Min Basadur. (2008). *Leading others to think innovatively together: Creative leadership*. *The Leadership Quarterly*, 15 (2004), 103 - 121.
- Sarah E.Danner. (2008). *Creative Leadership in Art Education: Perspectives of an Art Educator*. Master's thesis, Faculty of the College of Fine Arts of Ohio University.
- Santrack, John W. (2003). *Psychology* (7th ed). Mcgraw Hill Inc. Torp, Linda & Sage, Sara. (1998). Problem as Possibilities: Problem-Based Learning for K- 12. Alexandria. Virginia: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Kowalski, R. & Westen, D. (2009). *Psychology* (5th ed). Denvers: John Wiley & Sons.
- Robbins, s. p. (2000). *Managing today*. Prentice-Hall.
- Rotter. J. B. (1971) . Generalized Expectancies for Interpersonal Trust. *America Psychologist*, 26(5), 443 - 452.
- Whitney, J. O. (1996). *The economics of trust: Liberating profits and restoring corporate validity*. McGraw-Hill.

ภาคผนวก

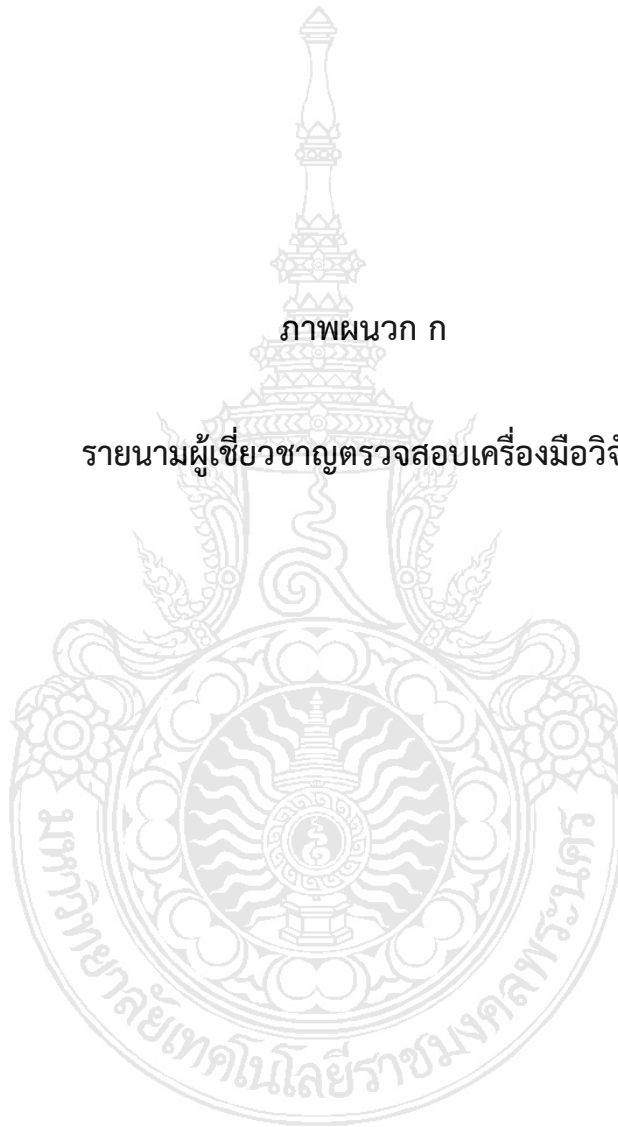
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ภาคผนวก ข รายชื่อสถานที่เก็บข้อมูลแบบสอบถามการวิจัย

ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ภาพผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ดร.ศรีสุดา อินทมาศ
รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
2. นายเกชา ลาวงษา
ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
3. นางดาวตล สวัสดิ์ลานนท์
รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
4. นางสาวชนพิศ เปรมกมล
หัวหน้างานกิจกรรมนักศึกษา กองพัฒนานักศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
5. นางสาวมงคลรัตน์ ก้อนเครือ
หัวหน้างานส่งเสริมศักยภาพและวินัยนักศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

บันทึกข้อความ

94

ส่วนราชการ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ งานบัณฑิตศึกษา โทร. ๘๒๖๒-๔

ที่ อว.๐๖๕๒.๐๓/๓๒๑๙ วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ศรีสุตา อินทมาศ

ด้วย นายชนัดชญาณ์นันท์ รัตนบุญทอง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อ “แนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาภัทร กี่อารีโย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และคุณสมบัติเหมาะสม จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัยด้านแนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ให้กับนายชนัดชญาณ์นันท์ รัตนบุญทอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนาภพ โสทรโยม)
คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

บันทึกข้อความ

95

ส่วนราชการ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ งานบัณฑิตศึกษา โทร. ๘๒๖๒-๔

ที่ อว ๐๖๕๒.๐๓/๓๒๒๐ วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายเกษฯ ลาวงษา

ด้วย นายชนัตชญาณันันท์ รัตน์บุญทอง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อ “แนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญากัทร ก่ออารโย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และคุณสมบัติเหมาะสม จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัยด้านแนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ให้กับนายชนัตชญาณันันท์ รัตน์บุญทอง

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนภพ โสทรโยม)
คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

ที่ อว ๐๖๕๒.๐๓/๓๒๒๒

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๑๖๘ ถนนศรีอยุธยา เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๑ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวดล สวัสดิลาพันธ์ รักษาการแทนผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา

ด้วย นายชนัดชญาณันท์ รัตนบุญทอง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรคหกรรมศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อ “แนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาภัทร ก่อาริโย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และคุณสมบัติเหมาะสม จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัยด้านแนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ให้กับนายชนัดชญาณันท์ รัตนบุญทอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รณภพ ไสตรโยม)
คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

โทร. ๐ ๒๖๖๕ ๓๗๗๗ ต่อ ๘๒๖๒-๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์กลาง : em.hec@rmutp.ac.th

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อนักศึกษา หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙ ๓๑๒๕ ๒๘๔๔

ที่ อว ๐๖๕๒.๐๓/๓๒๒๓

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๑๖๘ ถนนศรีอยุธยา เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๑ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวชวนพิศ เปรมกมล หัวหน้างานกิจกรรมนักศึกษา

ด้วย นายชนัดชญาณันันท์ รัตนบุญทอง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรคหกรรมศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อ “แนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญานัทธ์ เกื้ออารีโย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และคุณสมบัติเหมาะสม จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัยด้านแนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ให้กับนายชนัดชญาณันันท์ รัตนบุญทอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ และ
ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนภพ โสตรโยม)
คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

โทร. ๐ ๒๖๖๕ ๓๓๓๗ ต่อ ๘๒๖๒-๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์กลาง : em.hec@rmu.ac.th

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อนักศึกษา หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙ ๓๑๒๕ ๒๘๔๔

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ งานบันทึกศึกษา โทร. ๘๒๖๒-๔

ที่ อว ๐๖๕๒.๐๓/๓๒๒๑ วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวมงคลรัตน์ ก้อนเครือ

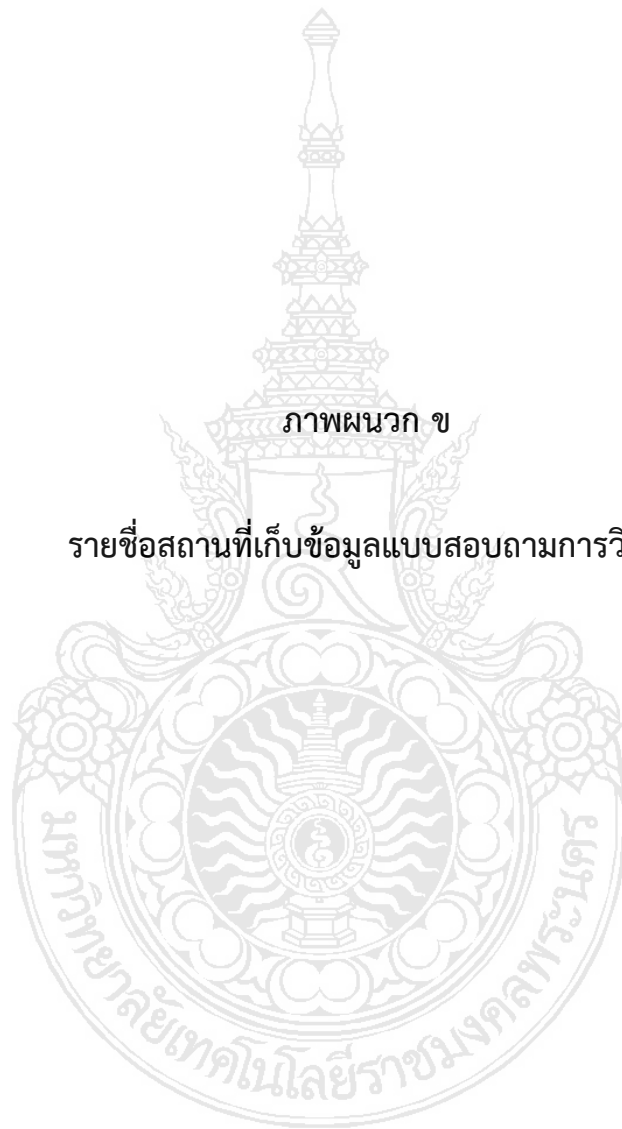
ด้วย นายชนิตชญาณันันท์ รัตนบุญทอง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อ “แนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาภัทร ก่อาริโย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และคุณสมบัติเหมาะสม จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัยด้านแนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ให้กับนายชนิตชญาณันันท์ รัตนบุญทอง

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนภพ โสทรโยม)
คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

ภาพผนวก ข

รายชื่อสถานที่เก็บข้อมูลแบบสอบถามการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

ที่ วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอดำเนินการขอความเห็นชอบข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์

เรียน คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

ด้วยข้าพเจ้า นายชนัดชญาณันันท์ รัตน์บุญทอง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อ “แนวทางการพัฒนานักกิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญามภัทร์ ก่ออารีโย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงด้วยดี ข้าพเจ้าจึงขอดำเนินการขอความเห็นชอบข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ดังกล่าว กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ ๑ - ๔ จำนวน ๓๐๐ คน ในระหว่างวันที่ ๔ - ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๖

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายชนัดชญาณันันท์ รัตน์บุญทอง)
นักศึกษาระดับปริญญาโท

เรียน หัวหน้าสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์
เพื่อโปรดพิจารณา

ผศ.ดร.ชญามภัทร์ ก่ออารีโย

เรียน คณบดี

เพื่อโปรดพิจารณา

๒ ม.ค. ๖๖

เรียน หัวหน้าสำนักงานวิทยานิพนธ์
เพื่อโปรดพิจารณา หนังสือขอความเห็นชอบ
เก็บข้อมูลสำหรับทำวิทยานิพนธ์ของ
นศ. อดิษฐ์ปรีณัฐพิ
กัทธกร ดุจมิใช่

ด้วยนางชนัดชญาณันันท์ รัตน์บุญทอง นศ. ป.โท
ขอดำเนินการขอความเห็นชอบ เก็บข้อมูล ถึง นศ. ป.ตรี จำนวน ๓๐๐ คน
ระหว่างวันที่ ๔-๑๖ ต.ค. ๖๖

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา
ผศ.ดร.ชญามภัทร์ (ก.อ.อารีโย) ดำเนินการ

อนุญาต + มอบดังเสนอ

เรียน คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
เพื่อโปรดพิจารณา

๒ ต.ค. ๖๖

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนภพ ไสตรโยม)
คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

ภาพผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คำชี้แจงในแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้ เป็นวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรคหกรรมศาสตร์-มหาบัณฑิต (คศ.ม.) คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจไปใช้ในการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครได้อย่างสูงสุด

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทั้ง 5 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านวิสัยทัศน์ (Vision) หมายถึง กระบวนการคิดและการมองภาพรวมที่เป็นไปได้ในอนาคตที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ มองการณ์ไกล ใจกว้าง คิดริเริ่ม สร้างสรรค์ มองเห็นสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สถานการณ์ทุกมิติอย่างลึกซึ้งพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนเรียนรู้เปิดรับสิ่งใหม่ๆ สะท้อนภาพให้เห็นถึงสิ่งที่สมาชิกตามต้องการ

ด้านที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านจินตนาการ (Imagination) หมายถึง ความสามารถในการคิด ความเชื่อ ความศรัทธา และความคาดหวัง ซึ่งก่อให้เกิดมโนภาพในจิตใจ เป็นพฤติกรรมในการแสดงออกถึงกระบวนการสร้างมโนภาพที่เด่นชัด มีความคิดเชิงสร้างสรรค์ และมีสติปัญญาในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

ด้านที่ 3 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความยืดหยุ่น (Flexibility) หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง ไม่ยึดติด คิดหาคำตอบได้อย่างอิสระ มีความคิดที่หลากหลายเปิดกว้างรับความคิดใหม่ๆ ปรับตัวได้ตามสถานการณ์ มีการกระจายอำนาจการบริหารงานในองค์กรให้แก่ผู้ร่วมงาน พร้อมทั้งจะสร้างและรับสิ่งใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อนำมาพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพ

ด้านที่ 4 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านการแก้ปัญหา (Problem solving) กระบวนการหรือขั้นตอนที่ผ่านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยอาศัยความรู้ ประสบการณ์คิดพิจารณาในการแสวงหาวิธีการให้สามารถแก้ไขสถานการณ์ที่เป็นปัญหาสร้างความริาคาญ ความยุ่งยาก สับสน ความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นหรือไม่พึงประสงค์ เพื่อให้ได้คำตอบที่ต้องการบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

ด้านที่ 5 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความไว้วางใจ (Trust) ภาวะผู้นำที่สร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อสมาชิกในองค์กร รู้สึกเต็มใจหรือยินยอมที่จะร่วมกระทำตาม ด้วยยึดหลักการ บริหารตามหลักสากล เช่น มีคุณธรรม จริยธรรม ความยุติธรรม สุจริต ความอดทน มีวินัย มุ่งมั่น เป็นแบบอย่างที่ดี ให้เกียรติ ยกย่อง สอบถาม รับฟังปัญหา ยอมรับความผิดพลาดของสมาชิกและเปิดโอกาสแสดงความคิดเห็น สนับสนุนให้การช่วยเหลือตามความเหมาะสม

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าคำตอบที่ตรงกับท่านมากที่สุด หรือกรอกรายละเอียดลงในช่องว่างที่กำหนด

1. เพศ

เพศชาย

เพศหญิง

2. อายุ

17 – 18 ปี

18 – 20 ปี

21 ปี ขึ้นไป

3. ชั้นปีที่ศึกษา

ชั้นปีที่ 1

ชั้นปีที่ 2

ชั้นปีที่ 3

ชั้นปีที่ 4

4. สาขาวิชาที่ศึกษา

ออกแบบแฟชั่นและการจัดการสินค้า

อาหารและโภชนาการ

อุตสาหกรรมการบริการอาหาร

เทคโนโลยีอาหาร

คหกรรมศาสตร์ประยุกต์

5. สถานะในการเข้าร่วมกิจกรรม

นักศึกษาทั่วไป

ผู้นำนักศึกษา

6. ประเภทกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เข้าร่วมมากที่สุด

- ด้านวิชาการและวิชาชีพ ด้านกีฬาและนันทนาการ
 ด้านการบำเพ็ญประโยชน์ หรือรักษาสีแกวล้อม ด้านเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม
 ด้านอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ลงใน หรือเติมค่าลงในช่องว่างที่กำหนดให้ตามความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว โดยแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ

- ระดับที่ 5 หมายถึง มากที่สุด
 ระดับที่ 4 หมายถึง มาก
 ระดับที่ 3 หมายถึง ปานกลาง
 ระดับที่ 2 หมายถึง น้อย
 ระดับที่ 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ด้านวิสัยทัศน์ (Vision)					
1.1	นักศึกษามีกระบวนการคิดที่เป็นไปได้ในอนาคต ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มุ่งไปสู่ความเป็นเลิศของตนเองและองค์กร					
1.2	นักศึกษาเป็นผู้มองการณ์ไกล สามารถคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นได้ในอนาคต					
1.3	นักศึกษาพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนเรียนรู้ เปิดรับสิ่งใหม่ๆ					
1.4	นักศึกษามีความสามารถในการไตร่ตรองงานต่างๆอย่างเป็นระบบ					
1.5	นักศึกษาระตุ้นให้เพื่อนหรือผู้ร่วมงานมีแรงบันดาลใจเพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น					
1.6	นักศึกษาเป็นผู้มีใจเปิดกว้าง ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และพร้อมจะรับฟังทุกความคิดเห็นของทีม					
1.7	นักศึกษาสามารถกำหนดบทบาทหน้าที่การทำงานของผู้ร่วมงาน เพื่อให้บรรลุในทิศทางและจุดหมายอย่างเป็นระบบ					

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1.8	นักศึกษาแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อเอาชนะสิ่งต่อต้านในการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ					
1.9	นักศึกษามีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงานให้งานดีขึ้นและทันสมัย					
2	ด้านจินตนาการ (Imagination)					
2.1	นักศึกษามีความคิดเชิงสร้างสรรค์และนำรูปแบบใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนางาน					
2.2	นักศึกษามีความเชื่อมั่น ความศรัทธา และความคาดหวังซึ่งก่อให้เกิดมโนภาพในจิตใจ					
2.3	นักศึกษามีอารมณ์ดี หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส มีความผ่อนคลายในการทำงาน					
2.4	นักศึกษาสามารถสร้างความศรัทธาให้ผู้ร่วมงาน ยอมรับและร่วมมือในการทำงาน					
2.5	นักศึกษามีพฤติกรรมในการแสดงออกถึงกระบวนการสร้างมโนภาพที่เด่นชัด					
2.6	นักศึกษากล้านำเสนอความคิดใหม่ ๆ แก่ ผู้ใหญ่และผู้ร่วมงาน					
2.7	นักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มองเห็นสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สถานการณ์ทุกมิติอย่างลึกซึ้ง					
3	ด้านความยืดหยุ่น (Flexibility)					
3.1	นักศึกษามีความสามารถในการคิดหาคำตอบได้อย่างมีอิสระ มีเหตุผล และมีความคิดที่หลากหลาย					
3.2	นักศึกษามีความกล้าหาญเด็ดเดี่ยวไม่หวั่นไหวกับสิ่งรอบข้าง					
3.3	นักศึกษามีความสามารถปรับตัวตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้					
3.4	นักศึกษามีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม					
3.5	นักศึกษามีจิตใจที่เปิดกว้างรับความคิดใหม่ ๆ เพื่อนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลง					

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
3.6	นักศึกษามีความมั่นใจในตนเองไม่ทำตามผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผล แสดงจุดยืนที่ชัดเจน ในการแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาและความขัดแย้งที่เกิดขึ้น					
3.7	นักศึกษามีความสามารถในการเข้าใจและวิเคราะห์พฤติกรรมทั้งของตนเองและของผู้อื่น					
3.8	นักศึกษามีการจัดการกับปัญหาความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์					
4	ด้านการแก้ปัญหา (problem solving)					
4.1	นักศึกษามีความคิดเชิงสร้างสรรค์และนำรูปแบบใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนางาน					
4.2	นักศึกษามีความสามารถในการไตร่ตรองงานต่างๆอย่างเป็นระบบ					
4.3	นักศึกษามีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณได้อย่างเหมาะสม					
4.4	นักศึกษามีกระบวนการตัดสินใจในเชิงบวก					
4.5	นักศึกษามีความเชื่อมั่น ความศรัทธา และความคาดหวังซึ่งก่อให้เกิดมโนภาพในจิตใจ					
4.6	นักศึกษาสามารถสร้างบรรยากาศการทำงานในลักษณะสนุกสนานไม่เครียดกับงาน					
4.7	นักศึกษาใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญหได้อย่างสร้างสรรค์					
5	ด้านความไว้วางใจ (Trust)					
5.1	นักศึกษามีการสร้างเชื่อมั่น ศรัทธาต่อผู้ร่วมงาน และคนรอบข้าง					
5.2	นักศึกษารู้สึกเต็มใจหรือยินยอมที่จะกระทำตามข้อเสนอของผู้ร่วมงาน					
5.3	นักศึกษปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ร่วมงานและคนรอบข้าง					
5.4	นักศึกษามุ่งเน้นความมีวินัยในการทำงานให้กับผู้ร่วมงานอยู่เสมอ					
5.5	นักศึกษาทำงานต่างๆ ด้วยการยึดถือความซื่อสัตย์ สุจริต					
5.6	นักศึกษาทำงานต่างๆ ด้วยการยึดถือความยุติธรรม					
5.7	นักศึกษาสามารถยอมรับความผิดพลาดของผู้ร่วมงานได้เสมอ					

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
5.8	นักศึกษาทำงานต่างๆ ด้วยความอดทนและมุ่งมั่น					
5.9	นักศึกษามอบความไว้วางใจให้กับผู้ร่วมงานในการปฏิบัติงานและมีความเชื่อมั่นในทีมงานว่าจะสามารถทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ได้					
5.10	นักศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานมีการทำงานร่วมกันเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมหรือให้ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

1. ท่านคิดว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรอะไรที่ชอบและสมควรให้จัดมากที่สุด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาสละเวลาให้ข้อมูลในครั้งนี้

นายชนัดชญาณันท์ รัตน์บุญทอง

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (คศ.ม.)

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คำชี้แจงในแบบสัมภาษณ์

1. แบบสัมภาษณ์นี้ เป็นวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรคหกรรมศาสตร์-มหาบัณฑิต (คศ.ม.) คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจไปใช้ในการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครได้อย่างสูงสุด

2. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 กิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มี 5 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านวิสัยทัศน์ (Vision) หมายถึง กระบวนการคิดและการมองภาพรวมที่เป็นไปได้ในอนาคตที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ มองการณ์ไกล ใจกว้าง คิดริเริ่ม สร้างสรรค์ มองเห็นสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สถานการณ์ทุกมิติอย่างลึกซึ้งพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนเรียนรู้เปิดรับสิ่งใหม่ๆ สะท้อนภาพให้เห็นถึงสิ่งที่สมาชิกตามต้องการ

ด้านที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านจินตนาการ (Imagination) หมายถึง ความสามารถในการคิด ความเชื่อ ความศรัทธา และความคาดหวัง ซึ่งก่อให้เกิดมโนภาพในจิตใจ เป็นพฤติกรรมในการแสดงออกถึงกระบวนการสร้างมโนภาพที่เด่นชัด มีความคิดเชิงสร้างสรรค์ และมีสติปัญญาในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

ด้านที่ 3 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความยืดหยุ่น (Flexibility) หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง ไม่ยึดติด คิดหาคำตอบได้อย่างอิสระ มีความคิดที่หลากหลายเปิดกว้างรับความคิดใหม่ๆ ปรับตัวได้ตามสถานการณ์ มีการกระจายอำนาจการบริหารงานในองค์กรให้แก่ผู้ร่วมงาน พร้อมทั้งจะสร้างและรับสิ่งใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อนำมาพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพ

ด้านที่ 4 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านการแก้ปัญหา (Problem solving) กระบวนการหรือขั้นตอนที่ผ่านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยอาศัยความรู้ ประสบการณ์คิดพิจารณาในการแสวงหาวิธีการให้สามารถแก้ไขสถานการณ์ที่เป็นปัญหาสร้างความรำคาญ ความยุ่งยาก สับสน ความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นหรือไม่พึงประสงค์ เพื่อให้ได้คำตอบที่ต้องการบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

ด้านที่ 5 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความไว้วางใจ (Trust) ภาวะผู้นำที่สร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อสมาชิกในองค์กร รู้สึกเต็มใจหรือยินยอมที่จะร่วมกระทำตาม ด้วยยึดหลักการ บริหารตามหลักสากล เช่น มีคุณธรรม จริยธรรม ความยุติธรรม สุจริต ความอดทน มีวินัย มุ่งมั่น เป็นแบบอย่างที่ดี ให้เกียรติ ยกย่อง สอบถาม รับฟังปัญหา ยอมรับความผิดพลาดของสมาชิกและเปิดโอกาสแสดงความคิดเห็น สนับสนุนให้การช่วยเหลือตามความเหมาะสม

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ชื่อ – สกุล (นาย,นาง,นางสาว/อื่นๆ.....)

ตำแหน่งในการทำงาน

สถานที่ทำงาน

ตอนที่ 2 แนวทางในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษา มี 5 ด้าน ดังนี้

1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านวิสัยทัศน์ (Vision)

ในมุมมองของท่านความจำเป็นที่นักศึกษาควรมีในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านวิสัยทัศน์ (Vision) ประกอบด้วยอะไรบ้าง

.....

.....

.....

กิจกรรมเสริมหลักสูตรในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านวิสัยทัศน์ (Vision) ที่ควรจัดให้กับนักศึกษา

.....

.....

.....

2) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านจินตนาการ (Imagination)

ในมุมมองของท่านความจำเป็นที่นักศึกษาควรมีในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านจินตนาการ (Imagination) ประกอบด้วยอะไรบ้าง

.....

.....

.....

กิจกรรมเสริมหลักสูตรในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านจินตนาการ
(Imagination) ที่ควรจัดให้กับนักศึกษา

.....

.....

.....

3) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความยืดหยุ่น (Flexibility)

ในมุมมองของท่านความจำเป็นที่นักศึกษาควรมีในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความยืดหยุ่น (Flexibility) ประกอบด้วยอะไรบ้าง

.....

.....

.....

กิจกรรมเสริมหลักสูตรในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความยืดหยุ่น
(Flexibility) ที่ควรจัดให้กับนักศึกษา

.....

.....

.....

4) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านการแก้ปัญหา (Problem solving)

ในมุมมองของท่านความจำเป็นที่นักศึกษาควรมีในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านการแก้ปัญหา (Problem solving) ประกอบด้วยอะไรบ้าง

.....

.....

.....

กิจกรรมเสริมหลักสูตรในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านการแก้ปัญหา (Problem solving) ที่ควรจัดให้กับนักศึกษา

.....

.....

.....

5) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความไว้วางใจ (Trust)

ในมุมมองของท่านความจำเป็นที่นักศึกษาควรมีในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความไว้วางใจ (Trust) ประกอบด้วยอะไรบ้าง

.....

.....

.....

กิจกรรมเสริมหลักสูตรในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความไว้วางใจ (Trust) ที่ควรจัดให้กับนักศึกษา

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา แนวทางในการแก้ไข หรือการพัฒนาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักศึกษา

.....

.....

.....

ขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาสละเวลาให้ข้อมูลในครั้งนี้

นายชนัตชญานันท์ รัตน์บุญทอง

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (คศ.ม.)

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ นามสกุล นายชนัตชญาณันท์ รัตน์บุญทอง
วัน เดือน ปีเกิด 26 พฤษภาคม 2532
ที่อยู่ปัจจุบัน 143/206 หมู่ที่ 8 ตำบลพะวง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา
เบอร์โทรศัพท์ 093-125-2844

ประวัติการศึกษา

วุฒิการศึกษา	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
คหกรรมศาสตรบัณฑิต	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	2555
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา จังหวัดสงขลา	2551
มัธยมศึกษาตอนต้น	โรงเรียนธรรมโฆสิต จังหวัดสงขลา	2550
ประถมศึกษา	โรงเรียนหัวไทร (เรือนประชาบาล) จังหวัดนครศรีธรรมราช	2548

ประวัติการทำงาน

2560 – ปัจจุบัน นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ งานกิจกรรมนักศึกษา กองพัฒนานักศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ที่อยู่ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร 399 ถนนสามเสน
แขวงวชิรพยาบาล เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300